

Årsredovisning

2015

Fastställd av KF
2016-04-11

SÄTERS KOMMUN
Ekonomienheten

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Kommunalrådet har ordet	1

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Kommunens organisation	2
Gemensam förvaltningsberättelse	4
De kommunala bolagens kommentarer	8
Kommunchefen sammanfattar året	9
Finansiell analys av Sätters kommun 2015	10
Avstämning av kommunfullmäktiges mål	17
Kommunens kvalitet i korthet	24
Personalbokslut	28
Befolkningsutveckling	30

Verksamheternas kommentarer:

Kommunstyrelsen	31
Samhällsbyggnadsnämnden	33
Kulturnämnden	37
Barn- och utbildningsnämnden	40
Socialnämnden	46
Kommunrevisionen	49

RÄKENSKAPER

Resultaträkning	50
Finansieringsanalys	50
Balansräkning	51
Nothänvisningar	52
Redovisningsprinciper	57
Ord och uttryck	58
Driftsredovisning	59
Investeringsredovisning	60
Nyckeltal	62
Va-verksamhet Resultaträkning och Balansräkning	63
Va-verksamhet Nothänvisningar	64

REVISIONSBERÄTTELSE	67

Bilden på framsidan visar badplatsen vid sjön Klingen, Stora Skedvi

2015 var ett bra år för Säter!

Det var länge sedan intresset för att bosätta sig i Sätters kommun var så stort som 2015. Och det ser ut att fortsätta många år framöver. Under 2015 så färdigställdes i Storhaga Gustafs, de första nybyggda hyreshusen i kommunen på över 20 år. Allihopa hyrdes också ut direkt.

Som en konsekvens av den attraktivitet kommunen just nu har, så ökade också inneväranantalet med 123 personer under året. Och det som under senare år legat på en svag ökning tog nu ett stort kliv uppåt. Om detta fortsätter kommande år beror till stor del på om det kommer att kunna tillskapas mera bostäder.

Det blev under 2015 ännu tydligare att vi behöver ta fram planer och strategier för att klara en fortsatt ökad efterfrågan på bostäder, men även på verksamhetslokaler såsom skola, barnomsorg och äldreomsorg. Ett arbete kommunen lade ganska mycket resurser på under 2015 och som vi hoppas att vi kommer att ha glädje av i framtid.

Under 2015 flyttade man i Enbacka skola in i delvis nya ändamålsenliga lokaler. Och planeringen för utbyggnad av förskola och skola i Stora Skedvi startade på allvar. De fortsatta satsningarna kommer att vara avgörande för kommunens fortsatta utveckling.

Men det innebär också den största utmaningen på många år att kunna hantera, både Ekonomiskt och resursmässigt. Men 2015 var ett tydligt startskott för det arbete som komma skall.

Ekonomiskt gick året över förväntan på totalen, vill framhålla socialnämnden som visar ett mycket bra resultat under 2015. Vårt goda resultat medförde att vi kunde använda mindre av våra pensionsmedel än planerat under året, något som skapar bättre buffertar för framtiden. Dock så kan jag konstatera att skillnaden i resultat för verksamheterna är stor, och även om alla jobbat hårt för att hålla sina budgetar så är det ändå inte tillfredsställande att skillnaderna är så stora, här har vi fortfarande en del att önska för framtiden.

Ett steg i en mera långsiktig Budgetprocess togs under året genom att tidigarelägga Budgetprocessen till våren, något som är avsett att ge nämnderna längre tid att kunna hantera sina respektive budgetar och samtidigt kunna arbeta mera med utveckling av verksamheten. Framtiden får utvisa om detta fungerar bättre eller inte.

Tack till all personal och till politiker som under året jobbat hårt för att göra 2015 till det positiva år det i slutändan blev.

Abbe Ronsten

Kommunstyrelsens ordförande.

SÄTERS KOMMUN

Politisk organisation fr o m 2015-01-01

Falun-Borlänge Regionen AB
Räddningstjänstförbundet Dala Mitt
Säterbostäder AB
Säters kommuns fastighets AB
Visit Södra Dalarna AB

Kommunfullmäktige
35 ledamöter

Mandatfördelning fr o m 2014-10-15
S – 14
C – 6
M – 5
FP – 2
V – 2
KD – 1
MP – 1
SD – 4

Kommunrevision 5 ledamöter
Valnämnd 5 ledamöter
Valberedning 8 ledamöter
Överförmyndare

Samhällsbyggnadsnämnd
9 ledamöter

Ansvar
Miljö/Bygg
Trafik/kommunikation
Gata/Fastigheter
VA/Renhållning
Kost
Städ
Fritid

Barn- och utbildningsnämnd
11 ledamöter

Ansvar
Förskola
Grundskola
Grundskolor
Gymnasieskola
Gymnasieskolor
Vuxenutbildning
Kulturskola
Ungdomsverksamhet
Elevhälsa

Socialnämnd
9 ledamöter

Ansvar
Biståndsbedömning
Hemtjänst
Särskilt boende
Hälso- och sjukvård i kommunal regi
Omsorg om psykiskt funktionshindrade
Särskild omsorg
Bostadsanpassning

Kommunstyrelse
11 ledamöter

Ansvar
Strategiska frågor
Styra och leda
Dialog
Uppföljning

Kommunstyrelsens arbetsutskott 5 ledamöter
Personalutskott 3 ledamöter

Kulturnämnd
7 ledamöter

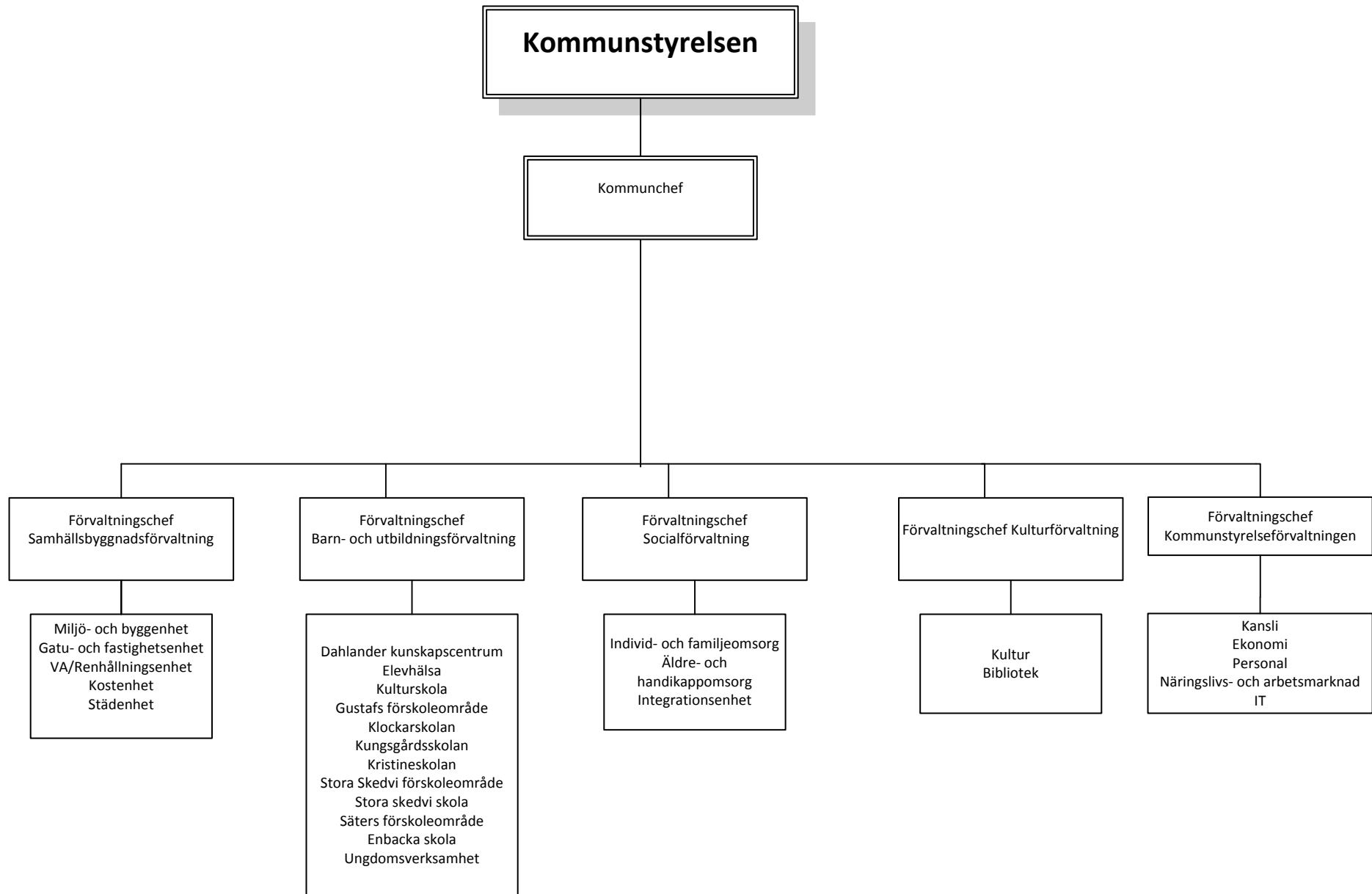
Ansvar
Allmän kultur
Bibliotek

Jävsnämnd
3 ledamöter

Ansvar
Beslut i myndighetsfrågor där kommunen har dubbla roller

Förvaltningsorganisation

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING OCH GEMENSAM VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Kommunerna är enligt Kommunala redovisningslagen KRL 8 kap §§ 1- 2 skyldiga att upprätta en sammanställd redovisning och en gemensam förvaltningsberättelse för all kommunal verksamhet, även sådan som drivs av annan juridisk person. Rådet för kommunal redovisning har i sin rekommendation 8.2 gett ytterligare anvisningar hur den sammanställda redovisningen och den gemensamma förvaltningsberättelsen skall utformas.

En gemensam förvaltningsberättelse skall upprättas för den samlade kommunala verksamheten. Sammanställda räkenskaper – resultat- och balansräkning, samt kassaflödesrapport med tilläggsupplysningar skall upprättas för kommunkoncernen.

Med kommunens samlade verksamhet avses all verksamhet som kommunen bedriver i kommunkoncernen och i uppdragsföretag. Med kommunkoncernen avses förvaltningsorganisationen och företag där kommunen har ett bestämmande (mer än 50 % av rösterna) eller ett betydande (mer än 20 % men mindre än 50 % av rösterna) inflytande i företagets beslutande organ.

Huvuddelen av Sätters kommuns verksamhet bedrivs i egen regi och i förvaltningsform. Kommunen har därför valt att i den här delen av förvaltningsberättelsen beskriva den verksamhet som bedrivs på annat sätt. För verksamhet i förvaltningsform hänvisas till övriga kommenterande delar i kommunens årsredovisning.

Kommunkoncernens omfattning

Koncernen Sätters kommun omfattas vid utgången av 2015 av kommunens förvaltning och en helägd bolagskoncern; Säterbostäder AB och dess dotterbolag Sätters kommuns Fastighets AB.

Säterbostäder AB, org. nr 556515-8713, har till föremål för sin verksamhet att inom Sätters kommun förvärva, avyttra, äga och förvalta fastigheter och tomträtter, samt bygga bostäder, lokaler, kollektiva anordningar, samt därmed förenlig verksamhet. Kommunen äger hela aktiekapitalet om 19 Mkr i Säterbostäder AB. Kommunen har borgensåtagande för bolagets lån med 123,5 Mkr.

Sätters Kommuns Fastighets AB, org. nr 556401-4933, är ett av Säterbostäder AB helägt dotterbolag som till föremål för sin verksamhet har att inom Sätters kommun uppföra, sälja, och förvalta lokaler för vård, undervisning, kontor och småindustri och därmed förenlig verksamhet. Kommunen har ett borgensåtagande för detta bolags lån med 2,7 Mkr.

Koncernbolagens verksamhet 2015 redovisas på sidan 7.

Redovisningsprinciper för sammanställd redovisning

Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att det egna kapitalet som förvärvats vid anskaffningstillfället har eliminerats. Proportionell konsolidering innebär att endast ägda andelar av räkenskapsposterna tas med i koncernredovisningen. Interna transaktioner mellan kommunen och bolagskoncernen och inom den sistnämnda har eliminerats. Pensionsskulden har redovisats olika inom koncernen. Säterbostäder har premiereservsystem.

Koncernens resultat

Koncernens resultat för 2015 blev + 9,5 Mkr (2014 + 19,0 Mkr). Bolagskoncernen redovisar ett resultat på + 7,4 Mkr (2014 7,9 Mkr), och kommunen ett resultat på +2,1 Mkr (2014 +11,1 Mkr).

Koncernens nyckeltal

Koncernens soliditet uppgick 2015-12-31 till 55 % (2014 60 %) Att koncernens soliditet är lägre än kommunens beror på bolagens låga soliditet. Bostadsbolag finansierar normalt sitt bostadsbyggande via upplåning och får därigenom en högre skuldsättningsgrad.

Likviditeten uppgick till 18,5 %, (2014 23,3 %). Med likviditet menas här likvida medel/externa kostnader. Kommunen och dess helägda dotterbolag samordnar likviditetshanteringen genom ett koncerngemensamt konto. Koncernkontot ger parterna möjlighet att låna pengar av varandra, vilket gör att den totala likviditetsreserven kan hållas nere. F. n. utnyttjas koncernkrediten av Säterbostäder med 5,4 mkr och av Sätters Kommuns Fastighets AB, med 0,3 mkr. Krediten uppgår till totalt 55 mkr för hela kommunkoncernen.

Kommunala uppdragsföretag m m

Falun-Borlänge Regionen AB

2003 bildades Utvecklingsbolaget Falun-Borlänge Regionen AB (FBR), org. nr 556645-9284, i vilket kommunen är delägare tillsammans med Borlänge, Falun, Gagnef och Ludvika kommuner. Smedjebackens kommun blev under 2011 ny delägare i bolaget. Bolaget arbetar med näringslivsfrågor, och samarbetsprojekt mellan kommunerna. Under 2015 har bolaget arbetat med frågor som samarbete kring gymnasieskolan, GYSAM, marknadskommunikation, infrastruktur, Ägarskifte/Driv Eget, arbetsmarknadskunskap, samt samarbete mellan kommunerna.

De samverkande kommunerna finansierar verksamheten i FBR i proportion till invånarantalet. Säter har under 2015 betalt 206 kkr i grundersättning, samt 488 kkr för olika specifika uppdrag. Kommunens aktiekapital är 37 500 kr vilket utgör en andel på 7,5 % i bolaget.

Räddningstjänstförbundet Dalamitt

Sätters kommun har tillsammans med Falun och Borlänge bildat ett kommunalförbund för räddningstjänst, Räddningstjänst Dala Mitt (RDM), org. nr 222000-1099. Förbundet startade sin verksamhet 1998-10-01 och kommunens andel är cirka 8 %. Från 2011 ingår även Gagnefs kommun i RDM. Förbundet säljer sina tjänster via räddnings-tjänstavtal till ägarkommunerna. Förbundet driver även genom avtal med Landstinget Dalarna IVPA-verksamhet i kommunen (I Väntan På Ambulans).

RDM har under året aktivt deltagit i framtagandet av ett gemensamt övergripande Handlingsprogram för samtliga fyra kommuner. I detta arbete har RDM tagit fram ett för samtliga kommuner gemensamt olycksförebyggande delprogram. Programmen har nu även fastställts i samtliga medlemskommuner. Samarbetet med Gagnefs samt Sätters kommuner har utvecklats via medverkan i BRÅ i dessa kommuner. Under året har räddningsinsatser i Sätters kommun genomförts vid 6 bränder i byggnader, 21 bränder ej i byggnad, 31 trafikolyckor, 195 Sjukvårdslarm, 26 Automatlarm samt 35 övriga larm under 2015.

Kostnaden för Sätters kommuns räddningstjänst, IVPA och översyn av brandposter var 2015 8,9 Mkr.

Dalatrafik

Sätters kommun har tillsammans med övriga Dalakommuner och Landstinget Dalarna samägt Dalatrafik AB, org. nr 556206-2470. Dalatrafik AB ansvarar för kollektivtrafiken i länet och är tillsammans med andra trafikbolag i grannlänerna delägare i Tåg i Bergslagen. Under 2012 såldes Dalatrafik till Region Dalarna som är ny trafik huvudman. Kommunen har ett kvarstående borgensåtagande på totalt 7,5 mkr i Dalatrafik AB och Transitio AB som äger det rullande materiel som används i Tåg i Bergslagen. Sätters kommun köpte 2015 kollektivtrafik, färdtjänst och skolskjutsar från Dalatrafik för sammanlagt 17 Mkr.

Överförmyndare i Samverkan

Säter deltar sedan juni 2011 tillsammans med övriga fem kommuner i Falun-Borlänge Regionen, i ett gemensamt överförmyndarkontor, Överförmyndare i samverkan, ÖiS. Varje kommun har kvar en överförmyndare, men handläggningen sker på delegation i det gemensamma handläggarkontoret, som ingår i Borlänge kommuns organisation. Handläggarkontoret har 8,0 tjänster.

Det som har präglat 2015 är den kraftigt ökade inströmningen av ensamkommande flyktingbarn. I början av året fanns c:a 160 ärenden för att till slutet av året uppgå till drygt 600 ärenden. Handläggarkontoret behöver därför förstärkas med ytterligare 2 handläggare. Det har varit relativt lätt att rekrytera gode män till de ensamkommande flyktingbarnen.

Kostnaderna för ÖiS fördelas per invånare och Säter betalar 7 % av de totala kostnaderna. Kostnaden uppgick för Säter 2015 till 391 kkr. För 2015 får ÖiS ett överskott på 247 kkr. Av detta ska enligt avtal 16 kkr återbetalas till Säter. Till kostnaden för ÖiS kommer kostnader för arvoden och omkostnadsersättning till gode män med netto 196 kkr, som utbetalas direkt från kommunen. För arvoden och omkostnader för gode män till ensakommande flyktingbarn görs en återsökning hos Migrationsverket. Kommunen har en fordran på 661 kkr.

Visit Södra Dalarna AB

Säter är sedan 2012-01-01 delägare i Visit Södra Dalarna AB. Bolaget är ett samarbetsorgan mellan kommunerna i Falun-Borlänge Regionen och turismnäringen i området. Näringslivet har majoritetsägande med 51 % av aktierna och resterande aktier ägs av kommunerna utifrån kommunstorlek. Säter äger c:a 3 % av aktierna. Bolaget driver turistverksamhet inom regionen och driver via avtal Sätters Turistbyrå. För detta har kommunen 2015 betalat 868 kkr till bolaget. Kommunen har haft egna kostnader för lokaler för 149 kkr.

Gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan

Säter ingår från 2013 i ett samarbete i upphandlingsfrågor tillsammans med kommunerna i Falun-Borlänge Regionen exklusive Smedjebackens kommun. Från 2015 deltar även Hedemora kommun i samarbetet. Samarbetet är organiserat i form av gemensam nämnd som ingår i Ludvika kommuns organisation. Ett handläggarkontor är lokaliserat till Ludvika, men handläggare tjänstgör även del av sin tid ute i de samverkande kommunerna. Handläggarkontoret har 16 medarbetare.

UHC har genomfört drygt 200 samordnade upphandlingar/uppdrag till ett årligt upphandlat värde på 2-3 miljarder kronor. Flera av de kommunala bolagen har deltagit i dessa gemensamma upphandlingar. Två rekryteringar av nya medarbetare har skett som ersättning för medarbetare som slutat. Under året har fokus varit operativt upphandlingsarbete, leverans av upphandlingar och avtal. UHC har haft en ökad efterfrågan på erbjudna tjänster, med ett stort antal upphandlingar av varor och tjänster till de samverkande kommunerna. Externt upphandlingsstöd har anlåtts för att kapa topparna. UHC har genomfört Ägardialog och UHC-dagen 2015 för beställare/sakkunniga/politiker i de sex samverkande kommuner. En utbildningsinsats inom direktupphandling och farliga förmåner har genomförts för några kommuner.

Den budgeterade omslutningen för 2015 var 12,3 mkr. Det blev ett överskott i 2015 års verksamhet på drygt 0,5 mkr. Det kan huvudsakligen härröras till personalvakanser. Sätters kommuns kostnad för 2015 blev 727 kkr, inklusive återbetalt överskott om 35 kkr.

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

En gemensam nämnd ha 2014 bildats för handläggning av ärenden enligt Alkohollagen, Tobakslagen och Läkemedelslagen. Nämnden ingår i Falu kommuns organisation. Utöver kommunerna i FBR ingår även Hedemora kommun i detta samarbete.

Respektive kommun finansierar deltagandet i organisationen genom medel motsvarande sin bruttokostnad i enlighet med samarbetsöverenskommelsen med tillägg av kostnader för läkemedelsöversyn. Avgifter för tillstånd och tillsyn tillfaller kommunerna. Gemensamma taxor och avgifter införs fullt ut under 2016. Inriktningen är att från och med 2016 övergå från bruttokostnad till nettokostnad och att intäkten förs direkt till den gemensamma nämnden, samt att kommunerna betalar in respektive nettokostnad till den gemensamma nämnden.

I Sätters kommun finns 12 stadigvarande tillstånd för utskänkning av alkohol, 2 nya tillstånd beviljades under 2015. 22 tillsynsbesök har utförts. Säter har 10 försäljningsställen av tobak, 8 försäljningsställen av folköl och 5 försäljningsställen för receptfria läkemedel. Tillsynsbesök har gjorts på så gott som samtliga försäljningsställen. Sätters kommun har betalt 117 kkr till den gemensamma nämnden 2015. Verksamheten gav 2015 ett överskott på 109 kkr som ska återbetalas till de samverkande kommunerna. För Sätters kommun är det 10 kkr.

Språktolknämnden i Dalarna

Språktolknämnden i Dalarna är en gemensam nämnd för Landstinget Dalarna, Borlänge kommun, Falu kommun, Gagnefs kommun, Hedemora kommun, Leksands kommun, Smedjebackens kommun, Sätters kommun, Orsa kommun och Mora kommun med ansvar för språktolkförmedlingsverksamhet. Verksamheten regleras genom nämndens reglemente samt ett samverkansavtal. Borlänge kommun är värdkommun och verksamheten har sitt arbetsställe och säte i värdkommunen och ingår i dess organisation.

Syftet med nämndens verksamhet är att säkerställa att parterna gemensamt och inom ramen för den kommunala kompetensen, och självkostnadsprincipen, bereds möjlighet att nyttja resurser som tillgodoser parternas behov av språktolkförmedlingstjänster avseende kompetenta kontakttolkar, telefontolkar och videowebbtolkar.

De kraftigt ökande flyktingsströmmarna har inneburit ett händelserikt år för Tolkförmedlingen. Den 1 juni utökades Språktolknämnden i Dalarna med ytterligare åtta kommuner; Falu kommun, Gagnefs kommun, Hedemora kommun, Leksands kommun, Smedjebackens kommun, Sätters kommun, Orsa kommun och Mora kommun. De ökade flyktingströmmarna har inneburit att många asylsökande har kommit till Sverige och Dalarna. Detta har resulterat i ett kraftigt ökat tryck på Tolkförmedlingen, under 2015 har antalet förmedlade tolkupdrag ökat till närmare 58 000. Som jämförelse fördelades drygt 42 000 uppdrag under 2014.

Årsbokslutet visar ett nollresultat, verksamheten bedrivs enligt självkostnadsprincipen. Den ekonomiska omslutningen uppgick till 33 mkr. Sätters kommun betalar en månatlig administrativ avgift på 5 kkr/månad. Därtill kommer kostnader för köp av tolktjänster.

Hjälpmedelsnämnden

Hjälpmedel Dalarna är kommunernas och landstingets resurs gällande stöd/rådgivning/konsultation, extern information och utbildning inom hjälpmedelsområdet.

Hjälpmedel Dalarna tillhandahåller tjänster samt säkra och funktionella hjälpmedel som bidrar till att öka tillgängligheten och delaktigheten för personer med funktionsnedsättning. Hjälpmedel Dalarna bidrar till hälsa, god vård, habilitering, rehabilitering och hållbarhet.

Viktiga händelser under 2015 har varit;

Samarbetet kring den nya policyn för hjälpmedelsförskrivning, gemensamma avgifter för hjälpmedel inom länet samt det arbete som pågår inom hälsoekonomi/välfärdsteknik. Uppdatering av den särskilda överenskommelsen och anvisningen för rehabilitering, habilitering och hjälpmedel efter hemsjukvårdsväxlingen. Gemensamma upphandlingar, kundriktade utbildningsinsatser, kontinenssamordning i länet, och en ny hjälpmedelstjänst (produkt databas) Orderingsgången sett över hela förvaltningen har ökat med 3,1 % 2015 jämfört med 2014

Hjälpmedel Dalarna redovisar ett positivt resultat om 0,8 Mkr. Produktintäkterna har ökat med 7,2 % varav intäkter från länets kommuner står för den största monetära ökningen. Enligt Hjälpmedelsnämndens avtal ska återbäring utbetalas vid resultat över 1 procent av budgetomslutning. Detta har inte uppnåtts under 2015 varvid ingen återbetalning kommer att ske.

Bert Stabforsmo

ekonomichef

KONCERNBOLAG

Säterbostäder AB

	Bokslut 2015	Bokslut 2014	<u>Årets resultat</u>
Omsättning, Mkr	76,8	74,3	Resultat efter finansiella poster uppgår till 8,9 Mkr.
Resultat före e.o. poster	8,9	10,4	
Resultat e. bokslutsdisp. och skatt	7,4	6,3	
Nettoinvesteringar, Mkr	52,5	22,0	<u>Årets verksamhet</u>
Soliditet, %	22,2	22,8	Via ny- och ombyggnation har fastighetsbeståndet utökats med 44 lägenheter.
Årsarbetare	23,8	21,7	

Nya bostäder

Under hösten färdigställdes nybyggnationen i Storhaga som gett ett tillskott på 24 lägenheter. I Säter slutfördes ombyggnationen på Borgmästarvägen som resulterat i 12 nya lägenheter och åtta nya lägenheter blev resultatet efter ombyggnaden av Trastens förskolelokaler på Åsen.

Fastighetsförvärv

Fastigheterna Myran 3, som förhyrs av BUN, och Fabriken 8, som förhyrs av IFO, förvärvades från dotterbolaget Sätters kommuns Fastighets AB.

Investeringsplan 2016 - 2019

I december antog styrelsen en investeringsplan för perioden 2016-2019. Den omsluter drygt 200 M kr och domineras av nybyggnation i Säter och Gustafs. En stor del av planen utgörs också av stamreoveringar som berör närmare 300 lägenheter.

Redovisning

Säterbostäder tillämpar från 2015 K3 och komponentavskriver samtliga investeringar.

Framtiden

Nyproduktion av bostäder kommer att vara en viktig del i framtiden för Säterbostäder. Det går att bygga nytt, det visar inte minst projektet i Storhaga. Nyproduktion i Säter planeras med förhoppning om byggstart 2017. Under 2016 påbörjas planering av Fågelsångens framtida användning.

För Gustafs del tas under 2016 fram en fördjupad översiktsplan som ska leda fram till genomtänkt och bra planering av bl. a nya bostadsområden. Bolaget räknar med att stå för en del av de nya lägenheter som kan tänkas behövas.

I Kyrkbyn har ny detaljplan tagits fram i samband med planeringen av utbyggnad av skolan. Planen ger utrymme för nya bostäder

Sätters kommuns Fastighets AB

	Bokslut 2015	Bokslut 2014	<u>Året resultat</u>
Omsättning, Mkr	1,7	3,0	Resultatet efter finansiella poster uppgår till knappt 0,1 Mkr.
Resultat före e.o. poster	0,1	-0,1	
Resultat e. bokslutsdisp. o skatt	0,1	0,1	<u>Årets verksamhet</u>
Nettoinvesteringar, Mkr	0,2	0,5	Förvaltning av fastigheter för uthyrning avvecklades under året. Bolagets fastigheter, Myran 3 och Fabriken 8, avyttrades därvidlag till Säterbostäder.
Soliditet, %	72,5	37,4	

Utbyggnaden av panncentralen i Storhaga färdigställdes som säkerställer leverans av värme till Säterbostäders nya bostadsområde.

Framtiden

Bolagets renodlade uppgift är att producera och sälja fjärrvärme. Produktionsanläggningarna är lokaliserade till Mora och Storhaga i Gustafs. Leverans säkerställs till Säterbostäders och kommunens fastigheter samt till Isoflex AB.

KOMMUNCHEFEN SAMMANFATTAR VERKSAMHETSÅRET 2015

Som kommunchef tillträdde jag i Säter den 1 februari 2015 och det har varit ett spännande och aktivt år. Möjligheter och utmaningar har funnits både internt och externt.

2015 har varit ett år då kommunernas förmåga till omställning prövades. Sverige tog emot många flyktingar och av dessa var många ensamkommande barn. Flyktingsituationen har inneburit att vi mottagit fler ensamkomna barn än ursprungsavtalet med Migrationsverket för 2015. Placerade i kommunen vid verksamhetsårets utgång var 85 st där huvuddelen är boende i vårt HVB hem Älvan samt i tillfälligt inhyrda rum i vandrarhemmet på Skönvik. Några av barnen är dessutom placerade på privata HVB eller i familjehem. Nytt avtal mellan kommunen och Migrationsverket har tecknats under året för verksamhetsåret 2016, avseende 80 platser för ensamkommande barn.

I målet att bli 12 000 kommunmedlemmar 2030 har nu Säter passerat 11 000 vid årsskiftet. För att möta 12 000 har kommunen påbörjat ett arbete med bostadsförsörjningsplan som över tid möjliggör en klok och balanserad bostadsplanering och lokalplanering. Som en del av bostadsförsörjningen har ett flertal tomter sålts både i Gustafs och Sätters tätort och lägenheter har färdigställts av Säterbostäder.

Säterdalen är ett prioriterat besöksmål med över 100 000 besökare under 2015. Arbeta har intensifierat med att utveckla Säterdalen som ett allsidigt och attraktivt besöksmål.

Arbetet med att öka andelen personal med heltidsanställningar fortgår. Inom socialförvaltningen har 60 st. nya heltidstjänster tillskapats under år 2015.

Inom skolans område har ett stort utvecklingsarbete påbörjats med ambitionen att höja elevernas resultat. Meritvärdet har ökat i år 9. Barn och utbildningsnämnden fattade under våren 2015 beslut om nolltag på gymnasiets nationella program och sedan även om gymnasieskolans avveckling.

I arbetet med att bilda en ledningsgrupp med mig som ny kommunchef och två nya förvaltningschefer i ledningsgruppen har ett ledarskapsprogram genomförts under 2015 som fortsätter med samtliga övriga chefer 2016 med syfte att utveckla ledarskap och medarbetarskapet genom att stärka organisationens förmåga.

Pär Jerfström

Kommunchef

FINANSIELL ANALYS AV SÄTER KOMMUN

Säters kommun redovisar för 2015 ett resultat på + 2,1 mkr, vilket jämfört med 2014 var en försämring med 9 mkr. I 2015 års resultat ingår en jämförelsestörande verksamhetsintäkt på 4,1 mkr, som var återbetalning av 2004 års premier från AFA. I 2014 års resultat ingick en jämförelsestörande finansiell intäkt på 9 mkr som var en återbetalning av ett villkorat aktieägartillskott till Säterbostäder.

Säters kommun har sedan 1998 ett finansiellt sparande för ökande kostnader för pensioner intjänade före 1998. Genom att tillskjuta medel från sparandet avlastas kommunens ekonomi från en del av dessa kostnader och mer resurser görs tillgängliga för kommunal verksamhet. Det finns en grundplan för hur sparandet skall användas. Planen revideras årligen och beroende av kommunens resultat kan omDispositioner göras mellan åren. Avkastningen av sparandet och tillskott från sparandet hanteras i avstämningen mot balanskravet. Detta innebär att kommunen kan underbalansera budgeten.

Säters kommuns samlade investeringsvolym under 2015 uppgick till 69,2 mkr, vilket är en ökning jämfört med 2014 med 25,5 mkr. Självfinansieringsgraden av investeringarna uppgick 2015, till 34,5 %, jämfört med 75,4 % under 2014. Säters kommun är inne i en intensiv investeringsperiod. Det är framför allt skolor och förskolor där det finns ett behov av såväl reinvesteringar som nyinvesteringar. Den stora investeringsvolymen och den minskande självfinansieringsgraden innebär investeringarna i högre grad måste finansieras via ökad upplåning när de likvida reserverna utnyttjats. Under 2015 har ett nytt lån om 30 mkr upptagits och ytterligare ett nytt lån om 30 mkr planeras upptas under 2016. För att öka självfinansieringsgraden av investeringar finns ett behov av att höja resultatnivåerna kommande år.

Både likviditeten och soliditeten sänks från 2014 till 2015. Jämfört med omvärlden kan dock Säters kommun fortfarande uppvisa en hög soliditet även med hänsyn tagen till den del av pensionsåtagandet som ligger utanför balansräkningen. Det är också en medveten satsning för att möta såväl nuvarande som tillkommande medborgares krav på kommunal service.

Modell för finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Säters kommun används en finansiell analysmodell som utvecklats av Kommunforskning i Västsverige. Modellen utgår från fyra viktiga finansiella aspekter. Dessa är det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. Målsättningen är att utifrån dessa perspektiv identifiera finansiella möjligheter och problem för Säter, och därigenom kunna klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

Mål för god ekonomisk hushållning

Säters kommun har beslutat om tre finansiella mål och 12 mål för verksamheten för god ekonomisk hushållning i budget för 2015. Kommunstyrelsen har därtill antagit tre strategiska mål för mandatperioden 2015 – 18. Målen stäms av i nästa avsnitt i årsredovisningen. Där görs även en avstämning mot balanskravet.

RESULTAT OCH KAPACITET

Årets resultat

	2012	2013	2014	2015	Budget 2016
Årets resultat (mkr)	4,0	8,7	11,1	2,1	-1,7
Årets resultat/ skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning (%)	0,8%	1,7%	2,0%	0,4%	-0,3%
Årets resultat / eget kapital (%)	1,1%	2,4%	2,8%	0,5%	-0,4%
Årets inflation - procentuell förändring av KPI (%)	0,9%	0,0%	-0,2%	0,0%	0,7%

Ett vanligt förekommande mått på god ekonomisk hushållning är att resultatet skall vara minst 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Överskotts målet ska bland annat täcka inflationssäkring av eget kapital, finansiellt sparande för framtida behov som investeringar, och pensionsåtaganden, samt ha marginaler för osäkerheter i intäkter och kostnader.

Sätters kommun har en låg låneskuld och är förberedd för att klara samtliga pensionsåtaganden. All avgiftsbestämd pension intjänad från 1998 utbetalas till arbetstagarna och den förmånsbestämda pensionen är bortförsäkrad. Den del av pensionsåtagandet som intjänats före 1998 är till mer än 50 % finansierad genom särskilt avsatta medel. Kommunen har därmed inte lika stort behov av en hög resultatnivå och har som långsiktigt resultatmål satt värdesäkring av kommunens egna kapital.

Sätters kommun har endast ett år under innevarande femårsperiod uppnått 2 % - målet, 2014. Kommunen har dock klarat av att värdesäkra sitt egna kapital samtliga år 2012 – 15. För 2016 klaras inte det långsiktiga resultatmålet. Här är jämförelsen gjord med Riksbankens prognos på KPI:s utveckling. För att klara det långsiktiga resultatmålet bör resultatet i kommande planering ökas.

Nettokostnadsandel

En grundläggande förutsättning för att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är att balansen mellan löpande intäkter och kostnader är god. Ett djuplodande mått på denna balans är nettokostnadsandelen, som innebär att samtliga löpande kostnader inklusive finansnetto relateras till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Redovisas en nettokostnadsandel under 100 % har kommunen en positiv balans mellan löpande kostnader och intäkter. En nettokostnadsandel på 97–98 % kan betraktas som god ekonomisk hushållning för normal-kommunen. Sett över en längre tidsperiod, klarar då kommunen av att finansiera ersättningsinvesteringar och nödvändiga nyinvesteringar.

	2012	2013	2014	2015	Budget 2016
Verksamhetens nettokostnader (mkr)	512,0	518,6	559,1	573,8	601,8
Varav avskrivningar (mkr)	17,3	18,3	19,9	21,8	24,1
Finansnetto (mkr)	-5,2	-3,8	-5,9	-4,2	-2,8
Skatteintäkter (mkr)	433,5	448,8	459,6	478,7	501,3
Generella statsbidrag & utjämning (mkr)	84,7	85,6	95,7	93,0	96,1
Nettokostnadens andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. (%)	97,8%	96,3%	99,6%	99,6%	100,3%

Sätters kommun har positiva finansnetton, vilket här redovisas med minustecken. Finansnettot sänker de löpande kostnaderna. Utvecklingen av nettokostnadsandelen är ökande i sin tendens. 2015 var den 99,6 % och i budget för 2016 är den 100,3 %.

En annan tendens som är tydlig är att avskrivningarna ökar. 2015 ökade avskrivningarna med 1,9 mkr eller 9,6 % medan nettokostnaderna totalt ökade med 14,7 mkr eller 2,6 %. Detta innebär att avskrivningarna tar ett ökande utrymme av nettokostnaderna totalt.

I Sätters kommun möjliggör det finansiella sparandet till pensionskostnader ett högre uttag i nettokostnadsandel än 100 % enstaka år. För att klara den långsiktiga finansieringen av investeringar bör dock tendensen till ökning brytas. Detta kan åstadkommas med högre resultatnivåer.

Årets investeringar

	2012	2013	2014	2015	Budget 2016
Investeringsvolym netto (mkr)	24,8	37,3	43,6	69,2	47,8
Självfinansieringsgraden av nettoinvesteringar (%)	105,9%	59,6%	75,4%	34,5%	46,8%

Självfinansieringsgraden av investeringarna mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med årets resultat plus avskrivningar. 100 % innebär att kommunen kan självfinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna och att kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärks.

Sätters kommun har haft höga investeringsvolymerna under de senaste åren och detta kommer att fortgå även under de närmast kommande åren. En följd av detta blir att självfinansieringsgraden minskar och behovet av upplåning ökar. Ett sätt att minska upplåningsbehovet är att höja resultatnivåerna. Nivån för avskrivningar kommer automatiskt att öka i takt med de höga investeringsnivåerna.

Investeringsnivåerna behöver styras på något sätt. Kommunen har i riktlinjerna för god ekonomisk hushållning ett lånetak på 100 mkr. Detta har fungerat som en broms mot investeringstrycket. För framtiden behöver andra styrmedel övervägas.

Likviditet

	2012	2013	2014	2015	Budget 2016
Likvida medel/ externa kostnader exklusive pensionsförvaltning	4,0%	5,0%	4,5%	0,4%	-0,4%
Likvida medel/ externa kostnader inklusive pensionsförvaltning	25,0%	25,0%	24,4%	19,6%	17,0%

Likviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. En oförändrad eller ökande likviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts.

Sätters kommun har minskande likviditet. Detta gäller även om man väger in kommunens avsatta medel för pensioner. Detta är en följd av investeringsnivåer som är högre än vad som är självfinansierat och ett utnyttjande av pensionsmedlen för att finansiera pensionsutbetalningar. För att klara betalningsberedskapen behöver nya lån tas upp.

Soliditet

	2012	2013	2014	2015	Budget 2016
Soliditet enligt balansräkningen	72	71	70	67	63
Soliditet inklusive samtliga pensionsåtaganden och löneskatt	24	21	24	25	24

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Det visar i vilken utsträckning kommunens tillgångar har finansierats med eget kapital respektive skulder. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas utan behålls eller utvecklas i positiv riktning. En förbättrad soliditet innebär att kommunen minskar sin skuldsättningsgrad och därigenom ökar sitt finansiella handlingsutrymme inför framtiden.

Sätters kommun har till följd av en ökad upplåning en minskande soliditet. Utgångsläget är dock en jämfört med omvärlden hög nivå. Genomsnittlig soliditet för Sveriges kommuner var 2014 49 respektive 7. Soliditeten inklusive samtliga pensionsåtaganden är relativt oförändrad. Detta beror på att åtagandet för pensioner intjänade före 1998 minskar i takt med ökande utbetalningar.

Pensionsförpliktelser

	2012	2013	2014	2015	Budget 2016
Pensionsåtagande i ansvars-förbindelse inklusive löneskatt (mkr)	249,1	267,0	255,0	249,2	242,5
Pensionsförvaltning bokfört värde (mkr)	135,7	136,0	137,3	137,0	127,6
Finansieringsgrad (%)	54,5%	50,9%	53,8%	55,0%	52,6%

Ur risksynpunkt är kommunens pensionsförpliktelser viktiga att beakta, eftersom skulden skall finansieras de kommande 50 åren. Det totala pensionsåtagandet uppgick vid 2015 års slut till 258,5 mkr. Av dessa redovisas 9,4 mkr i balansräkningen som en avsättning och 249,2 mkr återfinns utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Den avser pensioner intjänade före 1998.

För den del av pensionsåtagandet som utgör ansvarsförbindelse finns en särskild delfinansiering i form av avsatta medel i pensionsförvaltning. Pensionsförvaltningen täcker drygt hälften av åtagandet och används enligt särskild plan för att avlasta kommunens ekonomi.

Kommunens borgensåtaganden

	2012	2013	2014	2015	Budget 2016
Säterbostäder AB (mkr)	87,5	87,5	87,5	123,5	123,5
Övriga kommunala bolag (mkr)	21,6	21,2	21,5	10,2	10,2
Småhus (mkr)	1,0	0,9	0,9	0,6	0,6
Föreningar (mkr)	6,5	6,5	10,1	12,4	12,4
Totala borgensåtaganden (mkr)	116,6	116,1	120,1	146,7	146,7

Kommunen tecknar i vissa fall borgen för lån till de kommunägda bolagen, men även för andra externa verksamheter. Kommunens samlade borgensåtagande för lån uppgick 2015 till 146,7 mkr, vilket var en ökning med 26,6 mkr i förhållande till 2014. Ökningen ligger på det kommunala bostadsbolaget Säterbostäder AB som har ökat sin upplåning för att bland annat finansiera nybyggnation i Storhaga, Gustafs.

Säters kommun har inte infriat några borgensåtaganden under åren 2012 - 15 och det finns inga indikationer på att så skulle behöva ske inom de kommande åren. Då drygt 84 % av den totala borgensförbindelsen utgörs av borgen gentemot det av kommunen helägda bostadsbolaget Säterbostäder AB, är den generella bedömningen, att risken är låg då bolagens verksamhet till

största delen omfattas av att äga och förvalta fastigheter. I fastigheter finns ofta stora dolda värden, vilka ofta försvarar ytterligare lån. Vakansgraden är så gott som obefintlig.

Kommuninvest

Sätters kommun har i juni 2003 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser.

Borgensförbindelsen bekräftades genom nytt beslut i kommunfullmäktige 2013-09-26. Samtliga 280 kommuner som per 2015-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Sätters kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2015-12-31 uppgick Kommuninvest Sverige AB:s totala förpliktelser till 325 620 649 807 kronor och totala tillgångar till 319 573 677 123 kronor.

Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 251 818 779 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 246 992 148 kronor.

Utfall i förhållande till budget

	2012	2013	2014	2015
Avvikelse verksamhet (mkr)	1,3	11,0	6,5	9,1
Avvikelse resultat (mkr)	2,0	10,1	15,4	5,9

Jämfört med budget redovisade kommunen 2015 ett överskott på 5,9 mkr. Överskottet för verksamheten var 9,1 mkr, men bland annat 3 mkr i lägre skatteintäkter minskade överskottet.

Budgetavvikelsen för kommunens nämnder var relativt stor. Kommunstyrelsen och socialnämnden redovisar överskott om 1,9 respektive 10,3 mkr. Barn- och utbildningsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden redovisas underskott om 4 respektive 1,9 mkr. För ytterligare detaljer och orsaker till avvikelserna se respektive nämnds bokslutskommentarer.

Prognosavvikelser

Jämfört med prognos augusti respektive år (%)	2012	2013	2014	2015
Avvikelse verksamhet	-0,4	0,1	0,5	0,6
Avvikelse resultat	-0,9	-0,2	0,3	0,8

En god prognossäkerhet innebär att kommunen har goda förutsättningar att anpassa sig till förändrade förutsättningar under året. En prognosavvikelse under 1 % av kostnadsomslutningen innebär en god prognossäkerhet. Prognoserna över kommunens ekonomi har över lag varit relativt stabila under 2015 och prognossäkerheten får därmed betraktas som god.

AVSTÄMNING AV KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL

Finansiella mål

Säters kommun har i budgetbeslutet i Kommunfullmäktige 2014-11-24 fastställt finansiella mål för resultat, ett tak för investeringar, samt hur mycket av kommunens pensionsmedel som skall tillskjutas 2015.

Resultatmål:

Säters kommun har som långsiktigt resultatmål att värdesäkra sitt eget kapital. Detta innebär vid en inflationsnivå enligt Riksbankens mål på 2 % ett resultat på 7,5 mkr. För den aktuella planperioden bedöms detta mål inte möjligt att uppnå förrän år 2.

Resultatmål för planperioden:

Kommunens resultatmål anpassas så att en jämn utveckling av kommunens nettokostnad för verksamheten kan uppnås. Det långsiktiga målet uppnås 2016. Resultatmålet är lagt på det balanskravsavstämda resultatet, där hänsyn tagits till såväl avkastning som tillskott från kommunens pensionsmedelsförvaltning.

Resultat enligt balanskravsanalys

2015: + 0,8 mkr

2016: + 7,5 mkr

2017: + 10,1 mkr

Resultatet uppvisar en ökning av det egna kapitalet med 2,1 Mkr. I resultatet ingår en avkastning på pensionsförvaltningen på 2,4 mkr, samt ett tillskott från pensionsförvaltningen på 2,7 mkr, samt VA:s positiva resultat på 0,5 mkr. Då dessa poster skall avräknas/tilläggas vid en avstämmning mot balanskravet är resultatet i praktiken ett resultat på + 1,9 mkr. Målet nås

Schematisk jämförelse av budget och utfall:

Balanskravsavstämmning	Budget 2015	Utfall 2015
Årets resultat	-3 795	2 075
Avgår realisationsvinster	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-3 795	2 075
Avgår positivt resultat VA	0	- 489
Avgår avkastning pensionsförvaltning	-4 069	-2 402
Medel från pensionsförvaltning	8 700	2 700
Årets balanskravsresultat	836	1 883

Investeringsnivåer och skuldsättning

Säters kommun har i budget för 2015 och plan 2016-17 lagt en treårsplan för kommunens investeringar.

2015:	55,9 mkr	(Varav VA/Renhållning 6,4 mkr)
2016:	47,2 mkr	(Varav VA/Renhållning 18,3 mkr)
2017:	44,4 mkr	(Varav VA/Renhållning 12,6 mkr)

Säters kommun hade 2014-01-01 en låneskuld på 30 mkr. Med planerade investeringar 2014 – 17 kommer en utökad upplåning att behöva göras med 100 mkr. En del av behovet löses inom ramen för kommunens koncernkredit, men ett nytt långfristigt lån togs upp under 2015. Ytterligare ett nytt lån om 30 mkr behöver tas upp under 2016.

I beslut om riktlinjer för god ekonomisk hushållning har kommunen satt ett skuldsättningstak på 100 mkr. Detta gäller endast för kommunens skattefinansierade verksamhet. Syftet med lånetaket är att utgöra en broms mot alltför kostnadsdrivande investeringar. Då kapitalkostnaderna för den avgiftsfinansierade verksamheten täcks av avgifter bör dess investeringar läggas utanför lånetaket.

Kommunstyrelsen har under början av 2015 beslutat föra över 41,6 mkr icke förbrukade investeringsmedel för 2014 till 2015. Därtill har kommunen beslutat om ett tilläggsanslag på 1,5 mkr till exploatering av bostadsområden, samt 2 mkr till bredbandsutbyggnad. Total planerad investeringsbudget för 2015 var således 86,2 mkr. 2015 utfördes investeringar för sammanlagt 69,2 Mkr. Av dessa utgör 0,6 mkr åtgärder för iordningsställande av tomtmark för småhus. Dessa har inte aktiverats utan bokförs som exploateringsmark då de skall avyttras i närtid. Investeringarna ligger under beslutade nivåer och skuldsättningen håller sig under lånetaket. Målet nås.

Av de icke förbrukade investeringsmedlen för 2015 planeras 30,3 mkr att föras över till 2016. Flera stora investeringar har av olika anledningar blivit förskjutna i tid.

Pensionsmedel

Kommunen fastställde följande mål för pensionsförvaltningen för planperioden 2015 – 2017

- Avkastningen på pensionsförvaltningen beräknas under planperioden uppgå till 3,0 %/år
- Kostnader för utbetalda pensioner finansieras upp till 6,4 mkr/år av skattemedel. För belopp över denna nivå tillskjuts medel från pensionsförvaltningen. För att åstadkomma en jämn utveckling av verksamheternas nettokostnad har en omfördelning gjorts från 2013 till 2014-2015.
- 2013; 7,2 mkr – 5 mkr = 2,2 mkr
- 2014: 5,1 mkr + 1,5 mkr = 6,6 mkr
- 2015: 5,2 mkr + 3,5 mkr = 8,7 mkr
- 2016: 5,8 mkr
- 2017: 6,5 mkr

Strategiska mål för mandatperioden 2015-18

Kommunstyrelsen har beslutat att fokus ska läggas på tre områden under den innevarande mandatperioden för att kommunen skall utvecklas mot visionen om 12 000 invånare 2030; Bostäder, arbetstillfällen och skola.

Bostäder. En grundläggande förutsättning för att befolkningen ska öka är att utbudet av bostäder ökar. Kommunen har ett relativt stort utbud av byggklara tomter för småhus. Däremot finns det brist på bostadslägenheter. Kommunen har genom sitt bostadsbolag Säterbostäder påbörjat projekt med såväl nybyggnation som ombyggnation som kommer att öka utbudet av hyres-lägenheter. Även andra aktörer på marknaden måste bidra till att utbudet ökar. Arbeta för att det ska finnas attraktiva lägen för såväl privata hyresrätter som bostadsrätter och egna hem i kommunen

Aktiviteter: Fördjupningar av översiktsplanen. Planläggning för flerbostadshus. Framtagande av en bostadsförsörjningsplan. Kartläggning av attraktiva lägen för andra aktörer på bostadsmarknaden och vara aktiv i dialog med nationella organ i bostadsfrågor.

Mål: Utbudet av bostäder skall öka med 200 under mandatperioden.

Avstämning 2015: Utvecklingen under 2015 ligger väl i takt med målet för mandatperioden. 44 hyreslägenheter har tillförts till Säterbostädernas bestånd. I Storhaga Gustafs har 24 nya lägenheter byggts. Den första etappen var inflyttningsklar 1 juni och etapp två blev klar 1 oktober. Det tidigare lägenhetsdaghemmet på Trastgränd i Säter har återställts till 8 lägenheter 1 april. På Borgmästarvägen har 12 lägenheter tillskapats genom ombyggnation av tidigare outhyrda enrummare. Sex nya småhustomter har färdigställts i kvarteret Förgyllaren i Mora By Gustafs.

Arbetsstillfällena. Säter är en pendlingskommun och befolkningsutvecklingen är beroende av hur arbetsmarknaden utvecklas i regionen. Kommunen kan dock inte enbart förlita sig på utvecklingen i regionen utan måste även aktivt arbeta för att öka antalet arbetsstillfällen i kommunen.

Aktivitet: Aktivt arbete med näringslivsutveckling och ett bra företagsklimat. Understödjande nyföretagande, och generationsväxling. Nätverksbyggande inom såväl privat som offentlig verksamhet, för att öka förståelsen för näringslivets förutsättningar i den kommunala handläggningen.

Mål: I snitt 7 nya företag/ 1000 invånare skall startas varje år under mandatperioden.

Mått 33 KKiK

Antalet sysselsatta, dagbefolkning skall öka med i snitt 40/år under mandatperioden. SCB Registerbaserade statistik.

Avstämning 2015: Utvecklingstakten under 2015 ligger lägre än snittet. Om målet ska nås under mandatperioden måste utvecklingstakten öka under resterande del av perioden. Antalet nya företag/1 000 invånare var 2015 4 stycken. För antal sysselsatta saknas ännu statistik för 2015

Skola. Benägenheten att flytta varierar mellan olika åldersgrupper. Den är som störst i åldersgruppen 18 – 40 år. Det är familjer med barn eller unga vuxna som kommer att bilda familj och skaffa sig barn. För dem är det viktigt att den kommun de bosätter sig i erbjuder goda uppväxtvillkor för barnen. En väl fungerande skola är en viktig faktor.

Aktivitet: Sätters kommun skall genom en aktiv kvalitetsuppföljning och ständig förbättring upprätthålla en hög nivå på skolundervisningen.

Mål: Sätters kommun skall tillhöra de femtio bästa kommunerna i Sverige i SKL:s öppna jämförelser av grundskolan på

- genomsnittligt meritvärde åk 9

- andel elever som klarat alla delprov i ämnesproven i åk 3, och 6

Avstämning 2015: 2015 års resultat är en stark förbättring jämfört med 2014, men ännu återstår en bit innan resultaten når målen för mandatperioden.

Genomsnittligt meritvärde åk 9: 214,1 plats 117/290

Andel elever med lägst betyget E i ämnesproven SV, SV2, EN och MA åk 6: 98 % plats 21/290

Andel elever som klarat alla delprov för ämnesproven SV, SV2 och MA åk 3: 75 % plats 89/290

Uppföljning av mål för verksamheten 2015

Förklaring	Målet nås
	Målet riskerar att inte nås
	Målet nås inte

Av de tolv mål som Kommunfullmäktige fastställt för verksamheten nås sex och sex mål nås inte. Detta bedöms som godkänt, men högre målluppfyllelse bör uppnås kommande år.

Kommunstyrelsen

KSF Kanslienhet

Mål 1

Kundtjänsten skall förbättra tillgängligheten och mottagandet i kontakten mellan kommunen och medborgarna och på så sätt bidra till att öka kommunens attraktivitet som boendeort.

Förbättringen ska kunna avläsas i den servicemätning som görs 2015 inom Kommunens Kvalitet i Korthet. Sätters kommuns resultat på mått 1 – 3 i KKiK skall vara bättre 2015 än 2014. Resultaten för 2015 redovisas i januari 2016.

Uppföljning:

Utfall Målet nås

Kommentar Andelen personer som per telefon kontaktar kommunen och får ett direkt svar på en enkel fråga ökar från 36 % till 53 %.
Andelen personer som per e-post kontaktar kommunen och får ett direkt svar på en enkel fråga ökar från 80 % till 82 %.
Andelen personer som uppfattar att de får ett gott bemötande när de via telefon ställt en enkel fråga till kommunen är i nivå med resultatet 2014, 78 respektive 84.

KSF Näringslivsenhet

Mål 2 Aktivt och framgångsrika företag bidrar i hög grad till att höja Sätters attraktivitet som boendeort. Kommunen kan på flera sätt bidra till att skapa ett gott företagsklimat.

Sätters Kommun ska vara en av de 100 bästa kommunerna på svenskt näringslivs ranking avseende företagsklimat och att vi har en positiv utveckling vad gäller enkätfrågorna; Service till företag, Sammanfattande omdöme, kommunpolitikernas attityder, kommunala tjänstemäns attityder och skolans attityder.

Uppföljning:

Utfall Målet nås inte

Kommentarer Säter erhöll plats 159 i årets ranking

Samhällsbyggnadsnämnden

SBN Gatukontor

Mål 1. Kollektivtrafik

Kollektivtrafik i alla kommundelar som möjliggör pendling till skola, arbete och handel.

Uppföljning: Följs upp årligen genom utvärdering av kollektivtrafiken.

Utfall: Målet nås

Kommentar Under 2015 har arbete lagts ner för att utreda restider med mera. Justeringar av trafiken utförs löpande för att möta det behov som finns. Under året har även dialogen med Dalatrafik varit god.

SBN Miljö- och byggenhet

Mål 2 Plan- och Byggverksamhet

God planberedskap för att möta mål om 12 000 invånare.

Uppföljning: Uppföljning av planlagda områden utifrån behov.

Utfall: Målet nås

Kommentarer Sett utifrån behovet och utvecklingen 2016 så har en relativt god planberedskap kunnat hållas. Dock behöver arbetet med Fördjupade översiktsplaner fortskrida 2016 för att framledes kunna hålla en god planberedskap mot kommunens vision.

SBN VA/Renhållningsenhet

<u>Mål 3</u>	Avloppsverksamhet Ta hand om avloppsvatten samt arbeta för att minimera dess miljöpåverkan, anpassa och utveckla avloppsverksamheten mot satt mål om 12 000 invånare och ett förändrat klimat.
<u>Uppföljning:</u>	Uppföljning sker genom förmåga att möta aktuella behov.
<u>Utfall:</u>	Målet nås
<u>Kommentar</u>	Sett utifrån behovet och utvecklingen 2016 så har målets nått. Dock återstår mer arbete för att säkra anläggningarna mot kommunens vision.

Kulturnämnden

<u>Mål 1</u>	Biblioteket ska prioritera läsfrämjande insatser för att öka läsförmågan bland barn och unga samt för personer med annat modersmål än svenska.
<u>Uppföljning</u>	Just nu är biblioteket i ett utvecklingsläge vad det gäller läsfrämjande insatser. Under året ska uppföljningsmetoder för att mäta, samt att analysera läsfrämjande utarbetas, det kan röra sig om både kvantitativ och kvalitativ uppföljning. Arbetet för att utveckla metoder för läsfrämjande kommer antagligen att ske i projektform och själva projektet kan även utvärderas.
<u>Utfall</u>	Målet nås
<u>Kommentar:</u>	Nyckeltal för att mäta läsfrämjande insatser tas fram i Kulturnämndens nämndplan. Ett samarbete har påbörjats med skolan för att utveckla skolbiblioteken i Stora Skedvi och Gustavs. Biblioteket deltar i en arbetsgrupp med skolan för att utveckla kommunens skolbibliotek. Med en utveckling av skolbiblioteken kan de läsfrämjande insatserna utvecklas. I den nyligen antagna biblioteksplanen är läsfrämjande ett av de viktigaste målen. Biblioteket i Säter deltar i ett länsövergripande läsfrämjandeprojekt.

<u>Mål 2</u>	Säters kulturmiljöer och konst utomhus ska underhållas och renoveras.
<u>Uppföljning</u>	Uppföljning sker genom rapportering av genomförda renoveringar i årsbokslutet.
<u>Utfall</u>	Målet nås inte
<u>Kommentarer</u>	Kulturnämnden har medel i budget för att underhålla Åsgårdarna som är en kulturmiljö, en underhållsplan har tagits fram för Åsgårdarna. För kommunens övriga kulturmiljöer finns inga medel avsatta för renovering. Kulturnämndens huvudsakliga uppdrag är att levandegöra kulturarvet genom kulturarrangemang vilket också gynnar kommunens besöksnäring.

Barn- och utbildningsnämnden

<u>Mål 1</u>	Barn och elevers delaktighet och inflytande. Barn, elever, och personal möts av höga förväntningar. Andelen barn och elever som känner sig delaktiga och har inflytande i det egna lärandet ökar

Uppföljning: Mäts i egna enkäter
 Målet nås
Utfall:
Kommentar: Målet bedöms vara uppnått. Resultatet av årets elev- och föräldraenkäter visar att lärarna har höga förväntningar på att eleven ska nå målen i alla ämnena.

Mål 2
Kunskapsresultaten. Kunskapsresultateten inom grundskolan förbättras och överstiger det förväntade resultatet (enligt SALSA). Andel elever som fullföljer sin gymnasieutbildning vid Dahlander kunskapscentrum inom fyra år ökar. Andelen elever med studieavbrott inom vuxenutbildningen minskar. Andelen undervisningstimmar per elev och vecka för särsvux ökar.

Uppföljning: Mäts genom betygsresultatet, meritvärde och Salsavärde, samt genom statistik från Skolverket/SCB

Utfall: Målet nås inte

Kommentar: **Kunskapsresultateten inom grundskolan förbättras och överstiger det förväntade resultatet (enligt SALSA)**
Målet är inte uppnått. Andel (%) elever som uppnått kunskapskraven har förbättrats från -7 till -1 gentemot det modellberäknade värdet och det genomsnittliga meritvärdet ligger kvar på samma nivå som föregående år, -13 meritpoäng gentemot det modellberäknade värdet.
Andel elever som fullföljer sin gymnasieutbildning vid Dahlander kunskapscentrum inom tre år ökar
Målet är inte uppnått. Andelen elever som fullföljt utbildningen med examen inom 3 år har minskat från 52 % till 50 % (inkl. IM).

Andelen elever med studieavbrott inom vuxenutbildningen minskar
Målet är inte uppnått. Andel elever som med studieavbrott ökar från 15,2 % år 2013 till 16,0 % 2014 (statistik för 2015 är ännu inte publicerad).
Andelen undervisningstimmar per elev och vecka för särsvux ökar
Målet är uppnått. Särsvux har dubblerat undervisningstiden från 4 timmar per vecka läsåret 2014/2015 till 8 timmar per vecka läsåret 2015/2016.

Socialnämnden

Brukarnas nöjdhetsgrad i äldreomsorgen

Mål 1.
Brukarnas nöjdhetsgrad skall öka. För 2015 är målet att 91 % av brukarna i hemtjänsten och 85 % av brukarna på särskilt boende skall vara nöjda med verksamheten. (2014: 88 respektive 91 % i Sätters kommun. 83 respektive 75 % i jämförbara kommuner)

Uppföljning: Uppföljning sker varje år utifrån Socialstyrelsens brukarenkät, måttet helhetssyn.

Utfall Målet nås inte

Kommentarer
Nöjd-Kund-Index(NKI) i ordinärt boende 2015 blev 94% , målet är uppfyllt. Nöjd-Kund-Index(NKI) i särskilt boende 2015 blev 75 % målet är inte uppfyllt. Att målet inte uppnådes beror på mindre bra resultat vad det gäller lokaler, lägenheter och utemiljö.

Mål 2.
Väntetid inom särskilda boenden

Väntetiden för att få plats i särskilt boende ska minska. För 2015 är målet att den genomsnittliga väntetidenska uppgå till max 50 dagar. (2014: 100dagar i Sätters kommun.41 dagar i jämförbara kommuner)

Uppföljning:

Uppföljning sker varje år efter inrapportering till Kommunens Kvalitet i Korthet

Utfall

 Målet nås inte

Resultat 2015 var 59 dagar målet är inte uppfyllt.

Kommentarer

Åtgärd för att uppnå målet var att utöka med 10 särskilda boendeplatser. Detta innebar att väntetiden minskade ytterligare under andra halvåret, men detta syns inte i mätningen då denna görs första halvåret.

Mål 3

Handläggningstiden inom Individ- och familjeomsorgen skall vara kort. 2015 skall den genomsnittliga väntetiden i antal dagar från första kontakttillfället för ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd vara max 14 dagar. (2014: 19 dagar i Sätters kommun. 13 dagar i jämförbara kommuner) 2015 skall den genomsnittliga utredningstiden i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning inom barn och ungdom 0-20år vara max 69 dagar. (2014: 89 dagar i Sätters kommun. 104 i jämförbara kommuner)

Uppföljning:

Uppföljning sker varje år efter inrapportering till Kommunens Kvalitet i Korthet

Utfall

 Målet nås inte

Genomsnittlig väntetiden för försörjningstid uppgick till 30 dagar.

Genomsnittlig utredningstid inom barn och ungdom var 104 dagar.

Vuxengruppen har under året varit underbemannad, ny personal har introducerats och antal ärenden ökat. Ärenden med tolkbehov tar utredningsmässigt längre tid än andra ärenden.

Kommentarer

Barn- och ungdomsgruppen har haft en kraftig ökning av utredningar p.g.a. ökningen av antalet ensamkommande flyktingbarn samtidigt som övriga barnärenden blir alltmer komplexa och utredningar ofta är beroende av andra myndigheter.

Kommunens Kvalitet i Korthet 2015

Kommunens Kvalitet i Korthet är ett verktyg som beskriver kommunernas kvalitet ur ett medborgarperspektiv och som kan användas för att se hur kommunens verksamheter står sig i en jämförelse med andra kommuner. Verktøget är framtaget och administreras av Sverige kommuner och landsting, med stöd från statistikdatabasen Kolada. Projektet genomfördes första gången 2007. Antalet deltagande kommuner har hela tiden växt och 2015 har totalt 239 kommuner varit med. Säters deltog för första gången i 2011 års undersökning.

Det är totalt ett fyrtiotal mått som används. En del hämtas ur offentlig statistik, andra inrapporteras av kommunerna själva. Måtten indelas i fem olika perspektiv på kommunal verksamhet:

- Tillgänglighet
- Trygghet
- Information och delaktighet
- Effektivitet
- Kommunen som samhällsutvecklare

Resultaten ger en sammanfattande översiktlig bild av kommunens kvalitet i jämförelse med andra kommuner, och kan utgöra en grund för verksamhetsplaneringen och hur resurserna fördelas. Måtten kan även användas när kommunen fastställer mätbara mål för planperioden.

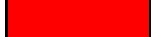
Vissa av måtten är mindre lämpade att använda som resultatmått då kommunen inte styr över resultatet. De tjänar mer som information om förutsättningarna för kommunens arbete.

Resultatmått: Måttet har stor påverkansmöjlighet för kommunen och kan användas som resultatmått/indikator till uppsatta mål. De kan därmed användas i kommuns styrning och ledning. Ange tydliga mål som möjliggör utvärdering. Undvik ”bättre-sämre” som redovisnings-sätt.

Informationsmått: Måttet kan användas för information/att följa omvärldsförändringar. De har som regel liten påverkansmöjlighet från kommunen men är viktiga att följa. Resultaten från medborgarundersökningar tillhör denna kategori. De mäter attityd och inte kvalitet i verksamheterna. Bör inte målsättas.

Läsanvisning

För att ge en snabb och enkel överblick över hur Säters står sig jämfört med andra kommuner är utfallet indelat i fyra grupper som färgmarkerats på följande sätt:

	Säters kommun tillhör den bästa fjärdedelen av kommunerna
	Säters kommun tillhör den näst bästa fjärdedelen av kommunerna
	Säters kommun tillhör den näst sämsta fjärdedelen av kommunerna
	Säters kommun tillhör den sämsta fjärdedelen av kommunerna

För att jämföra 2015 års resultat med 2014 används följande symboler;

↗	2015 års resultat är bättre än 2014
↘	2015 års resultat är sämre än 2014
=	2015 års resultat lika som 2014
≈	2015 års resultat ungefär lika som 2014
	Resultaten går ej att jämföra

Tillgänglighet

	2011	2012	2013	2014	2015	Utveckling
Hur stor andel av medborgarna som skickar in en fråga via e-post får svar inom två arbetsdagar?	56	85	83	80	82	≈
Hur stor andel av medborgarna som tar kontakt med kommunen via telefon får ett direkt svar på en enkel fråga?	46	42	30	36	53	↗
Hur stor andel av medborgarna uppfattar att de får ett gott bemötande när de via telefon ställt en enkel fråga till kommunen?	73	91	75	84	78	↘
Hur många timmar/vecka har huvudbiblioteket i kommunen öppet utöver tiden 08-17 på vardagar?	13	11	11	11	11	=
Hur många timmar/vecka har kommunen öppet i simhallen utöver tiden 08 -17 på vardagar?	19	20	20	20	20	=
Hur många timmar/vecka har återvinningsstationen kommunen öppet utöver tiden 08-17 på vardagar?	Saknas	Saknas	6	6	6	=
Hur stor andel av de som erbjudits plats inom förskoleverksamheten har fått plats på önskat placeringsdatum?	100	100	79	87	82	↘
Hur lång är väntetiden för dem som inte fått plats för sitt barn inom förskoleverksamheten på önskat placeringsdatum?	0	0	15	12	17	↘
Hur lång är väntetiden i snitt för att få plats på ett äldreboende från ansökan till erbjudande om plats? (Dagar)	67	95	141	100	59	↗
Hur lång är handläggningstiden i snitt för att få ekonomiskt bistånd? (Dagar)	9	21	18	19	30	↘

Trygghet

	2011	2012	2013	2014	2015	Utveckling
Hur trygga känner sig medborgarna i kommunen? Index max 100.	Saknas	68	68	66	66	=
Hur många olika vårdare besöker en äldre person, med hemtjänst beviljad av kommunen, under 14 dagar?	14	13	15	18	12	↗
Hur många barn per personal är det i snitt i kommunens förskolor? Faktisk/Planerad	3,8/5,9	4,3/5,7	4,3/5,5	4,0/5,7	4,0/5,2	↗

Delaktighet och information

	2011	2012	2013	2014	2015	Utveckling
Hur god är kommunens webbinformation till medborgarna? Index max 100.	73	73	75	77	78	=
Hur väl möjliggör kommunen för medborgarna att delta i kommunens utveckling? Andel av maxpoäng.	33	46	42	44	44	=
Hur väl upplever medborgarna att de har insyn och inflytande över kommunens verksamhet? Index max 100.	Saknas	49	49	48	48	=

Effektivitet

	2011	2012	2013	2014	2015	Utveckling
Vad är kostnaden för ett inskrivet barn i förskolan? Tusentals kronor.	114	120	129	132	143	↘
Vilket resultat når elever i årskurs 6 i kommunen i de nationella proven. Andel elever som uppnått Skolverkets kravnivåer.	Saknas	Saknas	92	92	98	↗
Vilket resultat når elever i årskurs 3 i kommunen i de nationella proven. Andel elever som uppnått Skolverkets	81	85	76	73	75	≈
Elever i åk. 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, andel %	89,1	94,0	86,0	83,5	88,5	↗
Elevers syn på skolan och undervisningen i årskurs 8. Andel positiva svar på en fyrgradig skala.	Saknas	69	74	71	74	≈
Kostnad per betygspoäng. Kommunens kostnad per plats i grundskola delat med genomsnittligt meritvärde	335	336	377	369	377	≈
Andel elever som fullföljer gymnasiet inom 4 år inkl IV, %	78,0	79,8	77,0	89,6	80,5	↘
Vad är kostnaden för gymnasieskolan i förhållande till den andel som inte fullföljer ett gymnasieprogram? Tusentals kronor	24,4	22,9	26,8	12,7	25,3	↘
Serviceutbud särskilt boende, andel av maxpoäng totalt resultat (delmått finns särredovisat)	87	89	56	80	68	↘
Vad kostar en plats i kommunens särskilda boende? Tusentals kronor.	634	722	674	687	845	↘
Andel brukare som är ganska / mycket nöjda med sitt särskilda boende %	Saknas	Saknas	83	74	75	≈
Omsorgs- och serviceutbud hemtjänst, andel av maxpoäng (delmått finns särredovisat)	76	73	79	58	61	≈
Vad är kostnaden per vårdtagare inom hemtjänsten i kommunen? Tusentals kronor.	122	116	168	255	286	↘
Andel brukare som är ganska / mycket nöjda med sin hemtjänst %	Saknas	Saknas	88	91	94	↗
Serviceutbud LSS grupp- och serviceboende, andel av maxpoäng (delmått finns särredovisat)	80	91	87	92	86	↘
Andel ej återaktualiserade ungdomar ett år efter insats, %	33	91	83	74	88	↗

Samhällsutveckling

	2011	2012	2013	2014	2015	Utveckling
Andel av kommunens invånare 20 - 64 år som förvärvsarbetar	81,3	81,9	82,1	82,0	82,5	≈
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (%)	Saknas	Saknas	2,0	2,3	2,3	=
Hur många nya företag har startats per 1 000 invånare i kommunen?	7,4	6,4	7,1	4,6	4,0	≈
Vad ger företagarna för sammanfattande omdöme om företagsklimatet i kommunen? (Insikten)	50	Saknas	57	Saknas	Saknas	
Hur högt är sjukpenningtalet bland kommunens invånare?	7,3	8,6	9,9	11,5	11,6	≈
Hur effektiv är kommunens hantering av och återvinning av hushållsavfall?	20	18	21	19	22	≈
Hur stor är kommunorganisationens andel miljöbilar av totala antalet bilar?	36	36	Saknas	39	41	↗
Hur stor är andelen inköpta ekologiska livsmedel?	21	27	31	32	31	≈
Upplever medborgarna att kommunen är en attraktiv plats att leva och bo i?	Saknas	65	65	66	66	=

Sätters kommun ekonomienheten 2016-01-21

Bert Stabfarsmo

ekonomichef

Personalbokslut

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron i Sätters kommun minskade under 2015 med 0,49 procent och slutar för 2015 på 6,27 procent av arbetad tid. Sjukfrånvaron är störst i gruppen medarbetare över 50 år. Det är långtidssjukfrånvaron som minskar. Korttidssjukfrånvaron ökar vilket för med sig ökande kostnader för kommunen. Kommunen betalar sjuklön dag 2-14 med 80 % av lönen.

Kostnader kr (inkl. sociala avgifter) 2015

Dag 2-14	7 167 891
Dag 15 -	<u>744 514</u>
Totalt	7 912 405

Kostnader kr (inkl. sociala avgifter) 2014

Dag 2-14	6 007 284
Dag 15 -	<u>1 117 231</u>
Totalt	7 124 515

Obligatorisk redovisning av sjukfrånvaro, helårssiffror.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2013	2014	2015
1 total sjukfrånvarotid	6,75%	7,78%	7,57%	5,88%	5,29%	4,72%	5,23%	6,60%	6,76%	6,27%
2 Långtidssjukfrånvaro	63,85%	70,99%	69,31%	59,16%	53,53%	46,86%	51,59%	46,32%	45,79%	39,75%
3 sjukfrånvarotid för kvinnor	6,48%	7,58%	7,41%	5,57%	5,35%	4,96%	5,50%	6,91%	7,23%	6,85%
4 sjukfrånvaro för män	7,92%	8,68%	8,30%	7,34%	5,01%	3,62%	3,98%	5,15%	4,58%	3,68%
5 sjukfrånvarotid 29år och yngre	3,10%	2,98%	4,78%	4,59%	2,97%	2,03%	3,57%	3,68%	4,45%	4,35%
6 sjukfrånvaro 30-49 år	7,33%	7,66%	6,99%	4,27%	4,35%	4,03%	4,93%	5,57%	6,41%	6,12%
7 sjukfrånvaro 50år och äldre	6,80%	8,73%	8,56%	7,41%	6,38%	5,68%	5,79%	7,96%	7,69%	6,88%

Hälsöfrämjande arbete och friskvård inkl. företagshälsovård

De hälsofrämjande aktiviteter som genomförts under året är:

- Hela Säter cyklar.

Under 2015 var det 146 personer som använt möjligheten att få subventionen på 700 kr för träningskort och motionsanläggningar. Detta kan jämföras med 120 personer för 2014 och 108 personer för 2013

Arbetsmiljö

Arbetsmiljöfrågorna hanteras nu i samverkansorganisationen i stället för skyddskommittéer.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljöfrågorna hanteras nu i samverkansorganisationen i stället för skyddskommittéer.

Genomförda utbildningar under 2015

- Två utbildningstillfällen om mångfald och jämställdhet
- Ett utbildningstillfälle SAM riskinventering, riskbedömning och skyddsron
- Ett utbildningstillfälle om drogpolicy
- En tvådagars utbildningar i systematiskt arbetsmiljöarbete genomförts
- Ett utbildningstillfälle ”Utveckla samverkan ”
- Ett utbildningstillfälle ”Juridik straffrätt och roller inom arbetsmiljöområdet”

Jämställdhet

I den gällande Jämställdhet- och mångfaldsplanen för Sätters kommun finns ett antal punkter som har följts upp under året.

- Lönekartläggning och arbetsvärdering med analys har genomförts på 2015 års löner. Det har inte framkommit några osakliga löneskillnader p. g. a. kön.
- Redovisning av föräldraledighet per kön och redovisning av antal sökande till tjänster per kön och etnicitet har inte kunnat tas fram till denna redovisning.

Av det totala antalet tillsvidareanställda i Sätters kommun som var 880 var 733 eller 83 % kvinnor. Antalet män var 147 eller 17 %. Andelen kvinnor har minskat med en procent jämfört med 2014.

I december 2015 var antalet tillsvidareanställda 880 personer (2014: 860 tillsvidareanställda). Av dessa var 20 % eller 174 anställda på deltid. Att jämföra med 25 % eller 216 anställda 2014.

Kvinnor

Bland kvinnorna, totalt 733st, är 154 (21 %) anställda på deltid och 579 (79 %) på heltid. Bland tillsvidareanställda kvinnor har andelen heltidsanställda ökat från 73 % 2014 till 79 % 2015

Män

Bland männen, totalt 147st, är 20 (14 %) anställda på deltid och 127 (86 %) anställda på heltid. Bland tillsvidareanställda män har andelen heltidsanställda ökat från 84 % 2014 till 86 % 2015

Medellön

Den genomsnittliga lönen var 2015 26 153 kr för kvinnor (25 712 kr 2014) och för män 27 876 kr (26 803 kr 2014). Den genomsnittliga lönen för kvinnor var således 93,8 % av den genomsnittliga lönen för män. Motsvarande siffra för 2014 var 94 %

Pensionsavgångar

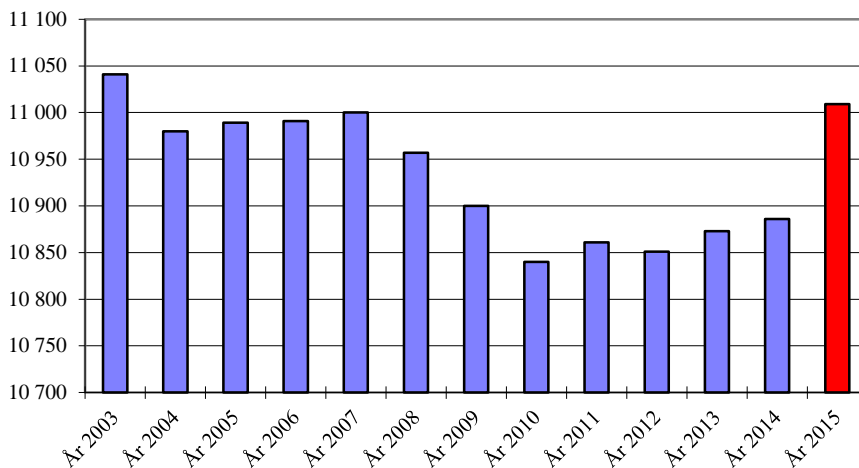
Under 2015 gick 28 personer i pension, 10 personer arbetade efter 65 års ålder, 14 personer slutade före 65 års ålder och 4 personer slutade när de fyllde 65 år. Genomsnittlig pensionsålder för de som slutade 2015 var 64 år 8 månader. Motsvarande siffra 2014 var 64 år 11 månader.

BEFOLKNINGSUTVECKLING

2002-2015

Invånarantal per den 31 december respektive år

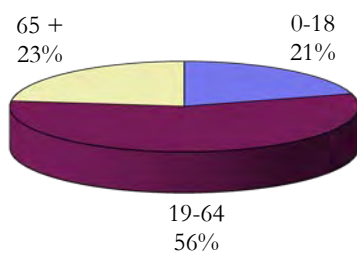
År	Invånarantal	Förändring
År 2002	11 043	-102
År 2003	11 041	-114
År 2004	10 980	-2
År 2005	10 989	-61
År 2006	10 991	9
År 2007	11 000	2
År 2008	10 957	9
År 2009	10 900	-43
År 2010	10 840	-57
År 2011	10 861	-60
År 2012	10 851	21
År 2013	10 873	-10
År 2014	10 886	13
År 2015	11 009	123

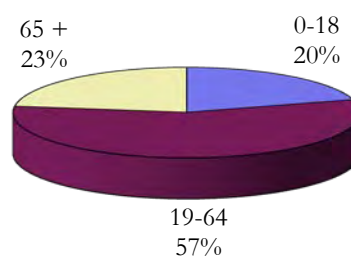
Invånare fördelade på ålder 2015-13-31

Ålder	2015	2014	Förändring	%	Ålder	2015	2014	Förändring	%
0 - 6 år	829	822	7	0,9%	18 -24 år	759	813	-54	-6,6%
7 - 15 år	1 077	1 043	34	3,3%	25 - 44 år	2 493	2 406	87	3,6%
16 - 18 år	326	336	-10	-3,0%					
19 - 64 år	6 137	6 112	25	0,4%					
65 - 79 år	2 002	1 936	66	3,4%					
80 - 89 år	511	521	-10	-1,9%					
90 + år	127	116	11	9,5%					
Summa	11 009	10 886	123	1,1%					

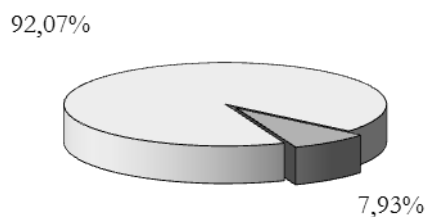
Åldersfördelning 2015

Åldersfördelning 2014

Kommunstyrelse

Andel av kommunens nettokostnader

Resultaträkning (kk)	Budget 2015	Redovisning 2015	Avvikelse	Redovisning 2014	Förändring %
Verksamhetens intäkter, inkl interna poster	5 780	7 000	1 220	6 221	13%
Verksamhetens kostnader, inkl interna poster	52 987	53 226	-239	51 732	3%
Årets resultat	47 207	46 226	981	45 511	2%
Därav pensioner	11 700	12 655	-955	11 839	7%
Därav kapitalkostnader	2 653	2 660	-7	2 037	31%
Investeringar	4 840	3 951	889	3 370	17%
Årsarbetare		28,8		35	-18%

Viktiga händelser

Under året har ny kommunchef tillträtt och kommunstyrelseförvaltningens organisation har förändrats. Från 1 maj har kommunstyrelseförvaltningen en förvaltningschef i och med detta har befattningen som kanslichef tagits bort.

Arbetet med övergång till e-fakturor har fortsatt. Ett nytt verktyg för att arbeta med budget och uppföljning har köps in. En beställning av uppgradering av ekonomisystemet har gjorts, och denna kommer att verkställas under 2016.

Sätters kommun deltog som en aktiv part under skid VM i feb/mars 2015 bl.a. via Beyond skiing/ House of Dalarna.

I Falun/Borlänge-regionens arbete kring den framtida bostadsförsörjningen har Sätters kommun deltagit bland annat. på Stockholm business arena.

Utbyggnaden av bredband har varit en viktig process under året, och kommunen har avsatt en särskild personell resurs för att arbeta med frågan. Kommunen har dels en rådgivande funktion mot föreningar som söker statligt stöd, dels en egen roll som medfinansier för ortssammanbindande nät.

Den 30 november 2015 beslutade kommunfullmäktige att samverka i med Falu kommun i löneadministration

ska utökas. Detta innebär att under våren 2016 kommer en verksamhetsövergång gällande löne- och pensionsadministration att genomföras.

Under året har kommunen implementerat ett nytt dokument- och ärendesystem, P360. Systemet ska effektivisera kommunens administrativa arbete.

Det ekonomiska resultatet

Kommunstyrelsens förvaltning har ett överskott på 1,9 mkr jämfört med budget. Orsaken till detta är i huvudsak vakanta tjänster och att medlen för utveckling av IT-system inte använts full ut. Tjänster har medvetet hållits vakanta för att skapa större handlingsfrihet under 2016 då flera förändringar kommer att genomföras.

Pensionsutbetalningarna har blivit 1 mkr högre än budgeterat. Fler personer än beräknat har gjort förtida uttag av pension och då tidigare lägs utbetalningarna.

Investeringar

Medel för inventarier har använts till kontorsmöbler på IT-enheten och möbler till rådhusets fikarum. Medel för exploatering av bostadsområden har använts till kv. Förgyllaren i Gustafs där 6 nya småhustomter har färdigställts, samt till markköp vid Stora Skedvi skola.

Medel för bredband har inte utnyttjats under året utan kommer att flyttas över till 2016. Medlen utgör kommunal finansiering för att kunna söka så kallade ERUF-bidrag.

Personalsituationen

Under året har flera tjänster varit vakanta detta för att skapa handlingsfrihet och klara förändringar i verksamheten.

En medarbetare har gått i pension under året och fyra har lämnat kommunen har andra arbetsgivare. Under året har tre nya medarbetare rekryteras.

Internkontroll

Inga avvikelser har rapporterats i genomförs kontroll. Kontrollplanen ska ses över inför 2016.

Hur ser framtiden ut?

Kommunstyrelseförvaltningen arbete kommer fortsatt att ha fokus på att utveckla arbetet så att verksamheterna kan få det stöd som behövs. Arbetesmetoderna hos stödfunktionerna inom förvaltningen ska utvecklas för att möta de behov som finns i verksamheterna men samtidigt ha en stödjande och ledande roll inom de områden som kommunstyrelsen ansvarar för. Mycket av utmaningarna framöver handlar om att utveckla digitala tjänster och att skapa bättre förutsättningar för medborgare till insyn och dialog med kommunen.

Mål för verksamheten – metoder för uppföljning

Mål 1

Kundtjänsten skall förbättra tillgängligheten och mottagandet i kontakten mellan kommunen och medborgarna och på så sätt bidra till att öka kommunens attraktivitet som boendeort. Förbättringen ska kunna avläsas i den servicemätning som görs 2015 inom Kommunens Kvalitet i Korthet. Sätters kommuns resultat på mått 1 – 3 i KKiK skall vara bättre 2015 än 2014. Resultaten för 2015 redovisas i januari 2016.

Målet nås. Andelen personer som per telefon kontaktar kommunen och får ett direkt svar på en enkel fråga ökar från 36 % till 53 %. Andelen personer som per e-post kontaktar kommunen och får ett direkt svar på en enkel fråga ökar från 80 % till 82 %. Andelen personer som uppfattar att de får ett gott bemötande när de via telefon ställt en enkel fråga till kommunen är i nivå med resultatet 2014

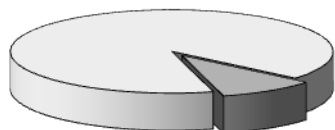
Mål 2

Aktivt och framgångsrika företag bidrar i hög grad till att höja Sätters attraktivitet som boendeort. Kommunen kan på flera sätt bidra till att skapa ett gott företagsklimat. Sätters Kommun ska vara en av de 100 bästa kommunerna på svenskt näringslivs ranking avseende företagsklimat och att vi har en positiv utveckling vad gäller enkätfrågorna; Service till företag, Sammanfattande omdöme, kommunpolitikens attityder, kommunala tjänstemäns attityder och skolans attityder.

Målet nås inte. Säter erhöll plats 159 i årets ranking

Samhällsbyggnadsnämnden

90,24%

9,76%

Andel av kommunens nettokostnader

Resultaträkning (kk)	Budget 2015	Redovisning 2015	Avvikelse	Redovisning 2014	Förändring %
Verksamhetens intäkter, inkl interna poster	101 526	104 536	3 054	106 808	-2 %
Verksamhetens kostnader, inkl interna poster	157 168	161 381	-4 216	157 374	3 %
Årets resultat	55 642	56 845	-1 203	50 566	12 %
Därav VA-enheten	0	-490	-490	219	323%
Därav kapitalkostnader	23 400	22 161	1 240	22 496	-1 %
Investeringar	91 059	62 769	28 290	38 472	63 %
Antal årsarbetare		101,0		104,5	-3%

Viktiga händelser

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för en hållbar och strategisk samhällsbyggnadsprocess samt myndighetsutövning. Samhällsbyggnadsförvaltningen är under nämnden ansvarig att förvalta samt driva och utveckla de verksamhetsområden som ligger inom nämndens reglemente. Samhällsbyggnadsförvaltningen har på uppdrag av Samhällsbyggnadsnämnden det samlade ansvaret för att planera, bygga och förvalta vårt fysiska samhälle. Det gäller allt ifrån att verka för en positiv bebyggelseutveckling till att bygga gång- och cykelvägar till/från nya bostadsområden. Inom Samhällsbyggnad planeras och realiserar planer för vårt framtida samhälle. Vi är med och bygger det hållbara samhället.

Nedan följer exempel på viktiga händelser inom Samhällsbyggnad 2015:

Samhällsbyggnad övergripande:

Ledarskap: ett gott ledarskap är en viktig del i varje verksamhet. Som ledare inom Samhällsbyggnadsförvaltningen är vi med och bygger kulturen på vår arbetsplats. Därför är det viktigt att vi i varje situation föregår med gott exempel gentemot vår personal/medarbetare.

Miljösamordning: i samband med översynen av organisationen under slutet av 2014 så överfördes ansvaret för miljösamordningen till Samhällsbyggnadsnämnden. Förvaltningens Miljösamordnare arbetar centralt och verkar verksamhetsöverskridande för att nå bästa resultat.

Nedan syns några av de åtgärder som genomförts under 2015:

- ✓ Pilotprojekt avseende effektivare avfallssortering i Enbacka skola
- ✓ Utplacering av extra container avseende wellpapp på ÅVC samt översyn av kommunens hantering av wellpapp inom verksamheterna
- ✓ Antagande av Energidirektiv vid nybyggnation avseende kommunens och Säterbostädens verksamhet.

Bostads & Lokalplan

Under året har förvaltningen, utifrån uppdrag av kommunchef, arbetat med att ta fram en Lokalplan samt en Bostadsplan för Sätters kommun. Planerna planeras att antas under våren 2016. Exempel på frågor som behandlas inom planerna:

- ✓ SÄBO Säter
- ✓ Hur framtidssäkrar vi våra skollokaler
- ✓ Var skall vi prioritera bebyggelseutveckling samt vilka projekt skall initieras

Dokumenthantering & kommunikation:

förvaltningens registrator har löpande, tillsammans med nämndsekreterare och verksamheterna, verkat för att säkerställa en bra dokumenthantering och registrering.

- ✓ 360: införande av nytt diariesystem
- ✓ Ärendesystem: start planering av pilotprojekt som genomförs under 2016 i samarbete med Kommunledningskontoret.
- ✓ KKik (kommunens kvalitet i korthet): ett övergripande förbättrat resultat i mätningen.

Barnperspektivet inom Samhällsbyggnad:

Samhällsbyggnadsförvaltningens långsiktiga planering för ett hållbart samhälle utgår ifrån kommunens visionsområde och verksamhetsmål, som lyfter fram att barnperspektivet ska finnas i alla beslut. För att vi ska lyckas med detta och kunna överlämna ett hållbart samhälle till våra barn och unga i framtiden bör deras åsikter tas tillvara i all samhällsplanering där det är lämpligt. Nedan syns några av de åtgärder som genomförts under 2015.

- ✓ **Barnombud:** SBF har haft i representation i barnkonventionens arbetsgrupp
- ✓ **Lekplatsplan:** genomförande av beslutad lekplatsplan
- ✓ **Barnperspektiv i ärenden:** Vi försöker i så stor utsträckning som möjligt att ta med barnperspektivet i våra ärenden.
- ✓ **Satsningar på skola & förskola:** Just nu görs en av de största satsningar på lång tid avseende skollokaler. Satsningarna görs i nära samarbete mellan SBN & BUN.

Tillgänglighet inom Samhällsbyggnad: Inom sina ansvarsområden har Samhällsbyggnadsnämnden möjlighet till stor påverkan på kommunens tillgänglighetsarbete. Nedan syns en del av de åtgärder vi arbetar med.

- ✓ **Snöskottning för rörelsehindrade:** är ett stöd för att hjälpa människor med tillgänglighetsproblem att bo kvar hemma.
- ✓ **Tillgänglighetsrådet:** Under året har Samhällsbyggnad handlagt kommunens Tillgänglighetsråd samt agerat för att öka tillgängligheten i Sätters kommun.
- ✓ **DHR:s 10 i topplista:** syftet med listan är att hela tiden belysa de 10 viktigaste åtgärderna för att öka tillgängligheten (oavsett vem som är ansvarig). Allt eftersom åtgärder betas av fylls listan på med nya behov.
- ✓ **Prioritering vinterväghållning:** I Sätters kommun prioriterar vi gång- och cykeltrafikanter högt.
- ✓ **Avstängning Vasagatan sommartid:** för att främja tillgängligheten samt främja oskyddade trafikanter.
- ✓ **Gångfartsområden:** för att främja tillgängligheten samt främja oskyddade trafikanter

Näringslivssamverkan: SBF har i samverkan med näringslivsenheten arbetat med LOTS-funktion, attraktivitetsprojekt och Säterdalsprojektet.

Trafik: Erbjuder alla effektiv, säker och hållbar rörlighet. Säkert och tillgängligt att röra sig på offentliga platser.

- ✓ Villavägen i St. Skedvi renoverades
- ✓ Torggatan byggdes om och kompletterades med gång- och cykelväg
- ✓ Trafikverket utför Åtgärdsvalsstudie för GC-väg i Stora Skedvi
- ✓ Trafikverket utför Åtgärdsvalsstudie för genomfart Säter samt Bytespunkt Säter
- ✓ Gatu- och fastighetsenheten delades för att skapa mer balanserade enheter

- ✓ Västra Långgatans gång- och cykelväg färdigställdes
- ✓ Ca 10-11 mil ny belysnings slang lades ner i samband med fibergrävning. Detta ger oss möjlighet att förnya anläggningen efter hand utan att behöva genomföra större schaktningsarbeten vilket sparar tid och pengar.
- ✓ Arbetsmiljön för parkpersonalen förbättrades med larm, rörelsedetektorer samt motorstyrd grind.
- ✓ Väg med gatubelysning för 6 tomter i Gustafs färdigställdes.

Park: Skapa trygga och tillgängliga rekreationsområden.

- Utöver parkverksamhetens ordinarie skötsel och underhållsarbeten har en hel del satsningar utförts som gör skillnad. Steg för steg arbetar gatuenhetens parkavdelning för att göra det allt mer trevligare i den yttre miljön för medborgare i Sätters kommun.
- ✓ Trygga platser, röjningar och uppstädning längs gång och cykelleder.
 - ✓ Parkbänkar, fasta bänkar och fler sitt & viloplatser.
 - ✓ Lökplanteringar, allt för en trevlig och färgrik start på våren.
 - ✓ Nya fina sopkärl med hållare för pantburkar & flaskor.
 - ✓ Utbyte av materiel vid cirkulationsplats "Yxan", trevligare och mer lättskött passage längs riksväg 70.
 - ✓ Anlade isbana och pulkabacke för ökad aktivitet i Säterdalen.
 - ✓ Uppröjning av gångstråk för alternativa promenadvägar till Säterdalen.
 - ✓ Upprustning av kolonilottsområdet. Nya och fler vattenposter, miljöanpassad komposthantering samt utökning av fler kolonilotter.
 - ✓ Veckotillsyn av bad och lekplatser för "allas säkerhet"
 - ✓ Nytt automatiskt styrsystem för vattenreglering i Ljusterån.
 - ✓ Utökning av hundlatriner samt stationer med gratis påsar till hundägare.
 - ✓ Enklare hantering för anmälan om önskemål för nedtagning av träd.

Kollektivtrafik: Vi ska skapa ett transportsystem som i högre grad minimerar miljöpåverkan genom kollektiva transporter. Kollektivtrafik i alla kommuner som möjliggör pendling till skola, arbete och handel.

- ✓ Trafikverket har startat planering avseende busstopp på riksvägen i höjd med Gustafs
- ✓ Utredning avseende Gymnasietrafiken har arbetats fram.
- ✓ Fortsatt dialog med Region Dalarna/Dalatrafik för att skapa en bättre kollektivtrafik

Fastighet: Skapa förutsättningar för goda bostäder och ett bra boende för dem som bor och vill bo i Sätters kommun samt stödja näringslivet genom att erbjuda mark för industri, handel, utbildning mm. Skapa förutsättningar för att bygga mot visionen 12000 invånare 2030. Försörja våra kunder med ändamålsenliga lokaler samt stödja näringslivet i deras etablering

- ✓ Enbacka skola, ny och ombyggnad. Projektet uppmärksammat i nationell byggtidning
- ✓ Projektstart av till och ombyggnad av St Skedvi skola och förskola

- ✓ Projektstart av om och tillbyggnad av Folkets Hus
- ✓ Drift och skötselavtal med Säterbostäder
- ✓ Projektstart av kommunens energiprojekt
- ✓ Utökning av skollokalerna med tillfälliga moduler KG skolan.
- ✓ Planering av utökade förskolelokaler till Trollskogen
- ✓ Färdigställande av området Folieraren med 6 villatomter i Gustafs.
- ✓ Arbete tillsammans med Socialförvaltningen för att ta fram utökad boende för ensamkommande barn i Säter
- ✓ Renovering av Toalett i Säterdalen samt utplacering av ny toalett i Fäboden m.m.
- ✓ Fortsatt försäljning av villatomter
- ✓ Fortsatta markköparförhandlingar för att möjliggöra kommunens fortsatta expansion
- ✓ Fortsatta markköparförhandlingar av mark och industritomter för expanderande företag inom kommunen

Fritid: Arbeta för ett aktivt fritids- och föreningsliv som bidrar till goda uppväxtvillkor

- ✓ Färdigställande projekt Sätters IP friidrott
- ✓ Skönvikshallen som rustats upp med modern teknik. Vilket lett till energisparåtgärder samt bättre arbetsmiljö för personalen m.m.
- ✓ Samtliga aktivitetsytor 2 (lekplatser) färdigställdes enligt plan för aktivitetsytor.
- ✓ Samtliga elljusspår har numera LED-belysning, Skedvi och Gustafs byttes under året.
- ✓ Parcourbanan/klätterställning i Säterdalen anlades

Kostförsörjning: Erbjud den kvalitet som kunderna efterfrågar

- ✓ Ekomatsligan 25 % (Säter 32 %)
- ✓ Matspanarveckor inom barnomsorgen: anv. av lokalproducerat
- ✓ Åtgärder för att minska matsvinn
- ✓ Matråd med barnen från åk 1-9
- ✓ Enbacka skolkök fick månadens blomma i KF i juni. (för god mat och bra service)
- ✓ Vi har startat ett samarbete med äldreomsorgen som heter FAMM, 5 aspekter av måltider, vi har börjat på Skedvigården. Det handlar om att se måltidens alla delar från matlagning till hur maten serveras på såbo.
- ✓ Utbildning av samtlig kökspersonal på höstlovet med kocken Mikael Bäckman på plats i köken.
- ✓ Vi har nominerat 3 kök till white guide.
- ✓ Anmälning av 3 kök till White Guide Junior (2 st) & Senior (1 st).

Lokalvård: Erbjud den kvalitet som kunderna efterfrågar.

- ✓ Lokalserviceenheten har, enligt medarbetarenkät 2015, mest nöjda medarbetare inom enheterna på förvaltningen
- ✓ Servicesamtal med kunder för att på ett bra sätt kunna möta kundernas förväntningar
- ✓ Arbete för att minska kemikalier vid städning
- ✓ Nya städmaskiner som skapar bättre ergonomi för de som arbetar

Miljö & Hälsoskydd: Verka för att Säterborna ska ha en god livsmiljö och för att samhällets negativa påverkan på hälsa och miljö ska vara så liten som möjligt.

- ✓ Vattenprover under badsäsong (högsta nivå)
- ✓ Besiktning slänt Fäggeby avseende rasrisk
- ✓ Påbörjad inventering av MSB avseende ras och skredrisk längs Dalälven

Plan & Byggverksamhet: Möjliggöra bra boendemiljöer och goda uppväxtvillkor:

- ✓ Områdesbestämmelser Bispberg
- ✓ Detaljplan Skedvi skola
- ✓ Start Fördjupad översiktsplan Gustafs

Naturvård: Arbeta för att medborgarna nyttjar vår natur på ett hållbart sätt

- ✓ Samråd med Park vid röjningar
- ✓ Medverkan avseende utveckling av Säterdalen

Vattenförsörjning: Säkerställa att medborgarna har rent, friskt dricksvatten i kranen, dygnet runt. Säkerställa vattentäkternas kvalitet och säkerhet till ett ändrat klimat och satta visioner.

Avloppsverksamhet: Ta hand om avloppsvatten samt arbeta för att minimera dess miljöpåverkan. Anpassa och utveckla avloppsverksamheten mot satta visioner och förändrat klimat.

- ✓ Nytt reningssteg i Sätters avloppsreningsverk. Ett skivfilter som gör vattnet vi släpper ut ännu renare.
- ✓ Ombyggnad av Villavägen Kyrkbyn.
- ✓ Nybyggnad av väg i Mora by för nya tomter.
- ✓ Renovering av Vattenreservoar Gustafs. Vi har även initierat ett arbete för en långsiktigt hållbar lösning.

Renhållning: Arbeta för att medborgarna på ett effektivt och miljömässigt sätt kan få sitt hushållsavfall återanvänt, återvunnet eller omhändertaget.

- ✓ Kommunikativa insatser för att öka återvinningen i kommunen.

Det ekonomiska resultatet

Förvaltningens ekonom har löpande arbetat, tillsammans med ansvarig chefer, verksamhetsöverskridande för att få till en stabil och gemensam ekonomiplanering och ekonomiuppföljning.

Övergripande så ser budgetutfallet bra ut. Dock avviker Fastighetsenheten med ett överdrag av sin driftsbudget. Detta beror på att det inom verksamheten fastighet under 2015 har varit många akuta (ej planerade) underhållsåtgärder som har varit nödvändiga att initiera för att säkra byggnaderna samt de verksamheter som bedrivs i dem.

Investeringar

De investeringar som inte har hållit initial budget har balanserats mot andra investeringsposter. Skillnaden mellan ram skattefinansierat och upparbetade investeringar beror till stor del på att Projekt Skedvi är försenat.

Skattefinansierat

Budget investering:	81 624 kkr
Upparbetad investering:	58 588 kkr
Utfall investering 2015≈	72 %
Utfall investering 2014≈	48 %

VA/Renhållning

Budget investering:	9 435 kkr
Upparbetat investering:	4 181 kkr
Utfall investering 2015≈	44 %
Utfall investering 2014≈	52 %

Personalsituationen

Personalen är Samhällsbyggnadsförvaltningens största resurs. Dock är det svårt att rekrytera ny personal med rätt kompetens inom vissa områden. Därför måste fokus ligga på att behålla den personal vi har samt kompetensutveckla dem så att de möter nya krav på ett effektivt sätt. För att minimera kompetensbrist bör vi även söka samarbeten över kommungränserna. Ett exempel på detta kan vara att dela på tjänster med andra kommuner alternativt samverka inom bolag. En risk avseende det stora investeringsbehov som finns inom kommunen är att de många projekten riskerar att anstränga ordinarie organisation. Detta har vi sett effekter av under både 2013-2015. För att minimera risken för sjukskriven personal har vi och kommer även fortsättningsvis att ta hjälp av konsulter samt vid behov anställa personal kopplat till investeringarna.

Viktiga händelser inom personalområdet 2015:

- ✓ Intranätet som kommunikationskanal
- ✓ Löpande Arbetsplatsträffar
- ✓ FSG – förvaltningens samverkansgrupp har varit en viktig grupp för att öka samverkan och delaktighet inom förvaltningen.
- ✓ Medarbetarenkät har genomförts

Internkontroll

Samhällsbyggnadsnämndens internkontroll utgår från Samhällsbyggnadsnämndens Internkontrollplan beslutad 2015-03-11 Andra delar som möjliggör en effektiv uppföljning är tydliga rutiner samt system för hantering av avvikelser. Det vill säga att hela tiden arbeta för att lära av sina misstag och skapa en lärande organisation. Även en bra dialog mellan förvaltning, nämnd, revisorer och kommunstyrelse med flera är en viktig grund för en bra internkontroll. Resultatet av internkontroll 2015 är övergripande bra. Internkontrollen är uppdelad i följande huvudprocesser

- ✓ Ledningsprocess:
- ✓ Personalprocess
- ✓ Verksamhetsprocess
- ✓ Ekonomiprocess

En komplett redovisning av Samhällsbyggnadsnämndens arbete med internkontroll 2015, utifrån interkontrollplan 2015, kommer att redovisas på Samhällsbyggnadsnämnden 2015-03-02 för att därefter enligt reglemente lämnas vidare till Kommunstyrelsen.

Hur ser framtiden ut?

Tydlig organisation: Ställningstagande över hur mycket som bör göras i egen regi gentemot handlas upp behöver fortsätta diskuteras. Ett strategiskt viktigt drag kan vara att i vissa fall renodla verksamheten till en renare beställningsorganisation där det idag är blandat beställare/utförare. Med de stora investeringar som behöver utföras så är det viktigt att befintlig organisation är väl förberedd att möta kommande utmaningar. Vi

behöver rusta organisationen så att den klarar att driva den planerade utvecklingen mot 12 000 invånare år 2030.

Kompetensförsörjning: En annan utmaning är att identifiera såväl interna som externa samordningsmöjligheter, allt för att kunna vara med och bygga det hållbara samhället på effektivast möjliga sätt.

Samverkan: genom att i större grad samverka med andra parter och därmed skapa synergieffekter så kan man effektivisera delar av verksamheten. En utökad samordning skulle även kunna minska organisationens störningskänslighet.

Säkerhet: kopplad till våra verksamheter. Allt eftersom många av våra anläggningar börjar bli ålderstigna samtidigt som vi står inför ett förändrat klimat så ökar säkerhetsriskerna. Vilka åtgärder behöver utföras för att säkra tillgången till rent vatten i framtiden? Vilka åtgärder behöver utföras för att öka säkerheten i våra fastigheter? En rad frågor kommer att behöva utredas samt tas med i framtida planering samt budgetarbete för att minimera kommande säkerhetsrisker.

Energieffektivisering: satsning inom området innebär en stor möjlighet att minska både våra verksamheters miljöpåverkan samt frigöra tidigare bundna driftsmedel som kan omfördelas till där behoven finns.

Mål för verksamheten – metoder för uppföljning

Mål för 2015 beslutade av Kommunfullmäktige:

Kollektivtrafik: Kollektivtrafik i alla kommundelar som möjliggör pendling till skola, arbete och handel.

Mätmetod: Följs upp årligen genom utvärdering av kollektivtrafiken.

Nås målet: Ja

Kommentar: Under 2015 har arbete lagts ner för att utreda restider med mera. Justeringar av trafiken utförs löpande för att möta det behov som finns. Under året har även dialogen med Dalatrafik varit god.

Plan- och byggverksamhet: God planberedskap för att möta mål om 12 000 invånare.

Mätmetod: Uppföljning av planlagda områden utifrån behov.

Nås målet: Ja

Kommentar: Sett utifrån behovet och utvecklingen 2016 så har en relativt god planberedskap kunnat hållas. Dock behöver arbetet med Fördjupade översiktsplaner fortskrida 2016 för att framledes kunna hålla en god planberedskap mot kommunens vision.

Avloppsverksamhet: Ta hand om avloppsvatten samt arbeta för att minimera dess miljöpåverkan, anpassa och utveckla avloppverksamheten mot satt mål om 12 000 invånare och ett förändrat klimat.

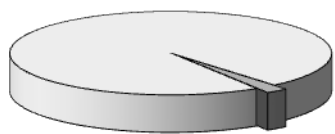
Mätmetod: Uppföljning sker genom förmåga att möta aktuella behov.

Nås målet: Ja

Kommentar: Sett utifrån behovet och utvecklingen 2016 så har målets nått. Dock återstår mer arbete för att säkra anläggningarna mot kommunens vision.

Kulturnämnden

97,79%

2,21%

Andel av kommunens nettokostnader

Av: Petra Sahlin

Resultaträkning (kkr)	Budget 2015	Redovisning 2015	Avvikelse	Redovisning 2014	Förändring %
Verksamhetens intäkter, inkl interna poster	300	551	251	613	-10 %
Verksamhetens kostnader, inkl interna poster	13 281	13 414	-133	13 266	1 %
Årets resultat	12 981	12 863	118	12 653	2 %
Därav kapitalkostnad	153	140	13	121	16 %
Investeringar	360	285	75	163	75 %
Antal årsarbetare		12,5		11,7	

Viktiga händelser

Fullmäktige i Säter har antagit ny kulturplan och biblioteksplan för 2016-2018. Den allmänskulturella verksamheten som möjliggörare för kulturella upplevelser och delaktighet poängteras.

I biblioteksplanen finns tre strategier. Det första är att utveckla biblioteksrummet samt kulturhörnan som mötesplats och utanförskap ska motverkas. Även den digitala mötesplatsen ska utvecklas. Det andra är att stärka det läsfrämjande uppdraget. Det tredje är att ge allmänheten möjlighet till information och erbjuda kompetenshöjande insatser för informationssökning och källkritik.

Prioriterade målgrupper är barn och unga, personer med annat modersmål än svenska och personer med funktionsvariationer.

Kulturnämnden har valt att utveckla dansområdet och att levandegöra kulturmiljön med kulturarrangemang. En upphandling av bibliotekssystem pågår.

Läsfrämjande

Läsfrämjande insatser har under året varit tex Bebiscafé, författarbesök för skolbarn, skiververkstad för barn, träff med F-klasser kontinuerligt, ryggsäckar med böcker till F-klasser.

Utveckling av biblioteksrummet och kulturhörnan.

Biblioteksrummet har utvecklats ytterligare som mötesplats för invånarna i Säter. Surfplattor har köpts in

till allmänheten. Ett rum har avsatts för de som vill ha tyst på biblioteket.

Digital utveckling

Biblioteket har arrangerat Makerspace där barn lär sig programmera.

Kultur för personer med funktionsvariationer

I projektet "Se människan" har de boende på Gärdet deltagit i ett konstprojekt som resulterade i en utställning på biblioteket.

Modern dans

En Israelisk dansgrupp Il Dance har satt upp en dansföreställning tillsammans med elever från landets dansskolor i Säter. Föreställningen visades på Folkets hus.

Det ekonomiska resultatet

Kulturnämndens driftsbudget har ett överskott på 118 000 kronor i 2015 års bokslut. Det är svårt att beräkna intäkter på kulturarrangemang utomhus som är beroende av vädret. De beräknade intäkterna var för lågt ställda inför 2015. En långsiktig åtgärdsplan har tagits fram för renoveringar av Åsgårdarna vilket underlättar den ekonomiska planeringen.

Investeringar

Investeringar har gjorts enligt plan. Investeringarbudgeten har en avvikelse på 75 000 kronor. En planerad investering av ett bokinkast på biblioteket i Säter har inte gått att göra.

Personalsituationen

Flera av bibliotekspersonalen har små barn och jobbar därför deltid, små barn innebär också frånvaro för vård av sjuka barn. Kulturassistenten/nämndsekreteraren har tjänstledigt för att prova på annat jobb. Enligt SCBs statistik är kulturförvaltningen underbemannad i jämförelse med andra kommuner av Sätters storlek. Kultursekreterartjänsten är överbelastad och åtgärder kommer att tas under 2016. Samtliga chefer i Sätters kommun går ett ledarskapsprogram som ska utveckla verksamheten i Sätters kommun utifrån ett medarbetarperspektiv. Under 2016 kommer personalens uppdrag att förtydligas, även arbetsgruppens uppdrag ska förtydligas.

Hur ser framtiden ut?

- Bibliotekets roll förändras, det digitala utbudet av läsupplevelser och information ökar. Biblioteket ska bemöta allmänhetens behov av guidning i det digitala utbudet. Sätters bibliotek utvecklas ytterligare som mötesplats.
- Behovet av läsfrämjande insatser är stort för barn och unga eftersom läskunnigheten inte är tillräcklig. Avsevärt fler flyktingar har kommit till Säter och deras behov av att lära sig att läsa och skriva är mycket stort.
- Behovet av underhåll av kommunens kulturmiljöer är stort och en plan för hur detta ska gå till bör göras.

Mål för verksamheten – metoder för uppföljning

Övergripande målområden för Sätters kommun

Vision

Säter har som mål att ha 12 000 invånare år 2030.

Sätters kommun präglas av framtidstro.

I Säter känner medborgarna trygghet och livskvalitet.

Målområden

Goda möjligheter till försörjning och bra kommunikationer.

Bra boende miljöer och goda uppväxtvillkor.

Förstärka den positiva bilden av Säter

Ekologisk hållbar utveckling

Ett rikt kulturliv gör kommunen attraktiv som boendekommun.

Mål

1. Biblioteket ska prioritera läsfrämjande insatser för att öka läsförmågan bland barn och unga samt för personer med annat modersmål än svenska.
2. Sätters kulturmiljöer och konst utomhus ska underhållas och renoveras.

Biblioteksverksamhet innebär ekologiskt hållbar utveckling, eftersom böcker och andra medier återanvänds. Utlåningen av e-böcker sparar papper och skog.

Resultat 2015

Kulturnämnden har som ambition utveckla kvalitativ uppföljning, t. ex genom intervjuer, referensgrupper och enkäter.

Utveckling av nyckeltal pågår i samband med att kommunen tar fram de nya nämndplanerna som ska gälla för 2016.

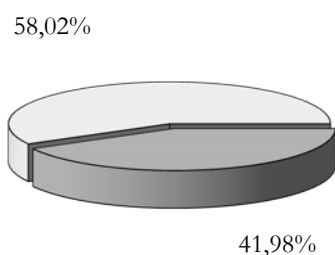
1. Målet nås: Nyckeltal för att mäta läsfrämjande insatser tas fram i Kulturnämndens nämndplan. Ett samarbete har påbörjats med skolan för att utveckla skolbiblioteken i Stora Skedvi och Gustavs. Biblioteket deltar i en arbetsgrupp med skolan för att utveckla kommunens skolbibliotek. Med en utveckling av skolbiblioteken kan de läsfrämjande insatserna utvecklas. I den nyligen antagna biblioteksplanen är läsfrämjande ett av de viktigaste målen. Biblioteket i Säter deltar i ett länsövergripande läsfrämjandeprojekt.
2. Målet nås delvis: Kulturnämnden har medel i budget för att underhålla Åsgårdarna som är en kulturmiljö, en underhållsplan har tagits fram för Åsgårdarna. För kommunens övriga kulturmiljöer finns inga medel avsatta för renovering. Kulturnämndens huvudsakliga uppdrag är att levandegöra kulturarvet genom kulturarrangemang vilket också gynnar kommunens besöksnäring.

	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Verksamhetens totala kostnad	1298	1171	1125	719	678	662
Antal lån invånare	6,7	8,9	8,7	8,8	8,5	9,1
Antal besökare biblioteket Sätters Kommun	74 622	75248	75025	74605	70257	72689
Sammantaget öppethållande på biblioteken tim/vecka	74	74	74	74	77	77
Utlån antalet e-böcker	1150	1651	1591	1040	405	402
Antal arrangemang som arrangör/medarrangör	109	232	201	199	168	166
Antal besökare till arrangemang som medarrangör/arrangör	4207	43 525	29 360	10 845	7 770	8 666
Antal arrangemang i skolan	Ingen uppgift	75	52	28	32	48
Antalbesökare i arrangeman i skolan	Ingen uppgift	3139	2978	3371	2655	3142
Kultur inom vård och omsorg, besökare	Ingen uppgift	964	2630	130	382	390

Statistik förs kontinuerligt enligt nedan.

- Statistik tas ut ur BOOK IT och jämförs med SCB-statistiken
- Statistik förs över lån av e-böcker
- Statistik förs över antal besök på HB, både fysiska och virtuella
- Antalet arrangemang räknas i egen regi.

Barn- och utbildningsnämnd

Andel av kommunens nettokostnader

Resultaträkning (kk)	Budget 2015	Redovisning 2015	Avvikelse	Redovisning 2014	Förändring %
Verksamhetens intäkter, Inkl. interna poster	42 168	46 652	4 484	44 978	4%
Verksamhetens kostnader, Inkl. interna poster	282 802	291 261	-8 459	281 924	3%
Årets resultat	240 634	244 609	-3 975	236 946	3%
Därav kapitalkostnader	1 197	1 419	-222	1 101	29%
Nettoinvesteringar	2 200	1 810	390	2 750	-34%
Antal årsarbetare		370,8		376,6	-2%

Viktiga händelser

Förskola och pedagogisk omsorg

Förskola och pedagogisk omsorg erbjuds för barn i åldern 1 - 5 år under tiden 06.30 - 18.00 måndag - fredag.

I Sätters förskoleområde finns fem förskolor och pedagogisk omsorg. Inom Gustafs förskoleområde finns tre förskolor och pedagogisk omsorgen. I Stora Skedvi förskoleområde finns två förskolor.

Under året har alla barn till föräldrar som anmält behov av barnomsorg erbjudits plats inom fyra månader.

Årets brukarundersökning visar att föräldrarna är nöjda med verksamheten och med personalens insatser. Mest nöjd är man med förskolans arbete för att barnen ska vara trygga och tycka att det är roligt att vara på förskolan.

Under 2015 fortsatte Matspanarna där alla 4-5 åringar fick åka på studiebesök till lantbruk i kommunen för att se var maten kommer ifrån.

Förskoleklass/grundskola/fritidshem

Grundskolan i Säter har tre skolor med förskoleklass till skolår 6 med tillhörande fritidshem: Enbacka skola, Stora Skedvi skola och Kungsgårdsskolan. Kommunens enda skola med årsklasserna 7-9 är Klockarskolan.

De flesta nyanlända elever går vid Kungsgårdsskolan och Klockarskolan. Skolorna har under 2015 inte fullt ut kunnat tillmötesgå behovet av modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmålet.

Under året har Enbacka och Stora Skedvi skolor deltagit i den statliga utvecklingsatsningen Läslifyftet.

Kungsgårdsskolan och Klockarskolan har deltagit i ett skolutvecklingsarbete kallat PRIO (Planering, Resultat, Initiativ och Organisation). PRIO är ett utvecklingsarbete som drivs av Sveriges Kommuner och Landsting och bygger på slutsatserna från konsultbolaget McKinseys rapporter om framgångsrika skolsystem och aktuell internationell forskning om vad som påverkar elevers studieresultat.

Kunskapsresultat

Resultat i form av andel elever som nått målen i ett eller flera ämnen liksom det genomsnittliga meritvärdet har förbättrats jämfört med föregående år.

Tabell 1. Betygsresultat vt. 2015 skolår 9 källa: Skolverket.

Betygsresultat	2015	2014	2013	2012	2011
Genomsnittligt meritvärde	216,2	198,4	200,4	210,3	210,9
Andel (%) som nått målen i alla ämnen	78,0	69,0	74,1	84,4	82,6

Tabell 2. Preliminära meritvärden skolår 6, vt. 2015, källa: Sätters kommun.

Skola	2015	2014	Utv.
Enbacka skola	220,6	206,1	14,5
Kungsgårdsskolan	218,9	199,7	19,2
Stora Skedvi skola	225,5	205,0	20,5
Total	220,9	203,1	17,8

Externa granskningar

I Föräldraalliansens kommunala grundskoleindex har Säter förbättrat sin placering med 138 placeringar från

föregående år. Med det gör Säter den sjunde bästa förbättringen av landets 290 kommuner. Säter ligger på plats 73 i riket och nr 3 i Dalarna. Föräldraalliansen Sveriges kommunala grundskoleindex är ett kvalitetsindex som utgår från ett föräldraperspektiv. Fyra kvalitetsområden beräknas, viktas och läggs samman till ett sammanlagt kvalitetsindex för grundskolan i respektive kommun.

Grundsärskolan

Under 2015 genomfördes en omorganisation av grundsärskolan där årskurs 1 till 5 samt Träningskolan ingår i Kungsgårdsskolans organisation. Grundsärskolan för eleverna i årsklass 6-9 ingår i Klockarskolans organisation. Beslut om mottagning i grundsärskolan görs av chef för Elevhälsan.

Gymnasieskolan

Gymnasieverksamheten omfattar Dahlandergymnasiet, gymnasieersättningar till kommunala och fristående gymnasieskolor samt interkommunala ersättningar till gymnasiesärskoleelever.

Gymnasieskolan vid Dahlander kunskapscentrum omfattar fem nationella program och fem introduktionsprogram. De fem nationella programmen är Ekonomiprogrammet, Samhällsvetenskapsprogrammet, Naturvetenskapsprogrammet, Teknikprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet. På Vård- och omsorgsprogrammet finns sedan två år tillbaka en lärlingsutbildning. De fem introduktionsprogrammen är: Preparandutbildning, Programriktat individuellt val på Vård- och omsorgsprogrammet, Yrkesintroduktion (med inriktning mot vård och omsorg), Individuellt alternativ samt Språkintroduktion.

Avveckling av de nationella programmen

Vid första ansökningsperioden, februari 2015, var antalet sökande till de nationella gymnasieprogrammen vid Dahlander kunskapscentrum få. Barn- och utbildningsnämnden beslutade därför, 2015-03-19, om nollantagning till de nationella programmen samt två av introduktionsprogrammen. Samtidigt gav nämnden i uppdrag att utreda konsekvenserna av beslutet. Utredarens sammanfattning visade att det inte är ekonomiskt försvarbart att fortsätta driva skolan. Utifrån detta fattade kommunfullmäktige i juni beslut om att senast 2017-07-01 avveckla ungdomsgymnasiets nationella program. Barn- och utbildningsnämnden beslutade därefter i november om en avvecklingsplan för nationella programmen.

Vuxenutbildningen

Vuxenutbildningen ingår tillsammans med gymnasieskolan i Dahlander kunskapscentrum. Vuxenutbildningen omfattar utbildning i svenska för invandrare (SFI), särskild utbildning för vuxna (sär vux) och kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå samt utbildning via distans genom NTT-skolan.

Under läsåret 2014/15 har vuxenutbildningen bedrivit uppdragsutbildning mot Landstinget Dalarna, Rättspsykiatriska kliniken. Under läsåret har vuxenutbildningen också haft elever på annan ort, interkommunal ersättning via medel för Yrkesvux. Utbildningar som har genomförts är dels yrkesutbildningar men även enstaka kurser.

Kulturskolan

Kulturskolan har ca 250 elever i den frivilliga ämnesundervisningen samt ca 80 elever i ensembleundervisning. Kulturskolan erbjuder undervisning i musik, drama, bild och dans. Huvudelen av eleverna deltar i ämnet musik. Dessutom ansvarar Kulturskolan för musikundervisningen i grundskolan. Kulturskolan har också Klockarskolans musikprofil i sitt uppdrag. Samtliga elever i grundskolan får spela teater vid minst två tillfällen under skolåren 1-6. Kulturskolan har en stor konsertverksamhet där främst orkestrarna framträder. Det finns också tre dramagrupper och en dansgrupp.

Skapande skola

Inför läsåret 2014/15 beviljades Säter kommun 257 000 kr i bidrag för Skapandeskola från Kulturrådet. Det är sjunde året kommunen ansökt om medel för att kunna stärka skolans arbete med kulturella uttryck, upplevelser och elevers eget skapande.

Kommunala aktivitetsansvaret

Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) omfattar ungdomar som har fullgjort sin skolplikt men inte har fyllt 20 år och inte genomfört eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning i syfte att kunna erbjuda dem lämpliga individuella åtgärder. Under andra halvåret 2015 har KAA omfattat 90 personer. Av dessa går 70 på olika introduktionsprogram (IM). De individuella åtgärder som i dag erbjuds genom Säter kommun för ungdomar som inte är inskrivna vid ett gymnasieprogram har varit begränsade. Ungdomar som är mellan 15-24 år kan erbjudas hjälp via projektet "Unga till arbete". Då många av de ungdomar som väljer att avsluta sina studier är behöriga till nationella program är det svårt att erbjuda dem praktik eller liknande via Dahlander kunskapscentrum.

Ungdomsverksamheten, Ung i Säter

Syftet med ungdomsverksamheten är att ungdomar i Säter ska ges möjlighet till inflytande och delaktighet och att skapa arenor som bygger på ungdomarnas eget engagemang och intressen. En annan viktig del är samarbetet i ungdomsfrågor med olika aktörer; kommunala förvaltningar, BRÅ, föreningar, näringsliv m.fl. samt arbetet med Ungdomens Hus.

Ungdomens hus

Ungdomens Hus ligger vid Klockarskolan och riktar sig till ungdomar i åldern 13-19 år och har öppet eftermiddags- och kvällstid måndag, onsdag och fredag. Under lov har man öppet alla dagar.

Summercamp

Summer Camp erbjuds under de tre första veckorna på sommarlovet. Målgrupp är ungdomar som slutat årskurs 6 och elever i årskurserna 7-9. Även gymnasieungdomar deltar. Mellan 45-60 deltagare per dag som deltog i olika aktiviteter.

Ungdomar 16 +

Under våren inleddes ett samarbete med Folkets hus om att skapa en mötesplats för ungdomar 16 +. Kommunen och Folkets hus skrev ett samarbetsavtal i juni där kom-

munen beviljade projektmedel för 6 månader för att skapa verksamhet. Då avtalet inte uppfylldes valde kommunen att avbryta samarbetsavtalet i oktober. Utvärdering av samarbetet gjordes och utifrån det bjöds unga (16-25 år) in till dialogcafémöte kring ”Hur, var och på vilket sätt vi kan skapa en roligare fritid för unga 16-25år”.

Säters ungdomsråd

Säters ungdomsråd har varit remissinstans för detaljplan för Stora Skedvi skola och har varit instans för att bevilja IdéBanken ansökningar. Fr.o.m. oktober 2015 är ungdomsrådet vilande.

Strategin – Dalarna, Sveriges bästa ungdomsregion

Avsiktsförklaringen för strategin Dalarna – Sveriges bästa ungdomsregion, antogs och med det förbinder sig kommunen att arbeta med ett tre mål:

- Unga i Dalarna ska känna att tillvaron är meningsfull och att de blir sedda
- Unga i Dalarna ska känna att de kan påverka såväl sina egna liv som länets utveckling
- Unga ska känna att man i Dalarna har goda möjligheter att skaffa sig utbildning och arbete

LUPP

Enkäten LUPP (Lokal uppföljning av ungdomspolitiken) genomfördes under hösten med åk.7-9 på Klockarskolan och åk. 2 på gymnasiet. Det är första gången som alla kommuner i Dalarna gör LUPP samtidigt och det är en viktig del i strategiarbetet med ”Dalarna, Sveriges bästa ungdomsregion”. På så vis kan kommunen få kunskap om hur unga både i Dalarna och i Säter upplever sin vardag.

Konventionen om barnets rättigheter

Styrgruppen för Ung i Säter har uppdraget att implementera konventionen om barnets rättigheter och arbetet sker i samverkan med kommunens folkhälsoplanerare. Under 2015 har man reviderat handlingsplanen som antogs av Styrgruppen för Ung i Säter.

För andra gången erbjöds en ungdomsutbildning för sommarjobbande ungdomar här i Säter. Det var tolv ungdomar i åldern 16-18 år som fick lära sig mer om konventionen om barnets rättigheter. Utbildningen omfattade föreläsningar, dramaövningar, studiebesök, träff med kommunchef och politiker, möte med sommarjobbande ungdomar från tre andra dalakommuner, planering och genomförande av uppdragen med tillhörande redovisningar för Kommunfullmäktige och arbetsgruppen.

De fick fyra uppdrag: Från politiken vad 16+ verksamhet på Folkets Hus innehålla? Från ungdomskonsulenterna att ta ut frågor som är intressanta kring tidigare års LUPP och hur resultatet ska redovisas till unga. Från Barnkonventionsgruppen att ta fram ett ”Smörgåsbord” med material och föreläsningar kopplat till 2014 års uppdrag, ”Vilken artikel till vilken årskurs”, samt att ordna en temadag för elever i grundskolans åk. 5 om barnkonventionen. Efter temadagen genomförde eleverna i årskurs 5 i sin tur en dag för femåringarna i förskolan för att sprida kunskapen ytterligare.

Samverkan mellan BUN och Socialnämnden

Barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden har under 2015 fortsatt sitt samarbete inom ramen för samverkansavtalet mellan de båda nämnderna som reglerar hur samverkan ska ske i frågor kring barn och unga som riskerar att fara illa. Syftet med samverkan är att kvalitén i arbetet med barn och ungdom skall bli bättre och att de tillgängliga resurserna samordnas och används på ett så effektivt sätt som möjligt och att insatser sker så tidigt som möjligt i förhållande till problemområde.

Föräldrastöd

Barn- och utbildningsnämnden genomför, i samarbete med kommunens folkhälsoplanerare, föräldrautbildning för föräldrar med barn mellan 3-12 år. Föräldrautbildningsprogrammet COPE riktar sig till föräldrar i syfte att ge stöd i sitt föräldraskap. Under hösten 2015 startade nya utbildningar.

IT

Alla elever i behov av kompenserande hjälpmedel har fått de hjälpmedel de behöver. För att underlätta för alla elever i kommunen finns nu möjlighet att använda en tjänst som tillhandahåller inlästa läromedel. För nyanlända elever och elever med nybörjarkunskaper i svenska finns studie-stöd på modersmål via en tjänst på Internet.

Kungsgårdsskolan har utökats med 4 nya klassrum i moduler där projektorer har monterats. Slöjdundervisningen har fått tillgång till 4 lärplattor och på skolan finns nu en klassuppsättning bokningsbara lärplattor.

Enbacka skola har genom nybyggnation utökats med 8 klassrum där interaktiva whiteboardtavlor monterats och eleverna har fått tillgång till en klassuppsättning bärbara datorer som kan bokas av läraren vid behov. Undervisande lärare har fått utbildning i hur de interaktiva tavlor fungerar.

Eleverna på Klockarskolan kan från och med november 2015 logga in på kommunens nätverk med sina egna bärbara enheter. Flera klassrum har utrustats med projektorer och ljudutrustning och undervisningen i svenska som andraspråk har nu bärbara datorer till sin verksamhet.

Det trådlösa nätet har förstärkts på Stora Skedvi skola, Klockarskolan och Ungdomens hus.

Det ekonomiska resultatet

Resultatet för 2015 uppvisar ett underskott på ca 3 975 kkr. Underskott har varit prognostiserat under större delen av året.

Tabell 3. Ekonomiskt resultat, barn- och utbildningsnämnden 2015.

Verksamhetsområde	tkr
Administration & politik	-322 948
Förskola & pedagogisk omsorg	3 382 104
Fritidshem	-494 709
Förskoleklass	420 966
Grundskola	-304 128
Gymnasieskola	-7 954 113
Vuxenutbildning	-198 165
Grund- och gymnasiesärskola	1 255 598
Kulturskola	-44 197
Ung i Säter	284 873
	-3 974 718

Förskola och pedagogisk omsorg visar ett överskott som främst beror på statsbidrag för ökat antal nyanlända barn, höjning av avgiftsnivån för maxtaxan samt minskade kostnader för interkommunala ersättningar.

Underskottet för grundskolan/fritidshemmen beror främst på höga vikariekostnader vid en av enheterna.

En av orsakerna till de ökade kostnaderna för gymnasiet beror på att Gysams prislista 2015 ökade med ca 10 %. Höjningen innebar ökade kostnaderna för ersättningarna till andra huvudmän. Effekten av denna höjning blev extra kännbar då fler elever valde andra skolor än Dahlander med anledning av nollantagningen (inga nya elever började år 1 och flera elever valde på eget initiativ att byta skola).

Genom det minskade elevantalet vid skolan försvårades även möjligheten till en effektiv organisation.

En tredje faktor är att man tagit emot fler elever vid introduktionsprogrammet Språkintrödn. Genom ökningen av nyanlända elever har man heller inte kunnat anpassa lokalerna till den tidigare planerade minskningen av lokaler med anledning av beslutet om nollantagning vid de nationella programmen.

Överskottet för grund- och gymnasiesärskolan beror på ökade interkommunala intäkter för grundsärskolan och minskade interkommunala kostnader för gymnasiesärskolan.

Investeringar

Investeringarna uppgick till 2 300 kkr och avser inventarier och verksamhetanknutna åtgärder som kontinuerligt utbyte av klassrumsmöbler, utrustning i undervisningssalar, utrustning i förskolor, arbetsmiljöanpassningar, skyddsrondsåtgärder samt fastighetsnära åtgärder som staket och yttre lekutrustning vid förskolor. Ca 480 kkr av investeringsmedlen utnyttjades inte under året. Vissa planerade investeringar finansierades genom driftsmedel och det uppstod få oförutsedda behov under året.

Lokaler

Under 2015 genomfördes om- och tillbyggnad av Enbacka skola. Den nybyggda delen togs i bruk under augusti. Därefter fortsatte ombyggnad i gamla delen av skolan. Officiell invigning sker i februari 2016.

Två moduler som tidigare stått vid Enbacka skola flyttades till Stora Skedvi skola. Modulerna renoverades i samband med flytten.

Moduler för fyra klassrum till Kungsgårdsskolan beställdes för inflyttning till terminsstart hösten 2015. Modulerna blev dock försenade och inflyttning skedde till terminsstart vårterminen 2016.

Under året inleddes planering för ny- och ombyggnation av Stora Skedvi förskola och skola.

Barn- och utbildningsnämnden beställde under 2015 en utbyggnad (en ytterligare modul) av Trollskogens förskola i Siggebo. Modulen skulle varit på plats till årsskiftet 2015-16, men blev försenad. Beräknas vara klara att tas i bruk under våren 2016.

Under våren 2015 drabbades förskolan i Stora Skedvi (Sockenstugan) av vattenskada. I samband med renoveringen förlades förskoleverksamheten i temporär loka i

Sockenstugan och till moduler på skolgården vid Stora Skedvi skola.

Förskolan i Fäggeby byggdes om i syfte att skapa ytterligare en avdelning. Åtgärden innebar att statsbidrag kunde sökas för att minska barngruppernas storlek (ca 330 tkr).

Personalsituationen

Under perioden 2016-2023 kommer 86 anställda (26 %) att fylla 65 år. 42 (30 %) tillsvidareanställda lärare/elevassistenter, 28 anställda (22 %) inom förskola/förskoleklass/fritidshem, 3 anställda (33 %) inom Kulturskolan och 13 anställda (29 %) inom administrationen.

Då barn- och elevutvecklingen bedöms stabil eller något ökande, kommer det att uppstå ett rekryteringsbehov. Ett flertal personalkategorier har varit svåra att rekrytera. Exempel är förskollärare, lärare skolår 1-6, studie- och yrkesvägledare, skolsköterskor, lärare i modersmål, svenska som andraspråk, moderna språk, naturorienterande ämnen, specialpedagoger och speciallärare. I syfte att säkra försörjningen har barn- och utbildningsförvaltningen upprättat en rekryteringsstrategi som bl.a. innehåller samarbete med Högskolan Dalarna och lärarutbildningen.

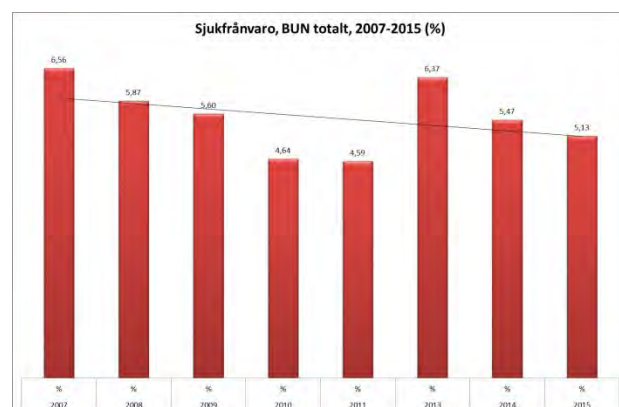
Genom kravet på lärarlegitimation har konkurrensen om legitimerade lärare ökat i regionen. Bedömningen är att detta kan komma att verka lönedrivande vid framtida rekryteringar.

Karriärtjänster

Karriärtjänsterna förstelärare och lektor ska göra läraryrket mer attraktivt och säkra god undervisning för elever. Säter har valt att anställa förstelärare. Inför 2016 har Säter kommun tilldelats en statsbidragsram som möjliggör anställning av ytterligare en förstelärare. Totalt kommer då kommunen att ha 16 förstelärare

Sjukstatistik

Sjuktalet inom barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden visar en positiv trend. Efter en uppgång av sjuktalen 2013 har sjuktalen vänt och låg 2015 på 5,13 %.

Figur 1. Det genomsnittliga sjuktale (%), BUN, 2007-2015

Internkontroll

Internkontrollplan är upprättad, riskanalys genomförd och fastställd av nämnden. Planen innehåller 36 kontrollmoment. Redovisning till nämnden görs månatligen av genomförda kontrollmoment. Vid behov har nämnden fattat

beslut om åtgärder med anledning av resultatet av gjorda iakttagelser. Med utgångspunkt från risk- och konsekvensbedömningar har en årlig sammanfattande uppföljning genomförts. Uppföljningen ligger till grund för ny plan för 2016. Beslut fattas av nämnden i februari månad. Inga avvikelser mot rutiner har konstaterats.

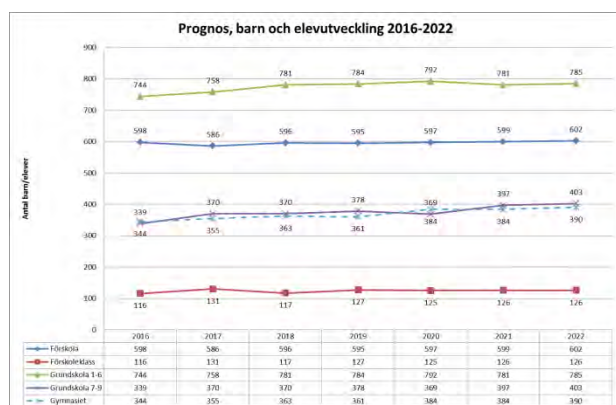
Hur ser framtiden ut?

Resursfördelning

Under 2016 inleds ett arbete i syfte att utarbeta en modell för behovsstyrd resursfördelning, så att resursfördelningen mellan skolenheterna anpassas efter skolornas skiftande behov och förutsättningar. Med resurser avses såväl ekonomiska som personalmässiga resurser. Målsättningen är att en resursfördelningsmodell ska vara klar för grundskolan till hösten 2016 och att arbete därefter inleds för att ta fram en modell för förskolan.

Barn- och elevutveckling

Barn- och elevantalet i kommunen är ökande de kommande åren. Det är också fortsatt viktigt att ha ett utrymme för ytterligare barn och elever då förhållande kan komma att ändras bl.a. utifrån in- och utflyttning och mottagning av nyanlända barn och elever. Prognosen nedan innehåller prognos över det faktiska barnantalet 2016 medan övriga år innehåller prognostiserat antal barn/elever för målbilden 12 000 invånare år 2030.

Figur 2. Prognos barn- och utbildningsnämnden och elevutveckling perioden 2016-2022

Förskolan

Prognosen visar att behovet av förskoleplatser kommer att vara fortsatt stort i Sätters tätort. Förskolan Trollskogen utökas med ytterligare en modul 2016. I Stora Skedvi pågår planering för byggnation av ny förskola i Kyrkbyn.

Tillfällig förskoleavdelning för nyanlända öppnas vid fritidshemmet Gränden (Åsen) under början av 2016.

Planering för att möjliggöra utökade öppettider vid förskolan inleds under 2016 med målsättningen att erbjuda barnomsorg på obekväma tider till 2017.

Under 2016 inleds arbete i syfte att införa ett digitalt stöd för förskolans dokumentation och kommunikation med vårdnadshavare.

Projektet "Matspanarna" fortsätter under 2016.

Grundskolan

Utbildning för nyanlända elever

Rådande flyktingsituation kommer att ställa krav på beredskap att ta emot ytterligare nyanlända elever i grundskolan. Detta innebär behov av ytterligare förstärkning av undervisningen, bl.a. i ämnet svenska som andraspråk, modersmålsundervisning och studiestöd på modersmålet och i arbetet med att kartlägga elevernas kunskaper.

Skolbibliotek för skolorna i Sätters tätort

Ett arbete i syfte att utveckla ett modernt, funktionellt skolbibliotek i centrala Säter inleds under 2016. Skolbiblioteksverksamheten ska betjäna Kungsgårdsskolan, Klockarskolan och Dahlander kunskapscentrum. Arbetet sker i samverkan med Kulturförvaltningen.

Läslýftet

Kungsgårdsskolan och Klockarskolan planerar att gå in i Läslýftet under 2016. Läslýftet syftar till att öka elevers läsförståelse och skrivförmåga genom att stärka och utveckla kvaliteten i undervisningen. Läslýftet bygger på kollegialt lärande, att lärare lär av och med varandra med stöd av en handledare. Läslýftet finansieras via statsbidrag och av skolornas egna kompetensutvecklingsmedel.

PRIO

PRIO (Planering, Resultat, Initiativ och Organisation) fortsätter under 2016 med Enbacka skola.

Utvecklingsstöd från Skolverket

Skolverket har under 2015 haft i uppdrag av regeringen att i dialog med huvudmän genomföra insatser i syfte att höja kunskapsresultaten. Förvaltningsledning och skollidarna har i samråd med Skolverket identifierat insatser som kan stärka förmågan att planera, följa upp och utveckla utbildningen så att kunskapsresultaten höjs och likvärdigheten inom och mellan skolorna ökar. Under 2016 kommer insatser att genomföras inom området Systematiskt kvalitetsarbete med särskilt fokus på utveckling av organisationens förmåga att analysera resultat. Insatserna ska genomföras under 2016. För genomförandet erhåller barn- och utbildningsnämnden 221 kkr i statsbidrag under insatsperioden.

Dahlander kunskapscentrum

Parallellt med utvecklingen av de nationella programmen tas en utvecklingsplan fram för den verksamhet som blir kvar på skolan. Planen ska omfatta vuxenutbildningen och gymnasieskolans introduktionsprogram. En viktig utmaning är att möta en ökad efterfrågan av utbildning för nyanlända kommuninnevägnare.

Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA)

Under hösten 2015 har ett arbete inletts i syfte att bygga upp ett nätverk med resurser och möjliga aktiviteter för ungdomar i kommunen som fullgjort sin skolplikt (men som inte fyllt 20 år och inte är sysselsatta) i syfte att kunna erbjuda dem lämpliga individuella åtgärder. Arbetet innefattar en samordning av de kommunala förvaltningarnas olika resurser. I detta kommer samarbetet med "Unga till arbete" att vara väsentligt.

Ungdomsverksamheten - Ung i Säter

Inom 16+ verksamhet inleds arbetet med att ta reda på vad unga 16-25 år vill göra och på vilket sätt man ska utveckla verksamheten för denna åldersgrupp. Även ett samarbete med integrationsenheten i kommunen inleds. Förslag på hur avsatta medel ska användas tas fram i samarbete med unga.

Implementeringen av strategin Dalarna, Sveriges bästa ungdomsregion och arbetet med målen fortsätter.

LUPP: Redovisning av analyser och återkoppling av resultatet till unga, politiker och tjänstemän.

Sommarjobb, Ungas inflytande: Tolv ungdomar i ålder 16-18 år får i uppdrag att ge förslag på åtgärder utifrån LUPP-resultatet samt uppdrag att ordna en temadag för elever i årskurs 5 i kommunens grundskolor.

Lokalbehov

I Stora Skedvi beräknas byggnation av ny förskola inledas under 2016. När förskolan står klar inleds om- och tillbyggnad av skolan.

Behov finns att se över lokalbehovet vid Kungsgårdsskolan och förskolan i centrala Säter. Översynen kommer att ingå i arbetet med ny lokalplan för Sätters kommun.

Hyreskontraktet för Dahlander kunskapscentrums lokaler har sagts upp för omförhandling från och med 2016-07-01. Utifrån den verksamhet som finns på skolan idag och avvecklingen av de nationella programmen till och med juni 2017 antas behovet av lokaler att minska under förutsättning att kvarvarande verksamheter inte växer i omfattning. Den närmaste tidens utveckling när det gäller nyanlända ungdomar till Sätters kommun samt beslut om vuxenutbildningen kommer att vara avgörande för hur mycket lokaler som Dahlander kunskapscentrum har behov av efter avvecklingen av de nationella programmen.

IT

Under 2016 inleds en särskild satsning på att skapa förutsättningar för Klockarskolan att utveckla undervisningen med stöd av informations- och kommunikationsteknik. Det innebär utbildning av personal och uppdatering av programvaror och hårdvara. Behov finns av nyare datorer (70 % av datorerna är 5 år eller äldre och uppfyller inte verksamhetens behov av flexibilitet och funktionalitet). Uppskattad kostnad för utbyte är ca 1 200 kkr.

Ytterligare behov är att utveckla undervisningen i årskurserna 1-6 med mer flexibel datorutrustning, ex. lärplattor. Uppskattat behov är ca 10 lärplattor till varje klassrum. Kostnad ca 1 500 kkr. I och med en sådan satsning minskar behovet av personliga hjälpmedel som Elevhälsan idag förskriver till elever i behov av särskilt stöd, då hjälpmedlet finns tillgängligt för alla.

I organisationen ökar behovet av att lätt komma åt den information man skall ha tillgång till, oavsett tid och rum och oavsett om man använder en dator, lärplatta eller telefon. Till detta behövs tillgång till s.k. molntjänster där möjlighet finns att dela, samarbeta och lagra information och dokumentation.

Mål för verksamheten 2015

Inför 2015 identifierades två förvaltningsövergripande utvecklingsområden: Barn och elevers delaktighet och inflytande, samt kunskapsresultaten. Inom dessa områden beslutade nämnden följande mål:

Barn, elever, och personal möts av höga förväntningar

Målet bedöms vara uppnått. Resultatet av årets elev- och föräldraenkäter visar att lärarna har höga förväntningar på att eleven ska nå målen i alla ämnena.

Andelen barn och elever som känner sig delaktiga och har inflytande i det egna lärandet ökar

Generellt bedöms målet vara uppnått. Årets elevenkäter visar en förbättring av resultatet på frågor gällande delaktighet och inflytande för eleverna i klass 8 medan man kan se en viss tillbakagång för eleverna i årsklass 5.

Kunskapsresultatet inom grundskolan förbättras och överstiger det förväntade resultatet (enligt SALSAS)¹

Målet är inte uppnått. Andel (%) elever som uppnått kunskapskraven har förbättrats från -7 till -1 gentemot det modellberäknade värdet och det genomsnittliga meritvärdet ligger kvar på samma nivå som föregående år, -13 meritpoäng gentemot det modellberäknade värdet.

Andel elevers som fullföljer sin gymnasieutbildning vid Dahlander kunskapscentrum inom tre år ökar

Målet är inte uppnått. Andelen elever som fullföljt utbildningen med examen inom 3 år har minskat från 52 % till 50 % (inkl. IM).

Andelen elever med studieavbrott inom vuxenutbildningen minskar

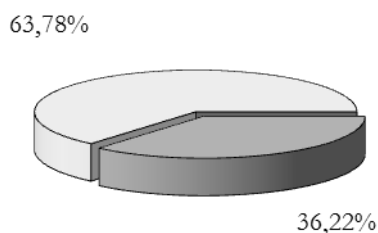
Målet är inte uppnått. Andel elever som med studieavbrott ökar från 15,2 % år 2013 till 16,0 % 2014 (statistik för 2015 är ännu inte publicerad).

Andelen undervisningstimmar per elev och vecka för särsvux ökar

Målet är uppnått. Särsvux har dubblat undervisningstiden från 4 timmar per vecka läsåret 2014/2015 till 8 timmar per vecka läsåret 2015/2016.

¹ SALSAS är en statistisk modell som jämför skolors betygsresultat. Det betyder att skolornas resultat räknas fram genom att de faktiska betygsresultaten sätts i relation till ett antal bakgrundsfaktorer. Det är föräldrarnas utbildningsnivå och fördelningen pojkar/flickor samt andelen nyinvandrade elever, d.v.s. andelen elever som kommit till Sverige under de senaste fyra åren, som utgör bakgrundsfaktorerna. Störst betydelse för resultaten i modellen har föräldrars utbildningsnivå. Salsa redovisas i dagsläget endast för Klockarskolan

Socialnämnd

Andel av kommunens nettokostnader

Resultaträkning (kkkr)	Budget 2015	Redovisning 2015	Avvikelse	Redovisning 2014	Förändring %
Verksamhetens intäkter, inkl interna poster	39 842	60 506	20 664	47 855	26%
Verksamhetens kostnader, inkl interna poster	261 123	271 525	10 402	259 311	5%
Årets resultat	221 281	211 019	10 262	211 456	0%
Därav kapitalkostnader	379	434	55	386	12%
Investeringar	400	373	27	410	-9%
Antal årsarbetare		411,1		412,6	0%

Viktiga händelser

Årets flyktingströmmar till Europa har även påverkat Säter. Socialförvaltningen har tagit emot ett kraftigt ökat antal ensamkommande flyktingbarn. Under året utökades antalet platser på Älvan (kommunens hem för vård och boende), från 12 till 47.

Totalt har förvaltningen tagit emot ca 85 ensamkommande flyktingbarn.

Integrationen och individ- och familjeomsorgen har trots hård belastning lyckats utföra uppdraget.

Mot bakgrund av bristen av platser på särskilt boende beslutade socialnämnden att inom befintlig budgetram utöka antalet platser med 10. Ett nytt temporärt korttidsboende öppnades våren 2015.

Effekten är; kraftigt minskade väntetider till särskilt boende, minskat behov av hemtjänst, samt att landstingets sk ”färdigbehandlade patienter” kan flyttas hem omgående.

Behovet av antalet utförda hemtjänststimmar har minskat. Anledningarna är flera; minskad efterfrågan och ett effektivare planeringssystem. Förändringen har inneburit neddragning av antalet tjänster inom hemtjänsten med 3,0 heltidstjänster.

För att minimera spridning av smitta, framförallt av resistenta bakterier, har hemtjänstpersonalen fått enhetliga arbetskläder och en klädpolicy.

Kommunen har erhållit statsbidrag för att öka kvaliteten inom äldreomsorgen. Medlen har använts till att utöka bemanningen nattetid på särskilt boende och en utökning av öppet-tiderna på dagverksamheten för dementa.

En demenssköterska anställts, inom befintlig budgetram. Tre undersköterskor utbildas till Silvia-systrar, en spetsutbildning inom demensområdet.

Förvaltningen har under året anställt en ny medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS. Hälften av arbetstiden ägnas åt kvalitetsutveckling, bl a har ett arbete påbörjats för att förbättra vår avvikelshantering.

HSL har under året bytt namn till ”Hälso-och sjukvårdsteamet”. De har under året arbetat med kvalitetsutveckling, utbildat hemtjänsten i LCP (vård i livets slutskede), aktivt arbetat med att minska förekomsten av trycksår mm.

Under året har en genomsyn av LSS/Socialpsykiatri påbörjats.

Kostnaden för placeringar av barn och ungdomar är oförändrad som en följd av ett målinriktat förebyggande arbete och individuellt anpassade insatser.

Säter är sedan sommaren 2015 medlem i Södra Dalarnas samordningsförbund, Finsam. Personer med långvarigt biståndsbehov har därmed möjlighet till insatser från ”Kraften i Hedemora”. Ett samverkansprojekt inom

Finsam med syfte att hjälpa personer att komma ut i egen försörjning.

Teknikutvecklingen; under året har ett nytt planerings- och insatsregistreringssystem tagits i bruk, tillsynskameror har på prov installerats i hemtjänsten.

Säter deltar nationellt i ett utvecklingsarbete i välfärdsteknologi. Utvecklingsarbetet är ett samarbete mellan de tekniska högskolorna och kommuner.

Socialnämnden har från 1 januari 2015 ett arbetsutskott. Socialnämnden har i samarbete med förvaltningen ett pågående arbete för ökad transparens/internkontroll.

Förvaltningen har under året slutfört arbetet med ett fungerande ledningssystem.

Det ekonomiska resultatet

År	Äldre- och handikappomsorgen	Individ- och familjeomsorgen	Integrationsenheten
Budget 2015	189 281	32 000	0
Utfall 2015	183 632	29 813	-2 422
Avvikelse	- 5 644	- 2 187	- 2 422

Förvaltningen redovisar ett överskott med 10,2 milj.

Överskottet beror på flera faktorer, var av de viktigaste är

- Integrationens överskott på ca 2,4 milj varav 0,5 milj. avser ett överklagande från år 2013.
- Äldre- och handikappomsorgen redovisar ett överskott på 5,6 miljoner. Minskade utbildningskostnader under året pga att man erhållit stimulans- och prestationsersättning från staten för detta. Effektivisering och tillfälligt minskade behov inom ordinärt boende.
- Individ- och familjeomsorgen redovisade ett överskott på 2,2 milj. inom barn- och ungdomsvård.

Investeringar

Investeringar har gjorts i arkiv- och medicin skåp samt möbler till ett gruppboende.

Personalsituationen

Det är rimligt att anta att rekryteringsbehovet kommer att öka i framtiden, beroende på stora pensionsavgångar samtidigt som den demografiska utvecklingen visar på ett ökat omvårdnadsbehov.

Förvaltningen har under året haft svårigheter att rekrytera personal, främst socionomer, sköterskor och personal till chefstjänster. Omsorgerna märker av ökade rekryteringssvårigheter under somrarna.

Förvaltningen börjar även märka av intern konkurrens avseende tjänster inom omsorgerna och integrationen.

Arbete med att omvandla deltidstjänster till heltidstjänster har påbörjats. Under året har antalet heltidstjänster ökat med 60. Arbetet är inte slutfört, utan kommer att fortsätta.

Sjukfrånvaron har under året följts genom månatliga redovisningar på gruppnivå.

Förvaltningens genomsnittliga sjukfrånvaro 2015 är 7,46 %. En förbättring med 0,83 % jämfört med 2014.

Internkontroll

Socialnämnden har fullföljt internkontrollen enligt fastställd plan 2015. Kontrollpunkter har genomförts inom ramen för internkontrollplanen inklusive månatliga verksamhetsrapporter till nämnden.

Internkontrollplanen för verksamhetsåret 2016 fastställs vid nämndens sammanträde i mars månad.

Hur ser framtiden ut 2016-2017

Kommunen står inför utmaningar de närmsta åren.

Demografin kommer att förändras, med en ökande andel äldre av befolkningen.

Förändringen innebär ett ökat behov av olika former av anpassade bostäder och ett ökat behov av stöd och service till en åldrande befolkning.

Under 2015 kom stora flyktingströmmar till Europa och Sverige. Säter har tagit emot en stor grupp ensamkommande flyktingbarn.

Ny lagstiftning som reglerar kommunernas mottagande av nyanlända med uppehållstillstånd träder i kraft den 1 mars 2016. Med stor sannolikhet kommer detta att påverka även Säter, men när och i vilken omfattning är svårt att förutspå.

En genomlysning av LSS/socialpsykiatri har påbörjats

Kommunen har flera grupper som riskerar ett utanförskap. Det finns därför anledning att hitta former för alla säterbors möjlighet att delta i samhällslivet och möjlighet till självförsörjning.

Kommunen har en brist på bostäder, hyreslägenheter och anpassade bostäder. Bristen på bostäder är särskilt tydlig i ekonomiskt svaga grupper, eller i grupper med nedsatt funktionsförmåga.

Förvaltningen kommer att arbeta med teknikutveckling, framförallt välfärdsteknologi.

För att säkerställa den framtida personalförsörjningen är både rekrytering, men också förvaltningens förmåga att behålla personal viktig.

Förvaltningen har påbörjat ett långsiktigt arbete med heltidstjänster, utbildning och arbetsmiljö.

Mål för verksamheten – metoder för uppföljning

Nöjd-Kund-Index(NKI) i ordinärt boende är målet 91 %
Resultatet 2015 var 94% målet är uppfyllt.

Nöjd-Kund-Index(NKI) i Särskilt boende är målet 85 %
Resultatet 2015 var 75 % målet är inte uppfyllt.
Att målet inte uppnådes beror på mindre bra resultat vad det gäller lokaler, lägenheter och utemiljö.

Uppföljning sker varje år utifrån Socialstyrelsens brukarenkät.

Väntetiden för att få plats i särskilda boende ska minska.
Målet för 2015 var väntetid på max 50 dagar.
Resultat 2015 var 59 dagar målet är inte uppfyllt.
Åtgärd för att uppnå målet var att utöka med 10 särskilda boendeplatser.

Handläggningstiden inom Individ- och familjeomsorgen skall vara kort.

Målet för 2015 skall den genomsnittliga väntetiden i antal dagar från första kontaktfallet för ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd vara max 14 dagar.
Resultat 2015 var 30 dagar målet är inte uppfyllt.

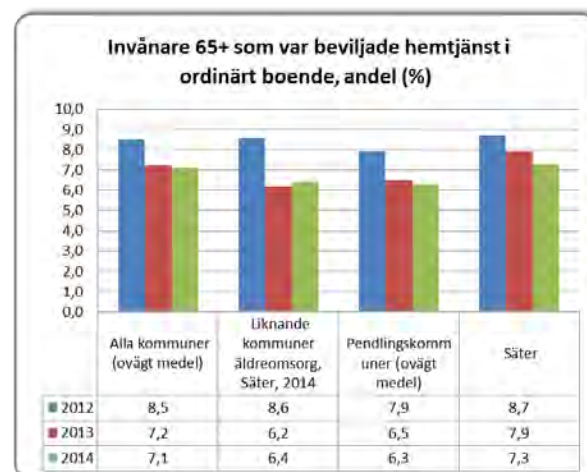
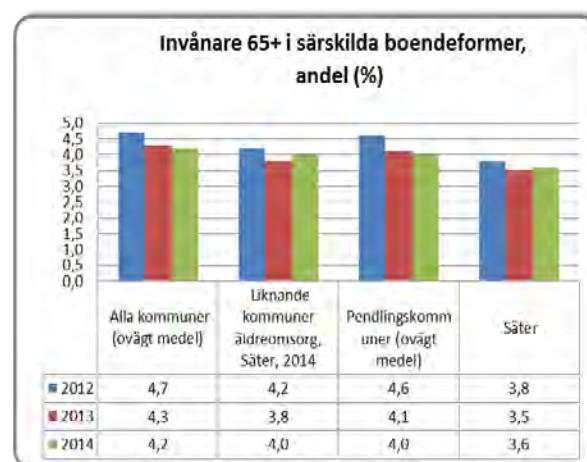
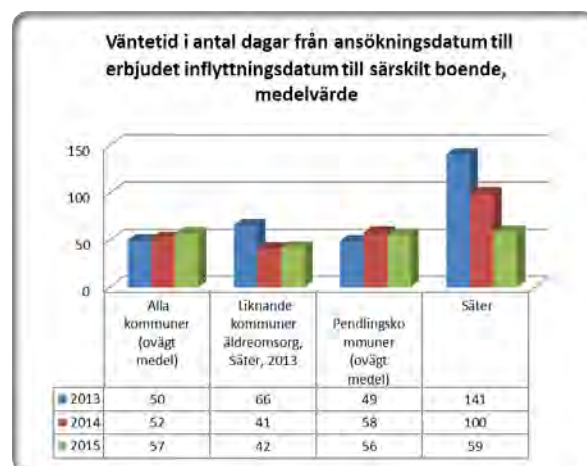
Målet för 2015 skall den genomsnittliga utredningstiden i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning inom barn och ungdom 0-20 år vara max 69 dagar.
Resultat 2015 var 104 dagar målet är inte uppfyllt.

Kommentarer:

Vuxengruppen har under året varit underbemannad, ny personal har introducerats och antal ärenden ökat.
Ärenden med tolkbehov tar utredningsmässigt längre tid än andra ärenden.

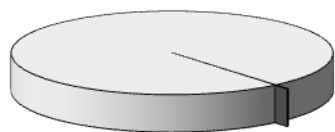
Barn- och ungdomsgruppen har haft en kraftig ökning av utredningar pga ökningen av antalet ensamkommande flyktingbarn samtidigt som övriga barnärenden blir alltmer komplexa och utredningar ofta är beroende av andra myndigheter.

Uppföljning SCB medborgarenkät.

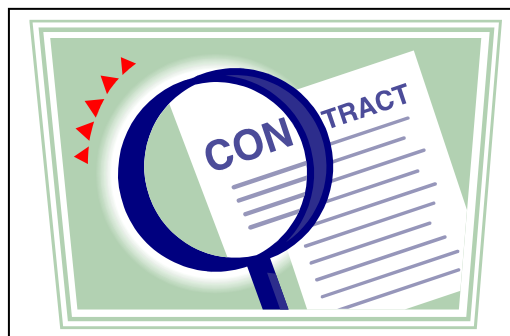
Kommunrevisionen

99,88%

0,12%

Andel av kommunens nettokostnader

Resultaträkning (kkkr)	Budget 2015	Redovisning 2015	Avvikelse	Redovisning 2014	Förändring %
Verksamhetens intäkter, inkl interna poster	0	0	0	0	0%
Verksamhetens kostnader, inkl interna poster	920	747	173	693	8%
Årets resultat	920	747	173	693	8%

Revisorernas uppdrag

Den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument. Revisorernas uppdrag är att i den omfattning som följer av god revisionssed granska verksamheten som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. Revisorerna prövar om nämndernas verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs är tillräcklig. Ett effektivt revisionsarbete förutsätter dialog och förtroende mellan de förtroendevalda revisorerna och de som granskas.

2015 års revisionsarbete har planerats och genomförts efter en genomförd risk- och väsentlighetsanalys av de verksamheter och områden som revisorerna på uppdrag av kommunfullmäktige och kommunallagen ska granska. En stor del av revisionsarbetet har avsett förvaltningsrevision.

Genom utsedda lekmanarevisorer granskas i den omfattning som följer av god revisionssed verksamheten i de kommunala företagen.

Årets viktiga händelser

Årets viktigaste händelse är avlämnandet av revisionsberättelsen för Säters kommun och granskningsrapporterna för kommunens bolag.

För att kunna avlämna revisionsberättelsen och granskningsrapporterna har bl.a. följande granskningar genomförts:

Bokslut och årsredovisning för år 2014
Grundskolans ledningsfunktion
Hemtjänsten

Översiktlig granskning av delårsrapport 2015-08-31. UpphandlingsCenter. Granskningen har genomförts gemensamt med övriga kommuner som ingår i verksamheten.
Årlig granskning – presidie möten
Intern kontroll

Under året har revisorerna även löpande tagit del av protokoll, haft informations- och andra träffar med kommunfullmäktiges presidium, presidier och tjänstmän i nämnder samt genomfört besök vid nämndernas sammanträden.

Revisorerna har deltagit i olika former av kompetensutveckling, utbildning och utbyten med revisionskollegier från andra kommuner.

Löpande under året har information lämnats om de kommunala bolagen som en följd av den samordning som finns mellan kommunens revisorer och lekmanarevisorer i de kommunala bolagen.

Framtiden

Kommunens revisorer arbetar med att utveckla sina arbetsformer och att förbättra kommunikationen med sina uppdragsgivare, kommunfullmäktige.

Kommunen bedriver alltmer verksamhet tillsammans med andra kommuner. Kommunens revisorer behöver vidareutveckla metoder för revisionen av de kungemensamma verksamheterna. För utvecklingen av revisionen kommer även samarbetet med förtroendevalda revisorer i andra kommuner att bli betydelsefullt.

RESULTATRÄKNING

Specifikation	(kk)	Not	Koncernen		Kommunen		Budget 2015
			Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2014	
Verksamhetens intäkter:		1	189 860	179 110	137 752	126 428	134 822
Jämförelsestörande intäkt		1	4 103	2 393	4 103	2 393	
Verksamhetens kostnader		2	-727 805	-692 641	-693 901	-668 083	-694 296
Avskrivningar		3	-28 190	-25 888	-21 790	-19 882	-23 426
Verksamhetens nettokostnader			-562 032	-537 026	-573 835	-559 144	-582 900
Skatteintäkter		4	478 717	459 606	478 717	459 606	482 110
Generella statsbidrag		5	93 021	95 690	93 021	95 690	92 594
Finansiella intäkter		6	1 533	1 718	2 022	1 671	1 215
Jämförelsestörande finansiell intäkt						9 000	
Finansiella kostnader		7	-2 613	-3 646	-252	-610	-883
Pensionsförvaltning		8	2 402	4 877	2 402	4 877	4 069
Resultat för e o poster			11 029	21 219	2 075	11 090	-3 795
Skatteskuld			-1 532	-2 195			
Årets resultat		9	9 497	19 024	2 075	11 090	-3 795

KASSAFLÖDESANALYS

			Koncernen		Kommunen		
			Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2014	
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN							
Årets resultat			9 497	19 024	2 075	11 090	
Utbetalningar för ianspråkstagna avsättningar							
Justering för ej likviditetspåverkande poster		10	28 746	17 352	22 737	17 781	
Medel från verksamheten för förändring av rörelsekapitalet			38 243	36 376	24 812	28 871	
Ökning (-)/ minskning (+) kortfr fordringar		18	-14 976	3 015	-5 867	4 919	
Ökning (-)/ minskning (+) pensionsförvaltning		19	298	-1 277	298	-1 277	
Ökning (-)/ minskning (+) förråd			44	53			
Ökning (-)/ minskning (+) exploateringsfastigheter			2 424	-3 957	2 424	-3 957	
Ökning (+)/ minskning (-) korta skulder			107	18 299	-9 905	12 152	
Kassaflöde från den löpande verksamheten			26 140	52 508	11 762	40 708	
INVESTERINGSVERKSAMHETEN							
Investering i immateriella anläggningstillgångar							
Investering i materiella anläggningstillgångar		11	-118 995	-60 070	-68 581	-38 425	
Försäljning av materiella anl tillgångar		12	130	4 206	130	3 845	
Inköp av finansiella anläggningstillgångar		13	-2 728		-2 728	-9 000	
Försäljning av finansiella anl tillgångar							
Kassaflöde från investeringsverksamheten			-121 593	-55 864	-71 179	-43 580	
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN							
Nyupptagna lån			66 000		30 000		
Amortering av skuld							
Ökning av långfristiga skulder		23	1 485	766	1 498	344	
Minskning av långfristiga fordringar		17	58	35			
Kassaflöde från investeringsverksamheten			67 543	801	31 498	344	
Likvida medel vid årets början			31 222	33 776	31 015	33 539	
Likvida medel vid årets slut			3 312	31 222	3 100	31 015	
Årets Kassaflöde			-27 910	-2 554	-27 915	-2 524	

BALANSRÄKNING

Specifikation	(kk)	Koncernen		Kommunen	
		Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2014
TILLGÅNGAR					
	Not				
Anläggningstillgångar					
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	14	0	115	0	115
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	15,16	536 125	447 659	319 757	274 473
Maskiner och inventarier	15,16	23 152	21 045	21 293	20 014
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>					
Värdepapper, aktier o bostadsrätter	17	3 375	648	29 035	26 308
Långfristiga fordringar	17	2 610	2 668	2 256	2 256
Summa anläggningstillgångar		565 262	472 134	372 342	323 166
Omsättningstillgångar:					
förråd		183	227		
expl mark och fastighetsförsäljning		6 800	9 224	6 800	9 224
fordringar	18	58 424	43 448	65 304	59 437
pensionsförvaltning	19	136 998	137 296	136 998	137 296
kassa och bank	20	3 312	31 222	3 100	31 015
Summa omsättningstillgångar		205 718	221 417	212 202	236 971
SUMMA TILLGÅNGAR		770 979	693 551	584 544	560 137
SKULDER OCH EGET KAPITAL					
Eget kapital					
Ingående eget kapital		412 862	394 237	391 331	380 242
Resultat		9 497	19 024	2 075	11 090
Summa eget kapital	21	422 359	413 261	393 406	391 331
Avsättningar					
Avsättningar långfristiga	22	9 354	8 615	9 354	8 615
Summa avsättningar		9 354	8 615	9 354	8 615
Skulder					
Långfristiga skulder	23	210 322	142 837	64 412	32 914
Kortfristiga skulder	24	128 944	128 838	117 372	127 277
Summa skulder		339 266	271 675	181 784	160 191
SUMMA AVSÄTTNINGAR, SKULDER OCH EGET KAPITAL		770 979	693 551	584 544	560 137
Panter och ansvarsförbindelser					
Borgen och andra förpliktelser mot kommunens företag	25	7 492	7 609	133 392	97 509
Ställda säkerheter	26	115 704	116 570		
Övriga förpliktelser	27	13 013	10 859	18 732	22 393
Pensionsutfästelser inkl löneskatt	28	249 156	255 017	249 156	255 017

NOTFÖRTECKNING (KKR)

	Koncernen		Kommunen	
	2015	2014	2015	2014
RESULTATRÄKNING				
<u>Not 1: Verksamhetens intäkter</u>				
Försäljningsintäkter	8 839	14 180	8 042	8 878
Taxor och avgifter	45 523	44 827	45 523	44 827
Hyror och arrenden	59 126	54 858	7 815	7 478
Bidrag	63 259	49 637	63 259	49 637
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	13 079	15 051	13 079	15 051
Exploateringsintäkter	34	557	34	557
Jämförelsestörande intäkt	4 103	2 393	4 103	2 393
Summa kommunens intäkter	193 963	181 503	141 855	128 821
<u>Not 2: Verksamhetens kostnader</u>				
Löner och sociala avgifter	411 541	394 012	400 507	384 016
Pensionskostnader	31 080	29 194	30 364	28 502
Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	6 540	6 164	6 540	6 164
Bränsle, energi och vatten	29 093	29 859	11 626	11 976
Köp av huvudverksamhet	108 688	103 255	110 698	105 583
Lokal- och markhyror	7 767	11 001	21 573	24 237
Övriga tjänster	24 917	27 161	20 807	22 263
Lämnade bidrag	18 647	17 923	18 647	17 923
Realisationsförluster och utrangeringar	256		256	
Bolagsskatt	0			
Övriga kostnader	89 276	74 072	72 883	67 419
Summa kommunens kostnader	727 805	692 641	693 901	668 083
<u>Not nr 3: Av- och nedskrivningar</u>				
Avskrivningar:				
Avskrivning immateriella tillgångar	115	115	115	115
Avskrivning mark, byggnader o tekniska anläggningar	23 008	20 444	16 875	15 467
Avskrivning maskiner och inventarier	5 067	4 679	4 799	4 301
Nedskrivning maskiner och inventarier		650		
Summa	28 190	25 888	21 790	19 882
<u>Not 4: Skatteintäkter och generella statsbidrag</u>				
Preliminär kommunalskatt	479 092	460 715	479 092	460 715
Preliminär slutavräkning innevarande år	467	76	467	76
Slutavräkningsdifferens föregående år	-842	-1 186	-842	-1 186
Summa skatteintäkter	478 717	459 606	478 717	459 606
<u>Not 5 Generella statsbidrag och utjämning</u>				
Inkomstutjämningsbidrag	88 365	87 696	88 365	87 696
Strukturbidrag	1 130	1 131	1 130	1 131
Kommunal fastighetsavgift	23 093	21 762	23 093	21 762
Kostnadsutjämningsavgift	-16 493	-14 164	-16 493	-14 164
Avgift för LSS-utjämningen	-3 911	-3 259	-3 911	-3 259
Konjunkturstöd	818		818	
Flyktningbidrag, tillfälligt	438		438	
Regleringsbidrag	-421	2 524	-421	2 524
Summa generella statsbidrag och utjämning	93 021	95 690	93 021	95 690
<u>Not 6: Finansiella intäkter</u>				
Räntintäkter	256	420	64	148
Borgensavgift kommunens bolag			281	225
Aktieutdelning			399	
Ersättn från kommunkontosystemet äldreboende	1 277	1 229	1 277	1 229
Övriga finansiella intäkter	0	69	0	69
Summa	1 533	1 718	2 022	1 671
<u>Not 7: Finansiella kostnader</u>				
Räntor på lån	2 501	3 493	141	457
Ränta på pensioner intjän fr o m 1998		55		55
Diskonteringsränta				
Övrigt	111	98	111	98
Summa	2 613	3 646	252	610

Not 8: Kommunens pensionsförvaltning

Pensionsförvaltningen avser framtida pensions-
utbetalningar. *Se även ekonomisk översikt.*

2 402	4 877	2 402	4 877

Not 9: Årets resultat**Årets resultat enligt resultaträkningen**

- därav resultat kapitalförvaltning pensioner
- därav resultat va-enheten

9 314	19 024	2 075	11 090
2 402	4 877	2 402	4 877
490	-219	490	-219

Under året har Säterbostäder AB och Sätters Kommuns
Fastighets AB övergått till komponentredovisning.
Därmed har årets resultat för år 2014 justerats.

Avstämning mot balanskrav

- Realisationsvinst

- Återbetalning villkorat aktieägartillskott

- Utnyttjande av pensionsmedel

- Utnyttjande av resultatutjämningsreserv

- Avgår resultat VA-enheten

- Förändring diskonteringsränta

- Kapitalförvaltning pensioner

2 075	11 090

-2 393

-9 000

2 700	3 600

	3 000

-490	219

-2 402	-4 877

Justerat resultat

1 883	1 639

KASSAFLÖDESRAPPORT**Not 10 Ej likviditetspåverkande poster**

Avsättning för pensioner, se balansräkning not 22

Avskrivningar

Realisationsvinst/förlust

Justering eget kapital se not 9

Balansjusteringar - eget kapital

Summa

746	292	739	292
28 190	25 918	21 790	19 882
208	-2 393	208	-2 393
	2 536		
-399	-9 000		
28 746	17 352	22 737	17 781

Not 11: Investering i materiella anläggningstillgångar

Fasta anläggningstillgångar

Inventarier, inköp

Summa

111 545	53 876	62 402	32 269
7 450	6 194	6 180	6 157
118 995	60 070	68 581	38 425

Not nr 12: Försäljning av materiella anläggningstillgångar

Fabriken 6, Sätters camping

Såld markreserv

Såld maskin/inventarie

Summa

	3 845		3 845
81		81	
49	361	49	
130	4 206	130	3 845

Not 13: Investering i finansiella tillgångar

Dala Energi

Kommuninvest

Folkets hus

Säterbostäder AB

Summa

12		12	
2 697		2 697	
19		19	
			9 000
2 728	0	2 728	9 000

BALANSRÄKNING**Not : 14 Immateriella anläggningstillgångar****Förvärvade IT-licenser**

Anskaffningsvärde

Ackumulerade avskrivningar

Bokfört värde

Avskrivningstid

Redovisat värde vid årets början

Årets investeringar

Årets avskrivningar

Redovisat vid årets slut

738	738	738	738
-738	-623	-738	-623
0	115	-0	115
3 år	3 år	3 år	3 år
115	230	115	230
-115	-115	-115	-115
0	115	0	115

Not 15, Materiella anläggningstillgångar**Mark, byggnader, tekniska anläggningar**

Anskaffningsvärde

Ackumulerade avskrivningar

Bokfört värde

Avskrivningstid

Linjär avskrivning tillämpas. Mark avskrivs ej

Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde	61 831	55 652	56 670	51 684
Ackumulerade avskrivningar	-38 679	-34 607	-35 377	-31 670
Bokfört värde vid årets slut	23 152	21 045	21 293	20 014
Avskrivningstider	3-20 år	3-20 år	3-10 år	3-10 år
<i>Linjär avskrivning tillämpas. Konst avskrivs ej</i>				
Not 16 Materiella anläggningstillgångar, årets händelser				
Mark, byggnader, tekniska anläggningar				
Redovisat värde vid årets början	447 659	417 930	274 473	260 997
Årets investeringar	105 097	28 674	61 573	22 371
Avyttring/Utrangering	-2 454	-1 986	-270	-1 452
Årets avskrivningar	-22 814	-20 474	-16 842	-15 467
Överföring från annan slags tillgång		-2 251		-1 874
Pågående investeringar	8 642	25 766	829	9 898
Övrigt	-6		-6	
Redovisat värde vid årets slut	536 125	447 659	319 757	274 473
Maskiner och inventarier				
Redovisat värde vid årets början	21 045	20 163	20 014	18 158
Årets investeringar	7 450	6 194	6 180	6 157
Avyttring/Utrangering	-116	-361	-101	
Nedskrivning		-650		
Årets avskrivningar	-5 226	-4 679	-4 799	-4 301
Överföring från annan slags tillgång		377		
Bokfört värde vid årets slut	23 152	21 045	21 293	20 014
Not 17: Finansiella anläggningstillgångar				
Värdepapper, aktier och bostadsrätter				
Aktier Säterbostäder AB			19 000	19 000
Aktieägartillskott Säterbostäder			6 700	6 700
Falun Borlänge-regionen AB	38	38	38	38
Andelskapital Kommuninvest	3 174	477	3 174	477
Visit Södra Dalarna AB	65	65	65	65
Andel i bostadsrättsförening	8	8	8	8
Övriga aktier och andelar	91	60	51	20
Summa	3 375	648	29 035	26 308
Långfristiga fordringar				
Andelar i Kommuninvest ekonomisk förening	1 788	1 788	1 788	1 788
Region Dalarnas övertagande av Dalatrafik	468	468	468	468
Övriga långfristiga fordringar	354	412		
Summa	2 610	2 668	2 256	2 256
Not 18 : Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	4 492	7 844	8 583	8 608
Skattefordringar	17 517	12 821	14 800	10 169
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	12 114	8 721	13 253	11 282
Övriga kortfristiga fordringar	24 301	14 062	28 669	29 377
Interimsfordringar				
Summa	58 424	43 448	65 304	59 437
Not 19: Pensionsförvaltning				
Bankmedel avsedda för fondering till framtida pensionsutbetalningar				
Upplupna ränteintäkter	-1 794	-2 345	-1 794	-2 345
Obligationer, förlagsbevis mm	119 802	135 019	119 802	135 019
Nedskrivning av kortfristiga placeringar	-1 591	-374	-1 591	-374
Kassa kapitalförvaltning	20 581	4 996	20 581	4 996
Summa	136 998	137 296	136 998	137 296

Not 20: Kassa och bank

Kassa, bank	2 404	2 379	2 192	2 172
Koncernkonto	908	28 843	908	28 843
Summa	3 312	31 222	3 100	31 015

Not 21: Eget kapital

<i>Limit ej utnyttjad</i>	-55 000	-55 000	-55 000	-55 000
Behållning koncernkonto varav	908	28 843	908	28 843
Säters kommun	6 627	30 689	6 627	30 689
Säterbostäder AB	-5 409	9 689	-5 409	9 689
Säters Kommuns Fastighets AB	-310	-11 535	-310	-11 535
	908	28 843	908	28 843

Not 21: Eget kapital

Ingående eget kapital	413 261	403 237	391 331	380 242
- Varav Resultatutjämningsreserv			5 936	5 936
- Varav Social investeringsfond			3 500	3 500
- Varav Säterdalen			500	500
Justering eget kapital föregående år	-399	-9 000		
Årets resultat	9 497	19 024	2 075	11 090
Summa eget kapital	422 359	413 261	393 406	391 331

Under året har Säterbostäder AB och Säters Kommuns Fastighets AB övergått till komponentredovisning. Därmed har det egna kapitalet justerats för år 2014.

Eget kapital består av:

Pensionsmedel för framtida pensionsutbetalningar			136 998	137 296
Vatten- och renhållning			-829	-1 317
Övrigt eget kapital			257 237	255 353
Summa eget kapital			393 406	391 331

Anläggningsskapital	342 578	318 477	298 542	281 637
Rörelsekapital	79 781	90 051	94 864	109 694
Summa eget kapital	422 359	408 528	393 406	391 331

Not 22: Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser

Ingående avsättning	5 221	5 149	5 221	5 149
Årets förändring	0	72		72
<i>Varav</i>				
<i>Ränte- och basbeloppsuppräknings</i>	77	55	77	55
<i>Övrigt</i>	-5	1	-5	1
Pensionsutbetalningar	-343	-278	-343	-278
Sänkning av diskonteringsränta	0	0		
Intjänad PA-KL	1 042	280	1 042	280
Intjänad Förmånsbestämd ålderspension	1	0	1	
Intjänad Särskild avtalspension	0	0		
Nya efterlevandepensioner	0	0		
Förändring av löneskatt	187	14	187	14
Summa avsatt till pensioner	6 180	5 221	6 180	5 221
Avsättning för förtroendevalda	2 555	2 732	2 555	2 732
Löneskatt	619	662	619	662
	3 174	3 394	3 174	3 394
Summa visstids- och garantipensioner	3 174	3 394	3 174	3 394
<i>Antal personer</i>		0		
Summa avsättning till pensioner	9 354	8 615	9 354	8 615
Förpliktelsen minskad genom försäkring Aktualiseringsgrad			1	69
			1	

Not 23: Långfristiga skulder				
Lån i banker/kreditinstitut	204 300	138 300	60 000	30 000
Anslutningsavgifter långfristig del	4 412	2 914	4 412	2 914
- Återstående antal år (vägt medel)	20 år	20 år	20 år	
Uppskjuten skatteskuld	1 610	1 623		
Summa	210 322	142 837	64 412	32 914
Not 24: Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	287	9 887	287	9 887
Leverantörsskulder	40 680	43 153	35 550	37 594
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	6 552	6 232	6 552	6 232
Övriga kortfristiga skulder	3 769	6 499	4 185	5 264
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	77 655	63 067	70 797	68 301
Summa Kortfristiga skulder	128 944	128 838	117 372	127 277
Not 25: Borgens- och andra förpliktelser mot kommunens företag				
<i>Kommunen:</i>				
Säterbostäder AB			123 500	87 500
Säters Kommuns Fastighets AB			2 400	2 400
AB Dalatrafik	7 492	7 609	7 492	7 609
Summa	7 492	7 609	133 392	97 509
Not 26: Ställda säkerheter				
Säterbostäder, ställda säkerheter	115 704	116 570		
Not 27: Övriga förpliktelser				
<i>Kommunen:</i>				
Kommunalt borgens- o förlustansvar egnahem	622	717	622	717
Kommunen för Säters Golfklubb	6 500	6 500	6 500	6 500
Kommunen för Säters GOIF	3 391	3 642	3 391	3 642
Kommunen för Nyberget Fiber ekonomisk förening	2 500		2 500	
Kommunen för Säters kommuns fastighets AB			310	11 535
Kommunen för Säterbostäder			5 409	
	13 013	10 859	18 732	22 393
Not 28: Pensionsutfästelser enligt avtal				
Pensionsutfästelser netto enl KPA	197 856	202 897	197 856	202 897
Löneskatt 24,26 %	48 000	49 223	48 000	49 223
	245 856	252 120	245 856	252 120
<i>Ansvarsförbindelsen, specifikation:</i>				
Ingående avsättning	202 897	210 940	202 897	210 940
Gamla utbetalningar	-9 335	-9 128	-9 335	-9 128
Sänkning av diskonteringsränta	0			
Ränte- och basbeloppsuppräknings	3 748	2 009	3 748	2 009
Aktualisering	85	156	85	156
Bromsen	0	-803		-803
Övrigt (post som kan bero på bl a ändrad samordning, dödsfall under året och på att personer aktualiserats.)	461	-277	461	-277
Utgående avsättning	197 856	202 897	197 856	202 897
Ingående löneskatt	49 223	51 174	49 223	51 174
Förändring av löneskatt	-1 223	-1 951	-1 223	-1 951
	48 000	49 223	48 000	49 223
	245 856	252 120	245 856	252 120
Ansvarsförbindelse för förtroendevalda	2 656	2 331	2 656	2 331
Löneskatt	644	566	644	566
Summa	3 300	2 897	3 300	2 897
Summa ansvarsförbindelse inkl löneskatt	249 156	255 017	249 156	255 017

	År 2015	År 2014
Antal personer, därav	4636	4453
Arbetstagare	1561	1638
Pensionstagare	469	447
Angångna	2606	2368
Garantipensioner	0	0
Visstidspensioner	0	0

TILLÄMPADE REDOVISNINGSPRINCIPER

Kapitalkostnader

Kommunen

Kapitalkostnaderna belastar förvaltningarnas driftsanslag. De består av avskrivningar och intern ränta. Avskrivningen beräknas på tillgångens ursprungliga anskaffningsvärde och är linjär, d v s lika stort belopp varje år under nyttjandeperioden. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs ingen avskrivning.

Intern ränta beräknas på tillgångens bokförda värde vid varje månads ingång. Räntesatsen för år 2015 var 2,5 %. Räntan baseras på den ränta kommunen betalar på sina externa lån.

De investeringar som aktiverats som anläggningstillgångar har i huvudsak haft ett anskaffningsvärde som överstiger ett halvt basbelopp (basbeloppet 44,5 kkr år 2015) och en ekonomisk livslängd som överstiger tre år.

Från och med år 2013's investeringar som har identifierbara komponenter med olika nyttjandeperioder, och där varje komponent har ett värde överstigande 100 kkr tillämpas komponentavskrivningar. Under året har arbetet med att indela gamla investeringar i komponenter slutförts.

Bolagen

I bolagen är avskrivningstiden för markanläggningar 20 år, 25-33 år för byggnader och 5-20 år för inventarier. Under år 2015 har bolagen övergått till komponentavskrivningar. Detta har inneburit att justeringar har gjorts i balans- och resultaträkning samt i kassaflödesanalysen för år 2014, under posten materiella anläggningstillgångar samt årets resultat.

Personalomkostnadspålägg

I samband med bokföring av lön kostnadsförs personalomkostnader (arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och intjänad pensionsrätt). Under år 2015 har procentsatsen för anställda enligt kommunala avtal varit 38,46% och för politiker 37,01 % och uppdragstagare mm 31,42 %. Sveriges kommuner och landstings schablon används.

Personalomkostnadstillägget betalas som en intern ersättning från förvaltningarna till finansförvaltningen som ansvarar för utbetalningarna.

Intäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL's decemberprognos.

Anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över 20 år.

Interna tjänster

Varor och tjänster som överförs från en verksamhet till en annan internfaktureras till självkostnadspris.

Interna administrativa tjänster internfaktureras endast i speciella fall, t ex vid va- och renhållning.

Kommunens interna transaktioner uppgår till ca 82 mkr, varav ca 41 mkr avser hyror och lokalkostnader, 16 mkr material och 23 mkr interna tjänster.

Kommunkoncernens interna poster är ca 14 mkr och består av hyror, tjänster och va-renhållning.

Redovisningsprinciper sammanställd redovisning

Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att det egna kapitalet som förvärvats vid anskaffningstillfället har eliminerats.

Proportionell konsolidering innebär att endast ägda andelar av räkenskapsposterna tas med i koncernredovisningen.

Bolagskoncernen ägs av kommunen till 100 procent.

Interna transaktioner mellan kommunen och bolagskoncernen och inom den sistnämnda har eliminerats.

Pensionsskulden har redovisats olika inom koncernen. Säterbostäder har premiereservsystem

Leasingavgifter

Kommunens leasingavtal klassificeras som operationella. Även bolagens leasingavtal klassas som operationella.

Hysesavtalen klassificeras som operationella eftersom de ekonomiska fördelar och risker som förknippas med ägandet i allt väsentligt inte överförs till kommunen.

ORD OCH UTTRYCK

Resultaträkningen

visar årets finansiella resultat och hur det uppkommit. Den visar även förändringen av eget kapital, något som också kan utläsas genom att jämföra balansräkningen för de två senaste åren.

Kassaflödesanalysen

visar hur årets löpande verksamhet och investeringar har finansierats och hur verksamhetens likvida ställning har påverkats. Kostnadsanalysen är utformad som en betalningsflödesrapport.

Balansräkningen

visar vilka tillgångar och skulder kommunen har på bokslutsdagen. Man kan också säga att den visar hur kapitalet har använts (tillgångar) och hur det har skaffats fram (skulder och eget kapital). Genom att jämföra två balansräkningar kan vi se hur likvida medel, lån och anläggningars värde har förändrats under året.

Tillgångar

är dels omsättningstillgångar till exempel kontanter, pengar på banken, statsbidragsfordringar, förråd, dels anläggningstillgångar till exempel fastigheter, inventarier, aktier, långfristiga fordringar.

Eget kapital

visar skillnaden mellan tillgångar och skulder och består av två delar. Dels rörelsekapitalet som är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder, dels anläggningsskapitalet som är skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.

Avsättningar

är ekonomiska förpliktelser vilkas storlek eller betalningstidpunkt inte är helt bestämd. En del av pensionsskulden finns bland avsättningar.

Skulder

är dels kortfristiga (skall betalas inom ett år) och dels långfristiga.

Kkr = kilokronor, tusentals kronor

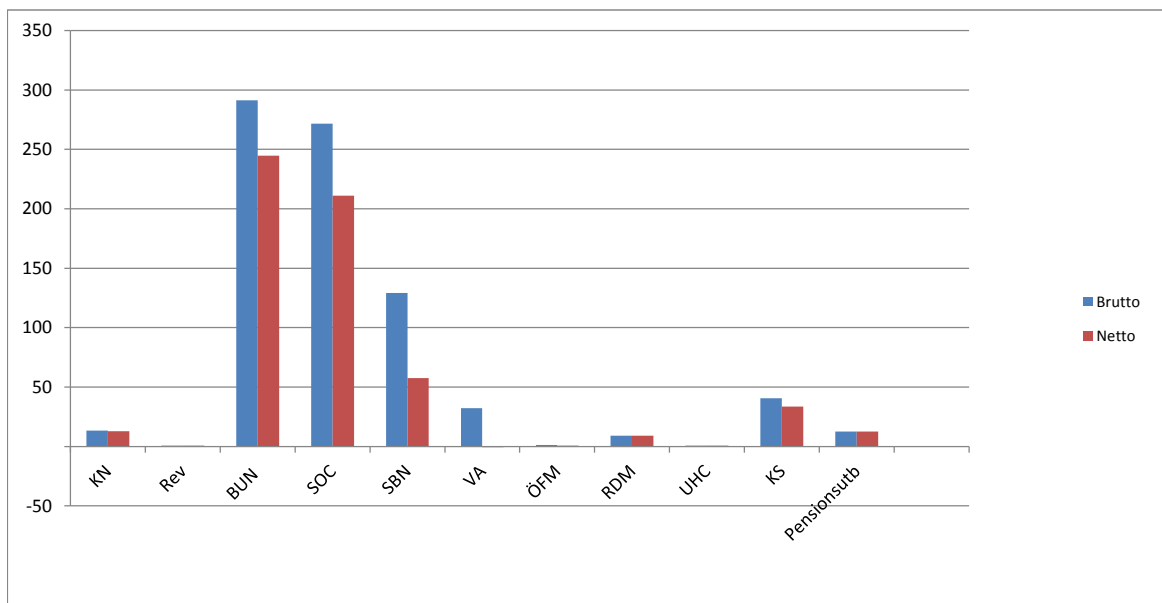
Mkr = megakronor, miljontals kronor

Driftredovisning 2014

+ = överskott

- = underskott

Nämnd/styrelse kkkr	Redovisning 201501-201512			Budget 201501-201512			Avvik netto
	Kostnad	Intäkt	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto	
Kulturnämnden (KN)	13 414	551	12 863	13 281	300	12 981	118
Revisionen (Rev)	747	0	747	920	0	920	173
Barn-och utbildnings nämnd (BUN)	291 261	46 652	244 609	282 802	42 168	240 634	-3 975
Socialnämnden (SOC)	271 526	60 506	211 019	261 123	39 842	221 281	10 262
Samhällsbyggnadsnämnd (SBN)	129 115	71 611	57 503	125 468	69 826	55 642	-1 861
VA- enheten (VA)	32 266	32 924	-658	31 700	31 700	0	658
Överförmyndare (ÖFM)	1 321	734	588	1 104	273	831	243
Räddningstjänst (RDM)	8 958	0	8 958	8 939	0	8 939	-19
Upphandlingscenter (UHC)	759	0	759	770	0	770	11
Kommunstyrelsen (KS)	40 570	7 000	33 570	41 287	5 780	35 507	1 937
Pensionsutbetalningar	12 655	0	12 655	11 700	0	11 700	-955
Summa	802 592	219 979	582 613	779 095	189 890	589 205	6 592
S:a nämnder /styr	802 592	219 979	582 613	779 095	189 890	589 205	6 592

INVESTERINGSREDOVISNING 2015

Nämnd/styrelse	Budget 2016	2 015	2014	2013	2012
Kommunstyrelseförvaltningen	5 850	1 233	112	111	3 945
Kulturnämnden	210	285	163	79	122
Barn- och utbildningsnämnden	1 850	1 810	2 168	1 296	1 636
Socialnämnden	400	373	410	209	347
SBN VA/Renhållningsenheten	4 500	4 181	3 432	4 551	3 119
Samhällsbyggnadsnämnd	31 840	58 589	35 011	28 951	14 675
IT-enheten	3 330	2 719	2 789	2 367	1 767
Summa	47 980	69 188	44 083	37 563	25 611

Nämnd	Budget 2016	Utfall 2015	Budget 2015	Avvikelse år 2015	Utfall år 2014
Kulturnämnden					
Konstinköp	60	54	60	6	57
Inventarier	150	230	300	70	73
It-utrustning				0	33
Totalt Kulturnämnden	210	285	360	75	163
Barn-och utbildningsnämnden	1 850	1 810	2 300	490	2 168
Socialnämnden	400	373	400	27	410
Fastighetskontor					
Yxfabriken-Lokalanpassning				0	180
Oförutsedda investeringar	500			0	165
Friidrottsanläggning		179		-179	
Sarg innebandy Skönvikshallen				0	159
Upprustning fritidsanläggning				0	3 809
Energisparåtgärder	2 000	235		-235	
Om- och tillbyggnad Enbackaskola	6 000	33 867	32 538	-1 329	7 462
Förskola Öster Filargatan				0	8 917
P Om- och tillbyggnad Stora Skedvi skola	13 000	829	24 000	23 171	1 600
Säkerhet i byggnader	400		400	400	95
Ombyggnad lokaler skola				0	1 473
Upprustning fastighet	2 000		1 667	1 667	
Energisparåtgärder				0	2 632
Åtgärder Säterdalen	500	214	500	286	505
OVK och brandskydd	1 000		1 000	1 000	
Folkets Hus		192	3 000	2 808	
Klockarskolan OVK		89		-89	
Klockarskolan kokgryta		321		-321	
KG-skolan OVK		34		-34	
KG-skolan moduler		6 156	5 000	-1 156	
Mora IP		170		-170	
Mora by förskola/altan		122		-122	
Ishallen		64		-64	
Skönvikshallen		12 172	8 509	-3 663	
Totalt Fastighetskontor	25 400	54 644	76 614	21 970	26 998

Nämnd	Budget 2016	Utfall 2015	Budget 2015	Avvikelse år 2015	Utfall år 2014
Gatukontor					
Expl Skönviksområdet				0	5 658
Flytt drivrange				0	429
Omb gator o vägar	1 000			0	
Trafikåtgärder KG-skolan				0	240
Trafiksäkerhetshöjande åtgärder	500			0	
Gatu- och vägbelysning	1 000			0	301
Åtgärdsplan Ljusterån		38	100	62	52
Lekredskap	500	404	500	96	712
Maskinutrustning		246	400	154	152
Autamatstyrning dammluckor		119	100	-19	
Trädvårdsplan	200	97	100	3	38
Investeringsfond idrottsanläggning	350	193	270	77	97
Badplatser	150	176	150	-26	30
Säterdalen	200			0	37
Villavägen		719	700	-19	
Vägbelysning		1 130	1 300		
Mårbyvägen, hasighetstavla		59	50	-9	
Gång- och cykelvägar	1 200	63	500	437	
Parcourbana		297	300	3	
Förråd Norrtull		160	150	-10	
Tillgänglighetsåtgärder	500		150	150	
Hastighetsmätare		29	50	21	
Innerstadsförbättring		101	100	-1	
Investering				0	
Maskinutrustning	500			0	
Projekt Yxronde				0	
Generell besparing park				0	
Totalt Gatukontor	6 100	3 831	4 920	919	7 747
Stadenheten/ mopptvättmaskin	90	113	90	-23	171
Miljö ovh byggenheten	150				
Kostenheten/vagnar	100	0	0	0	94
VA-Enhet					
Uggelbo Vattenverk				0	1 434
Ledningsreovering	2 000	314	3 466	3 152	524
Styr och regler	1 000		700	700	338
Skivfilter		1 829	1 169	-659	831
Inloppssil				0	35
Ombyggnad pumpstation	500	422	500	78	246
Va-gata Villavägen		1 346		-1 346	
VA-gata Bergstäktsvägen				0	24
Ombyggnad Slamhantering		99		-99	
Skalskydd och hygien VV			500		
Ombyggnad Vattenverk			1 200		
Förbättring Vattenverk			500		
Reinvestering fastigheter	500		500		
Polymerupplösare			250		
Energieffektivisering reningsverk	500	171	650		
Totalt VA-Enheten	4 500	4 181	9 435	1 826	3 432
Kommunledningskontor					
Utveckling av bostadsområden	2 000	1 142	1 500	358	0
Bredband	3 000				
Nytt lönesystem	500				
Inventarier	350	91	100	9	112
Totalt kommunledningskontor	5 850	1 233	1 600	9	112
It - enhet					
It-utrustning	700	580	700	120	676
IT-infrastruktur	800				
Reinvesteringar	1 000			0	
Utbyggnad datornätverk		304	600	296	601
It-utveckling i skolan		680	710	30	534
Lärdatorer				0	35
Utrustning lärosalar	90	277	90	-187	134
Utbyggnad trådlöst nätverk	80	25	80	55	
Elevdatorer/Pekplattor	660	852	1 060	208	809
Elevdatorer Dahlandergymnasiet					
Totalt it-enhet	3 330	2 719	3 240	259	2 789

Totalt

- tecken = överskridande

P = pågående investeringar

NYCKELTAL

	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Antal invånare 31 dec	11 009	10 886	10 873	10 851	10 861	10 840
Kommunen						
Likvida medel/ externa kostnader inkl pensionsförvaltning	19,6%	24,4%	25%	25%	27%	30%
Likvida medel/ externa kostnader exkl pensionsförvaltning	0,4%	4,5%	5%	4%	5%	9%
Soliditet exkl ansvarsförbindelse pension	67,3%	69,9%	71%	72%	72%	71%
Soliditet inkl ansvarsförbindelsen	24,7%	24,3%	21%	24%	23%	26%
Skuldsättningsgrad exkl ansvarsförbindelsen	32,7%	30,1%	29%	28%	28%	29%
Skuldsättningsgrad inkl ansvarsförbindelsen	75,3%	75,7%	79%	76%	77%	74%
Skulder och avsättn/ invånare, kr	17 362	15 507	14 349	13 308	13 154	13 039
Långfristig skuld/ invånare	5 851	3 024	2 995	2 992	2 957	3 876
Eget kapital/invånare, kr	35 735	35 948	34 971	34 216	33 817	32 564
Tillgångar/invånare, kr	53 097	51 455	49 320	47 523	46 954	45 604
	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Kommunkoncernen						
Likvida medel/ externa kostnader inkl pensionsförvaltning	18,5%	23,3%	24%	23%	25%	28%
Likvida medel/ externa kostnader exkl pensionsförvaltning	0,4%	4,3%	5%	4%	5%	8%
Soliditet exkl ansvarsförbindelse pension	55%	60%	61%	59%	60%	59%
Soliditet inkl ansvarsförbindelsen	22%	23%	20%	21%	20%	22%
Skuldsättningsgrad exkl ansvarsförbindelsen	45%	40%	39%	41%	40%	41%
Skuldsättningsgrad inkl ansvarsförbindelsen	78%	77%	80%	79%	80%	78%
Skulder och avsättn/ invånare, kr	35 735	25 748	23 998	24 411	23 692	24 324
Långfristig skuld/ invånare	19 105	13 121	13 066	12 978	12 946	14 016
Eget kapital/invånare, kr	38 365	37 963	36 850	35 597	34 959	33 696
Tillgångar/invånare, kr	70 032	63 710	60 848	60 008	58 651	57 529
Skattesats:						
Säterbygden 2010 fr o m (Säter föregående år)	35,53	35,53	35,53	35,03	35,00	35,00
Stora Skedvi						
Gustafs/ Silvberg						
varav:						
Landstinget	11,16	11,16	11,16	10,89	10,89	10,89
Kommunen	22,79	22,79	22,79	22,56	22,56	22,56
Säterbygden fr o m 2010 (Säters församling föregående år)*	1,55	1,58	1,58	1,58	1,55	1,55
Stora Skedvi församling						
Gustafs/Silvbergs församling						

* begravningsavgift ingår med 0,31%

RESULTATRÄKNING VA-ENHETEN 2015 (kk)

	Not	2015	2014	2013	Rev budget 2015
Verksamhetens intäkter	1	22 337	22 228	24 131	22 195
Jämförelsestörande intäkt					
Verksamhetens kostnader	2	-19 640	-19 000	-19 788	-18 101
Avskrivningar	3	-3 184	-3 523	-3 822	-3 696
Nedskrivningar					
Sidoordnad verksamhet	4	1 134	898	692	925
Verksamhetens nettokostnader		648	604	1 213	1 322
Finansiella kostnader	5	-158	-823	-952	-1 322
Resultat för e o poster		490	-219	261	
Årets resultat		490	-219	261	

BALANSRÄKNING (kk)

TILLGÅNGAR	Not	2015	2014	2013
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar				
Programlicens	6			
Materiella anläggningstillgångar				
mark, byggnader och tekniska anläggningar	7	50 823	49 827	49 900
maskiner och inventarier	8	10	15	428
Summa anläggningstillgångar		50 833	49 841	50 328
Omsättningstillgångar:				
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter				
Kundfordringar	9	2 059	2 797	888
Summa omsättningstillgångar		2 059	2 797	888
SUMMA TILLGÅNGAR		52 892	52 638	51 216
SKULDER OCH EGET KAPITAL				
Eget kapital	10			
Ingående eget kapital		-1 317	-1 097	-1 358
Resultat		490	-219	261
Summa eget kapital		-827	-1 317	-1 097
Skulder				
Långfristiga skulder				
Lån av kommunen	11	48 055	49 799	46 957
Investeringsfond				
Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter	12	4 412	2 914	2 570
Kortfristiga skulder				
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter				
Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter	13	287	198	171
Leverantörsskulder	14	964	1 043	2 616
Summa skulder		53 719	53 954	52 314
SUMMA AVSÄTTNINGAR, SKULDER OCH EGET KAPITAL		52 892	52 638	51 216

NOTHÄNVISNINGAR VA-ENHETEN 2015

RESULTATRÄKNING

	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Not 1: Verksamhetens intäkter			
Försäljningsintäkter	3	1	9
Taxor och avgifter	22 096	22 081	22 345
Hyror och arrenden			
Bidrag	45	116	19
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	193	30	1 758
Exploateringsintäkter			
Jämförelsestörande intäkt			
Summa verksamhetens intäkter	22 337	22 228	24 131
Not 2: Verksamhetens kostnader			
Löner och sociala avgifter	-5 303	-5 326	-5 223
Pensionskostnader	-277	-283	-269
Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	-2 953	-2 198	-2 580
Bränsle, energi och vatten	-2 384	-2 483	-2 655
Köp av huvudverksamhet	-809	-385	-24
Lokal- och markhyror	-146	-148	-173
Övriga tjänster	-2 068	-1 563	-3 049
Lämnade bidrag	0	0	0
Realisationsförluster och utrangeringar	0	0	0
Bolagsskatt			
Övriga kostnader	-5 700	-6 614	-5 815
Summa verksamhetens kostnader	-19 640	-19 000	-19 788
Not 3: Av- och nedskrivningar			
Avskrivning immateriella tillgångar	0	0	0
anläggningar	-3 179	-3 505	-3 804
Avskrivning maskiner och inventarier	-5	-18	-18
Summa av- och nedskrivningar	-3 184	-3 523	-3 822
Not 4: Sidoordnad verksamhet			
Intäkter enskilda avlopp	2 031	1 670	1 705
Driftskostnad	-897	-772	-1 013
Avskrivningar			
Nedskrivningar			
Internränta			
Summa Sidoordnad verksamhet	1 134	898	692
Not 5 Finansiella kostnader			
Räntor			
Kommuninterna räntor	-158	-823	-952
Summa finansiella kostnader	-158	-823	-952
BALANSRÄKNING	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Not 6: Immateriella tillgångar			
Ingående bokfört värde	0	0	0
Årets avskrivningar	0	0	0
Investeringar			
Avyttring och nedskrivning			
Summa bokfört värde	0	0	0

Not 7: Mark, byggnader, tekniska anläggningar

Ingående bokfört värde	49 827	49 900	52 313
Årets avskrivningar	-3 179	-3 308	-3 666
Investeringar	4 175	3 235	1 253
Överflyttad anslutningsinvest			
Avyttring och nedskrivning			
Summa bokfört värde	50 823	49 827	49 900

Not 8: Maskiner och inventarier

Ingående bokfört värde	15	428	446
Årets avskrivningar	-5	-18	-18
Investeringar		-396	
Nedskrivning			
Summa bokfört värde	10	15	428

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR**Not 9: Kortfristiga fordringar**

Kundfordringar	2 059	2 797	888
Summa kortfristiga fordringar	2 059	2 797	888

Not 10: Eget kapital

egna kapitalet till 0 kr.

Tidigare års resultat 2006-2010	985	985	985
Resultat 2011	1 099	1 099	1 099
Resultat 2012	-726	-726	-726
Resultat 2013	-261	-261	-261
Resultat 2014	219	219	
Årets resultat	-490		
	827	1 317	1 097

Från och med årsredovisning 2010 tillämpas RKR:s rekommendation nr 18. I årsredovisningen för 2015 redovisas ett överskott på 490 tkr som läggs till Eget kapital. Det ackumulerade egna kapitalet visar ett underskott på 827 tkr. År 2012 infördes en ny taxa med förändrad konstruktion.

Not 11: Långfristiga skulder

Lån av kommunen	-49 841	-50 286	-49 388
Amortering	3 184	3 326	3 684
Nya lån	-1 398	-2 839	-1 253
Summa långfristiga skulder	-48 055	-49 799	-46 957

Not 12: Anläggningsavgifter

Anläggningsavgifter	Anläggningsavgifter	Överf. till kto	
		2421 kortfristig skuld	Saldo kto 2391
Resultatbokförs med 5% över 20år			
2006	893	-45	-849
2007	355	-18	-338
2008	280	-14	-266
2009	180	-9	-171
2010	697	-35	-662
2011	237	-12	-225
2012	501	-25	-476
2013	276	-14	-262
2014	543	-27	-515
2015	1 785	-89	-1 696
	5 747	-287	-5 460

Not 13: Kortfristiga skulder	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter	198	171	157
Intäktsbokfört under året	-198	-171	-157
Överf. från lånfristig skuld	287	198	171
Summa:	287	198	171

Not 14: Leverantörsskulder	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Leverantörsskulder	964	1 043	2616

2016 -03- 23

Dnr.....
Dnr. p. bet.....

Revisorerna i Sätters kommun

Till kommunfullmäktige i Sätters kommun

Revisionsberättelse för år 2015

Vi har granskat kommunstyrelsens och övriga nämnders verksamhet och genom de utsedda lekmannarevisorerna Bengt Wester och Torbjörn Gunnarsson den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Sätters kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen, inte till alla delar, är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

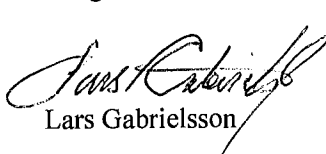
Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2015.

Bengt Wester

Torbjörn Gunnarsson
Dagney Hansson

Lars Gabrielsson

Lennart Händers

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisorernas redogörelse (1)

Förteckning över de sakkunnigas rapporter som successivt förmedlats till fullmäktige (2)

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i bolagen (3)